

Lærerkompetanse i videregående opplæring

Kompetanseprofil for lærere i videregående skole 2022

TALL

SOM FORTELLER

Steffan Næss, Kjartan Steffensen, Anna-Lena Keute, Maj-Lisa Lervåg,
Andrine Stengrundet

RAPPORTER / REPORTS

2023/30

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 25. september 2023 Rettet

26. september 2023 s. 21

ISBN 978-82-587-1799-4 (elektronisk)

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

I rapporten «Lærerkompetanse i videregående opplæring» kartlegges både den formelle kompetansen, den fagspesifikke kompetansen samt den pedagogiske kompetansen til alle som underviser i videregående skole (heretter kalt lærere). SSB har gjennomført en tilsvarende kartlegging høsten 2017.

Datagrunnlaget er basert på en kombinasjon av Statistisk sentralbyrås (SSB) registerdata og data fra spørreskjema som ble sendt til alle lærere i videregående opplæring høsten 2022. Rapporten er utarbeidet ved SSBs seksjon for utdannings- og kulturstatistikk. Rapporten er tilgjengelig i pdf-format på Statistisk sentralbyrås nettsider under adressen: <http://www.ssb.no/utdanning/>.

Rapporten er finansiert av Utdanningsdirektoratet.

Statistisk sentralbyrå, 19.09.2023

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

Denne rapporten presenterer resultater fra spørreundersøkelsen «Lærerkompetanse i videregående opplæring». Rapporten kartlegger kompetanseprofilen til lærere i videregående skoler i lys av krav om formell fagkompetanse (60 eller flere studiepoeng relevante for faget lærerne underviser i), jf. opplæringsloven. Kompetanseprofilen til lærere i 2022 sammenlignes med SSBs forrige kartlegging av lærerkompetanse i 2017. En lærer defineres her som *alle som underviser i videregående, uavhengig av deres utdanningsnivå og deres pedagogiske utdanning*.

Det er et gjennomgående høyt kompetansenivå i fellesfagene, og i 11 av 15 fellesfag har over 80 prosent av lærerne 60 eller flere studiepoeng som er relevant for faget (formell fagkompetanse). Siden 2017 har andelen med 60 eller flere studiepoeng økt i samtlige fellesfag unntatt *religion og etikk*. Høyest andel lærere med formell fagkompetanse har faget *historie* med 93 prosent, mens *geografi* har lavest andel med 74 prosent. Disse to fagene var også ytterpunktene i 2017. Andel lærere med formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk varierer fra *norsk* og *historie*, henholdsvis, 90 og 88 prosent, til *geografi* og *andre språkfag*, med 72 og 71 prosent.

Det er i likhet med kartleggingen i 2017 et tydelig skille i den formelle fagkompetansen til lærere som underviser kun på yrkesfag eller studieforbereende. Av lærere som underviser i *matematikk*, er andelen med 60 eller flere studiepoeng 93 prosent blant lærere som underviser i studieforbereende utdanningsprogrammer. For lærere som utelukkende underviser på yrkesfag er andelen på 71 prosent. Skillet mellom studieforbereende og yrkesfag har blitt mindre enn det var i 2017, da andelen lærere med formell fagkompetanse og pedagogikk i yrkesfag har steget betraktelig.

Mellom 80 prosent (i Innlandet) og 87 prosent (i Trøndelag og Agder) av lærerne som underviser i fellesfag har både høyere utdanning med pedagogikk og formell fagkompetanse i fellesfaget de underviser mest i. Forskjellene mellom fylker er størst i fellesfagene *geografi* og *kroppsoving*, og minst i *samfunnskunnskap*, *norsk* og *historie*. Nordland er fylket med som har høyest andel lærere med både formell fagkompetanse, høyere utdanning og pedagogikk innenfor flest fellesfag.

Også i programfagene har andel lærere med formell fagkompetanse økt siden 2017, men det er fremdeles store variasjoner mellom studieforbereende og yrkesfaglige programfag. *Studiespesialisering* har størst andel lærere med 60 eller flere studiepoeng, med 94 prosent. Blant yrkesfaglige programfag varierer andel lærere med formell fagkompetanse mellom 82 prosent i *helse- og oppvekstfag* og 63 prosent i *teknologi- og industrifag*. Over 80 prosent av de 8 700 lærerne som underviser programfag på studieforbereende har både formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk. Det samme gjelder 66 prosent av lærerne i yrkesfag.

Yngre lærere er en gruppe som jevnt over har stor andel med høyere utdanning og formell fagkompetansene for fagene de underviser i, men dette gjelder ikke alle yrkesfaglige programfag. Lærere yngre enn 40 år skiller seg ut i programfagene *bygg og anleggsteknikk*, *elektro og datateknologi* og *teknikk og industriell produksjon*, hvor under halvparten av lærerne har høyere utdanning.

Både blant lærere i fellesfag og programfag har kun vel én av fem uten formell fagkompetanse deltatt i noe studiepoenggivende videreutdanning. Tilstrekkelig kompetanse i faget er den vanligste årsaken til ikke å ha tatt videreutdanning på tross av manglende formell fagkompetanse. Blant programfagslærerne er manglende kjennskap til utdanningstilbud en vanligere årsak enn blant fellesfagslærerne. Det er noe vanligere med deltagelse i videreutdanning blant eldre enn yngre lærere. Samtidig er det klart vanligere blant de yngste lærerne enn lærere ellers å ikke ha deltatt i videreutdanning fordi man har planer om å ta (videre)utdanning i fremtiden.

Abstract

In this report, we present the results from a survey examining the formal qualifications of upper secondary school teachers. The report assesses the competence of teachers in relation to the formal qualification requirements (60 or more relevant credit points) in the Education Act. The report compares the competency profiles of teachers in 2022 to those identified in a previous survey conducted by Statistics Norway (SSB) in 2017. A teacher is defined as anyone who teaches at the upper secondary level, regardless of educational background and pedagogical training.

The results indicate a high level of competence in the common core subjects, with over 80 percent of teachers meeting the formal qualification requirements in 11 out of 15 common core subjects. This reflects an increase in the proportion of teachers meeting the formal qualification requirements in all common core subjects since 2017, except for the subject religion and ethics. *History* (93 percent) and *geography* (74 percent) represent the high and low ends, as also seen in 2017. The percentage of teachers with formal qualifications and higher education with pedagogical training ranges from 72 percent in *geography* to 90 percent in *Norwegian*.

As in 2017, a clear distinction in formal subject-specific qualifications exists between teachers in vocational and general programmes. 93 percent of general programmes *mathematics teachers* meet the formal requirements, compared to 71 percent in vocational programmes. This gap has narrowed since 2017, due to a significant increase in the proportion of vocational programme teachers with formal subject-specific qualifications and pedagogical training.

In programme-specific subjects, qualifications have generally improved since 2017, with notable variations between general and vocational programmes. In the general programme *Specialisation in General Studies*, 94 percent of the teachers meet the formal requirements. Among vocational program subjects, formal subject-specific qualifications range from 63 percent in *technology and industrial production*, to 82 percent in *health and social care*. Over 80 percent of 8 700 teachers teaching in general programme subjects have both formal subject-specific qualifications and higher education in pedagogy, as compared to 66 percent of vocational programme teachers.

Younger teachers generally possess strong qualifications, with exceptions in some vocational programme subjects. Teachers under 40 years of age differ from the trend in subjects within programmes like *building and construction*, *electrical engineering and computer technology*, and *technological and industrial production*, where less than half possess higher education.

Only one in five teachers without formal subject-specific qualifications have pursued continuing education. Sufficient competence in the subjects is the most common reason for not pursuing continuing education despite the lack of formal qualifications. Among programme-specific teachers, lack of awareness of available educational opportunities is a more common barrier compared to common core subject teachers. Participation in formal professional development is more frequent among older teachers than their younger counterparts. However, younger teachers are more likely to abstain from further education due to plans for additional educational endeavours in the future.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Nye kompetansekrav for lærere.....	7
1.2. Tidligere kartlegginger av læreres kompetanse	8
1.3. Rapportens oppbygging	9
2. Datagrunnlag og utvalg	10
2.1. Begrepsavklaringer	10
3. Hvem er lærerne i videregående?	15
3.1. Aldersfordeling	17
3.2. Kjønnfordeling.....	18
3.3. Ansettelsesforhold	19
3.4. Pedagogisk utdanning	20
3.5. Utdanning etter type fag	23
3.6. Fylke	24
4. Kompetanse i fellesfagene	26
4.1. Undervisningstimer i fellesfag	26
4.2. Formell fagkompetanse i fellesfag	27
4.3. Formell fagkompetanse i fellesfag etter alder	29
4.4. Formell fagkompetanse i fellesfagene	31
4.5. Formell fagkompetanse i fellesfagene etter fylke	33
4.6. Samisk og norsk tegnspråk	35
4.7. Logistisk regresjon.....	37
4.8. Mastergrader i fellesfagene	39
4.9. Avlagte studiepoeng i fellesfag	42
5. Kompetanse i programfagene	47
5.1. Formell fagkompetanse i programfag	47
5.2. Pedagogisk kompetanse i programfag.....	48
5.3. Formell fagkompetanse i programfag etter alder	48
5.4. Formell fagkompetanse i programfag etter programområde	52
5.5. Mastergrader i programfag.....	55
5.6. Yrkesteoretisk utdanning og unntak fra kravet om minst 60 studiepoeng.....	57
6. Særskilt språkopplæring	59
6.1. Formell fagkompetanse i særskilt språkopplæring etter alder.....	60
6.2. Formell fagkompetanse i særskilt språkopplæring etter fylke	60
6.3. Formell fagkompetanse i særskilt språkopplæring etter lærerutdanning	61
7. Spesialundervisning	63
7.1. Formell fagkompetanse i spesialundervisning etter alder.....	63
7.2. Formell fagkompetanse i spesialundervisning etter fylke.....	64
7.3. Formell fagkompetanse i spesialundervisning etter lærerutdanning.....	65
8. Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning	67
8.1. Hvem er lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning?	67
8.2. Formell fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning – fellesfag	70
8.3. Formell fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning - programfag.....	74
9. Videreutdanning	79
9.1. Videreutdanning i fellesfag.....	79
9.2. Videreutdanning i programfag	84
Referanser	90
Vedlegg A: Figurgrunnlag	91
Vedlegg B: Tilleggstabeller	102
Vedlegg C: Regresjonsanalyse	109
Vedlegg D: Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning	110
Figurregister	114
Tabellregister	116

1. Innledning

Denne rapporten viser hovedresultatene fra undersøkelsen «Lærerkompetanse i videregående opplæring 2022», som SSB har utført på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Hovedformålet med undersøkelsen er å belyse den formelle og fagspesifikke kompetansen lærere i videregående opplæring har. I 2017 ble det gjennomført en lignende kartlegging av kompetansen til lærerne i videregående opplæring (Ekren, Holgersen og Steffensen, 2018). Kartleggingen i 2022 gjør det mulig å se hvorvidt kompetanseprofilen i videregående opplæring har endret seg siden forrige kartlegging.

I 2014 la regjeringen frem strategien «Lærerløftet – På lag for kunnskapsskolen», som understreker at «gode lærere er avgjørende for en god skole der elevene lærer og trives» (Kunnskapsdepartementet 2014, s. 16). Men hva er egentlig en «god lærer»? I regjeringens strategi trekkes viktigheten av lærernes fagkunnskap frem som en nøkkelfaktor:

«Solid fagkunnskap er en forutsetning for å lykkes som lærer. Fagkunnskapens betydning for elevenes læringsutbytte er grundig dokumentert i forskningen.» (Kunnskapsdepartementet 2014, s. 16)

Kompetanse i faget en lærer underviser i, er imidlertid ikke det eneste kjennetegnet ved en god lærer. Lærere må også ha kunnskap om pedagogikk og andre aspekter ved kunnskapsformidling, de må ha praktiske ferdigheter for å planlegge timer og samarbeide med kolleger, samt identifisere seg med visse verdier og holdninger.¹

Det finnes altså flere aspekter ved læreres kompetanse og flere kjennetegn ved gode lærere. Undersøkelsen «lærerkompetanse i videregående opplæring 2022» kartlegger ikke alle sider ved lærernes kompetanse, men fokuserer på lærernes fagspesifikke kompetanse og på deres pedagogiske utdanning. Forskning trekker frem at nettopp disse to sidene ved lærernes kompetanse har stor betydning for elevens læring. Basert på resultater fra skoler i USA, finner Darling-Hammond (2000, s. 32) følgende:

“Among variables assessing teacher "quality," the percentage of teachers with full certification and a major in the field is a more powerful predictor of student achievement than teachers' education levels (e.g., master's degrees).”

Også utenfor norske grenser har det det senere tiåret vært mye fokus på læreres kompetanse og læreres betydning for elevenes læring. Både Den europeiske union (EU) og Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) har hatt initiativer på området. I oppfølgingen av Europakommisjonens meddelelse fra november 2012 om «Rethinking Education» var arbeid med lærerkompetanse og kompetanserammeverk for lærere blant satsningene. De mener at: «... to continue developing and extending their competences is vital in a fast-changing world» (Europakommisjonen, 2013). I EUs arbeid mot å etablere et europeisk utdanningsområde (European Education Area) innen 2025 identifiseres lærerne som helt sentrale for gode læringsprosesser og for å nå målene som er satt (Rådet for Den europeiske union, 2021).

1.1. Nye kompetansekrav for lærere

Økt fokus på læreres kompetanse har ikke bare vært tema i regjeringens strategi «Lærerløftet», men viktigheten av læreres kompetanse har også blitt formalisert i lovverket. Stortinget vedtok i 2012 en

---

¹ Se for eksempel oversikten i annex 1 i European Commission (2013): *Supporting Teacher Competence Development for Better Learning Outcomes*, http://ec.europa.eu/education/policy/school/doc/teachercomp_en.pdf. Se også Thomas Dahl et al. (2016) om ulike sider ved lærerrollen.

endring i opplæringsloven som spesifiserer kompetansekrav for lærere. Det skilles mellom krav for tilsetning ved en skole og krav for å undervise i et spesifikt fag.

Kompetansekravene for lærere er detaljert omtalt i delkapittel 2.1. I korte trekk betyr kravene for tilsetning at personer som blir ansatt i en undervisningsstilling må ha en lærer-/yrkeslærerutdanning eller en universitets- og høyskoleutdanning og pedagogisk utdanning.² Det er forskjellige krav til lærerutdanning for tilsetning ved studieforbereende og yrkesfaglige programmer.

Når det gjelder krav for undervisning i fag, må lærere ha minst 60 studiepoeng som er relevante for faget de underviser i.³ Disse kravene gjelder for fast tilsettelse for alle lærere som ble utdannet fra og med 1.1.2014.

For å analysere hvorvidt lærere innfrir kompetansekravene for tilsetning og undervisning, er det relevant å se på om lærerne har:

- Formell fagkompetanse, altså minst 60 studiepoeng relevant for faget de underviser i
- Pedagogisk utdanning
- Tilstrekkelig utdanningsnivå (målt i for eksempel studiepoeng eller tilsvarende)

1.2. Tidligere kartlegginger av læreres kompetanse

«Lærerkompetanse i videregående opplæring» er ikke den første kartleggingen av kompetansen til lærere ved videregående skoler i Norge. Skoleåret 2017/2018 gjennomførte SSB en lignende kartlegging blant undervisningspersonell i videregående opplæring (Ekren et al., 2018).⁴ Kartleggingen i 2017/2018 viste blant annet at over 80 prosent av lærerne som underviste i fellesfagene, hadde formell fagkompetanse (minst 60 studiepoeng som er relevante for faget). Kartleggingen viste imidlertid også at andelen med formell fagkompetanse varierte fra fag til fag og mellom fylker. Det var også forskjeller mellom lærere som underviste på studieforbereende utdanningsprogrammer og lærere som underviste på yrkesfag. Blant lærere som underviste på yrkesfaglige utdanningsprogram var det en lavere andel med formell fagkompetanse, lavere utdanningsnivå og en lavere andel lærere med pedagogisk utdanning. Regjeringens «yrkesfag-lærerløftet» (Kunnskapsdepartementet, 2015b) søker blant annet å styrke kompetansen til yrkesfaglærere gjennom god kompetanseutvikling og å øke rekrutteringen av yrkesfaglærere. Økt kompetanse er imidlertid ikke bare et satsningsområde for yrkesfaglærere, men for lærerstaben generelt. Strategien «Kompetanse for kvalitet» (Kunnskapsdepartementet, 2015a; Kunnskapsdepartementet, 2023) setter rammer for intensjonen om å gi lærere mulighet til å videreutdanne seg.

Også i 2007, altså før innføringen av kompetansekravene, ble det gjennomført en kartlegging av læreres kompetanse (Turmo og Aamodt, 2007).⁵ Allerede den gangen så man at læreres kompetanse varierer når man ser på studieforbereende og yrkesfaglige utdanningsprogrammer.

I tillegg til å se på forskjeller mellom utdanningsprogrammer, er det viktig å ta hensyn til andre kjennetegn som kan ha betydning for læreres kompetanse. I denne rapporten belyser vi kompetansekravene for tilsetning og undervisning som gjelder lærere tilsatt etter 1.1.2014. Det er

---

² Det er unntak for tilsetning i midlertidige stillinger og vikarer. Se mer informasjon om regelverket hos Utdanningsdirektoratet: <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/saksbehandling/larerkompetanse/#tilsetning>

³ For yrkesfaglærere minst et av to år med yrkesteoretisk utdanning være relevant for faget. Kravet gjelder ikke faget «yrkesfaglig fordypning».

⁴ Det ble i tillegg gjennomført en forstudie, som kun var basert på registerinformasjon om læreres utdanning. Se Holgersen, Ekren og Steffensen (2017).

⁵ Denne kartleggingen ble utført av NIFU og er ikke direkte sammenlignbar med SSBs undersøkelse.

viktig å merke seg at en betydelig andel av lærerne som underviste skoleåret 2022/2023 ble tilsatt før disse kravene ble innført og at veien til å kvalifisere seg som lærer har endret seg over tid. Kartleggingen i 2017 viste at yngre lærere har et høyere utdanningsnivå og en større andel med formell fagkompetanse enn de eldre lærerne (Ekren et al., 2018). Samtidig har Grande et al. (2014) pekt på at noen yrkesfaglige utdanningsprogrammer skiller seg ut ved å ha en eldre lærerstab enn andre.

Hvordan er situasjonen skoleåret 2022/2023? Hvilken formell pedagogisk og fagspesifikk kompetanse har undervisningspersonell i videregående opplæring? I denne rapporten vil vi se nærmere på disse spørsmålene og analysere følgende dimensjoner:

- Forskjeller mellom fellesfagene og mellom yrkesfag og studieforberedende
- Forskjellene mellom programfagene og de ulike utdanningsprogrammene
- Forskjellene mellom programfagene og de ulike programområdene
- Forskjellene mellom fylker
- Forskjeller etter alder

1.3. Rapportens oppbygging

Kapittel 2 i denne rapporten gir en oversikt over datagrunnlaget som er brukt i denne rapporten. For en mer omfattende dokumentasjon av gjennomføringen av undersøkelsen, se (Bye og Krawczynska, 2023). I tillegg gir kapittel 2 en oversikt over definisjonen av viktige begreper brukt i denne rapporten for å få en felles forståelse av hva rapporten belyser.

Basert på en kombinasjon av resultater fra spørreundersøkelsen og data fra registre, gir kapittel 3 en oversikt over hvem lærere i videregående opplæring er. Etter å ha sett på hvem lærerne er, går vi nærmere inn på læreres kompetanse. Mens kapittel 4 belyser kompetansen til lærere som underviser i fellesfagene, går kapittel 5 nærmere inn på kompetansen i programfagene. Vi vil både se på hvor stor andel av lærerne som innfrir de generelle kompetansekravene for å bli tilsatt som lærer, samt den fagspesifikke kompetansen som kreves for undervisning i de enkelte fagene.

Kapittel 6 og 7 omhandler kompetansen til lærere som gir særskilt språkopplæring og spesialundervisning. I kapittel 8 går vi nærmere inn på lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning. Kapitlet gir informasjon om hvem disse lærerne er, hvilken fagkompetanse de har i fagene de underviser, samt belyser deres utdanningsbakgrunn. Avslutningsvis gir kapittel 9 en oversikt over deltakelse i videreutdanning og grunner til at lærere ikke har tatt videreutdanning.

2. Datagrunnlag og utvalg

Spørreskjemaet for undersøkelsen ble sendt ut til alle med undervisningsstilling i videregående skole per august 2022. Populasjonsdefinisjonen for undersøkelsen ble definert gjennom et uttrekk basert på A-ordningen av alle lønnstakere med arbeidsgiver i næring 85.310 eller 85.320 (undervisning på videregående skoles nivå).

Undersøkelsen ble sendt ut som en webundersøkelse og søkte å treffe personer som underviser i videregående opplæring, uavhengig av hvilke fag de underviser i og hvorvidt de har en form for pedagogisk utdanning eller ikke. Vi benyttet av den grunn ikke fullført pedagogisk utdanning som et kriterium for å avgrense populasjonen, men definerte populasjonen som ansatte i videregående skole med en yrkeskode (rapportert av arbeidsgiver) som tilsier at personen underviser. Dette settet med yrkeskoder⁶ samsvarer med det som er benyttet i KOSTRA, og inkluderer lærere og enkelte andre grupper som det ble vurdert som sannsynlig at kunne ha undervisning som en del av jobben sin. Undervisningsassistenter, barne- og ungdomsarbeidere og andre ble utelatt fra populasjonen, selv om de kan tenkes å fungere som lærer i enkelte situasjoner.

Avgrensningen av arbeidsgivere ved hjelp av næringskoder er treffsikker, men utelukker lærere som jobber på eventuelle nye skoler som ble opprettet etter august 2022.

Definisjonen av hvem som er lærer, er i større grad utsatt for enkelte feil. Riktigheten av yrkeskodene som blir rapportert av arbeidsgivere varierer, selv om de for det meste er korrekte. Det er også vanskelig å gjennomføre kvalitetskontroll av kodingen. Derfor vet vi at undersøkelsen ikke klarer å fange opp alle som underviser i videregående skole, og likeledes vet vi at enkelte av de som underviser vil bli rapportert inn med en annen yrkeskode. Denne feilkilden er et trolig veldig tilfeldig, uten systematiske skjevheter.

Av de 26 701 personene som fikk tilsendt spørreskjemaet, var det 19 147 som svarte. 1 045 av disse ble fjernet fordi de ikke hadde svart tilfredsstillende på spørsmålene i skjemaet. Grunnlaget for analysene er derfor 18 102 personer, altså en svarprosent på 68 etter fratrukk for avgang. For at svarene vi fikk inn skal være mest mulig representativ for populasjonen av lærere, har vi beregnet vektore som tar hensyn til frafallsskjevhet etter noen gitte bakgrunnskjenntegn (alder, kjønn, utdanningsnivå og pedagogisk utdanning). Mer om både beregning av vektore og datainnsamlingen er dokumentert i et eget notat (Bye og Krawczynska, 2023).

2.1. Begrepsavklaringer

Lærer:

En lærer vil i denne rapporten være betegnelsen på alle dem som *underviser* i videregående skole. Rapporten søker altså å kartlegge kompetansen til alle som underviser i videregående skole, uavhengig av om personen har utdanning som lærer.

Videregående opplæring:

Utdanning på videregående nivå som ligger innenfor opplæringsloven. Lærere som jobber på videregående skoler utenfor opplæringsloven omfattes i utgangspunktet ikke av denne undersøkelsen.

---

⁶ Følgende ISCO98-koder: 2310, 2320, 2340, 2351, 2359, 3310, 3320, 3341, 3349

Utdanningsprogram:

Et utdanningsprogram er betegnelsen på en retning i videregående skole. Det er 15 ulike utdanningsprogram i videregående skole, hvorav fem av dem er studieforberevende og resten er yrkesfaglige. De studieforberevende utdanningsprogrammene er alle treårige og gir elevene generell studiekompetanse. De yrkesfaglige utdanningsprogrammene varierer i omfang og struktur, men for de fleste er det to år i skole og to år i opplæring i bedrift (kilde: www.vilbli.no).

Studieforberevende:

- Idrettsfag
- Musikk, dans og drama
- Studiespesialisering
- Kunst, design og arkitektur
- Medier og kommunikasjon

Yrkesfag:

- Bygg og anleggsteknikk
- Elektro og datateknologi
- Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign
- Helse- og oppvekstfag
- Håndverk, design og produktutvikling
- Informasjonsteknologi og medieproduksjon
- Naturbruk
- Restaurant- og matfag
- Salg, service og reiseliv
- Teknologi og industrifag

Programområder:

Et programområde er betegnelsen på et kurs hvor elevene fordypet eller spesialisert seg innenfor ett spesifikt fagområde. Et programområde er som regel knyttet til kun ett utdanningsprogram, men det finnes også noen programområder som går på tvers av utdanningsprogram. *Ambulansefag* er et eksempel på et programområde som hører til utdanningsprogrammet helse- og oppvekstfag. Programområdet *kjøretøy* er et eksempel på programområde som kan velges på tvers av elever på både elektrofag og teknologi- og industrifag. En oversikt over utdanningsprogrammer, programområder og sammenhengen mellom disse finnes på www.vilbli.no.

Fellesfag:

Det er totalt seks fag som er felles og obligatorisk for alle elevene i videregående opplæring; naturfag, kroppsøving, samfunnsfag, matematikk, norsk og engelsk. I tillegg har elever ved studieforberevende utdanningsprogram historie, geografi, religion og etikk og fremmedspråk som egne fellesfag. Ettersom det er svært få lærere som underviser i samisk og norsk tegnspråk og vi ikke har anledning til å analysere disse fagene for seg, inngår de i denne rapporten i samleposten *andre språkfag* i deler av rapporten. Fremmedspråk inngår også i denne kategorien. Ettersom fellesfagene undervises på tvers av utdanningsprogram, vil vi ikke skille mellom de ulike utdanningsprogrammene i kartleggingen av lærernes kompetanse i fellesfagene (kapittel 4). Vi vil imidlertid se på forskjellen mellom lærere som kun underviser elever på studieforberevende utdanningsprogram, de som kun underviser på yrkesfaglige utdanningsprogram og lærere som underviser både på studieforberevende og yrkesfaglige utdanningsprogram.

Programfag:

Programfag er spesifikke for de ulike programområdene. Det skilles for øvrig mellom felles programfag, som er felles for alle innenfor hvert programområde og valgfrie programfag som kan undervises på tvers av programområder. I analysen av lærernes kompetanse i programfagene (kapittel 5), vil vi vise grupperinger av programfag innenfor både utdanningsprogram og programområder.

Kompetansekrav for tilsetting:

Kompetansekravene for tilsetting er ulike for lærere på studieforbereende og yrkesfaglige utdanningsprogram (jevnfør forskrift til opplæringsloven § 14-4 første og annet ledd):

«Den som skal tilsettes i undervisningsstilling i studieførebudende fag i den videregående skolen, må fylle ett av disse kravene:

- a) universitets- og/eller høyskoleutdanning som samlet utgjør minst 240 studiepoeng, inklusive pedagogisk utdanning etter § 14-1, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommende har minst 60 studiepoeng relevant utdanning
- b) faglærerutdanning, jf. nasjonale rammeplaner, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommende har minst 60 studiepoeng relevant utdanning
- c) lærerutdanning, jf. § 14-2 og § 14-3, med spesialpedagogisk utdanning tilsvarende minst 60 studiepoeng, dersom hovedoppgåva er spesialundervisning eller behovet til elevene gjør slik utdanning ønskelig.

Den som skal tilsettes i undervisningsstilling i yrkesfag i den videregående skolen, må fylle ett av disse kravene:

- a) yrkesfaglærerutdanning, jf. nasjonal rammeplan, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommende har minst 60 studiepoeng relevant utdanning
- b) universitets- og/eller høyskoleutdanning som samlet utgjør minst 180 studiepoeng inklusive pedagogisk utdanning etter § 14-1, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommende har minst 60 studiepoeng relevant utdanning
- c) faglærerutdanning, jf. nasjonale rammeplaner, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommende har minst 60 studiepoeng relevant utdanning
- d) fagbrev, sveinebrev eller fullført og bestått annen yrkesfaglig utdanning i videregående opplæring, to års yrketeoretisk utdanning utover videregående skolenivå og fire års yrkespraksis etter fullført videregående opplæring, for undervisning i fag/på fagområde som utdanninga/bakgrunnen er relevant for. I tillegg kreves pedagogisk kompetanse etter § 14-1
- e) lærerutdanning, jf. § 14-2 og § 14-3, med spesialpedagogisk utdanning tilsvarende minst 60 studiepoeng, dersom hovedoppgåva er spesialundervisning eller behovet til elevene gjør slik utdanning ønskelig.»

Kompetansekrav for undervisning i fag:

Etter innføring i opplæringsloven av kompetansekrav knyttet til undervisning i fag (opplæringsloven § 10-2) er det i forskrift til opplæringsloven blitt spesifisert følgende krav (jevnfør forskrift til opplæringsloven § 14-4 tredje og fjerde ledd):

«For å undervise i den videregående skolen krevst det at vedkommende har minst 60 studiepoeng som er relevante for faget. Dette gjeld ikkje for faget yrkesfagleg fordjuping. Dette gjeld heller ikkje for dei som er tilsette etter andre ledd bokstav d, gitt at minst eitt av dei to åra med yrkesteoretisk utdanning utover videregående skolenivå er relevant for å undervise i faget.

Tredje ledd gjeld ikkje dei som før 1. januar 2014 hadde tilfredsstillande kompetanse etter dagjeldande krav for tilsetjing i undervisningsstilling, eller som har fullført tidlegare allmennlærerutdanning etter 1. januar 2014.»

Unntaket som er nevnt i § 14-4 tredje ledd (to års yrkesteoretisk utdanning) er nærmere omtalt i kapittel 5.6.

Formell fagkompetanse:

For hvert av fagene læreren oppgir å undervise i, har vi bedt om at de vurderer hvor mange studiepoeng (eller tilsvarende) de har fra universitet eller høyskole som er direkte relevant⁷ for faget (ingen studiepoeng/1-59 studiepoeng/60 eller flere studiepoeng). I denne rapporten vil vi bruke betegnelsen *formell fagkompetanse* i omtalen av lærere som har minst 60 studiepoeng som er relevante for faget de underviser i. Årsaken til at minimumsverdien ble satt til 60 studiepoeng, og ikke høyere, er at det er denne grensen som benyttes i kompetansekravene for tilsetting av lærere i videregående. Den formelle fagkompetansen vil i flere deler av rapporten sees i sammenheng med det generelle utdanningsnivået til lærerne og hvorvidt de har pedagogisk utdanning eller ikke.

De fleste av dagens lærere oppfylte tilsetningskravene før de nye kompetansekravene trådte i kraft 1.1.2014. Disse lærerne er derfor ikke omfattet av kravet om å ha minst 60 studiepoeng i fagene de underviser i (jevnfør forskrift til opplæringsloven § 14-4 fjerde ledd).

Utdanningsnivå:

I flere deler av analysene opererer vi med begrepene *kort og lang høyere utdanning*. Kort høyere utdanning referer til dem som har fullført minst 2 og inntil 4 år på universitet- og/eller høyskole. Lærere med bachelorgrad og det som tidligere var cand.mag inngår blant annet i denne gruppen. Lang høyere utdanning referer til dem som har fullført en utdanning på universitet- og/eller høyskole med varighet på mer enn 4 år – f.eks. mastergrad, doktorgrad (PHD) og det som tidligere var hovedfag. Merk at personer som har tatt utdanning på universitets- og høyskolenivå, men som ikke har fullført et tilstrekkelig antall år med utdanning på dette nivået, ikke vil stå med høyere utdanning som høyeste fullførte utdanning.⁸

Pedagogisk utdanning:

I analysene bruker vi data fra nasjonal utdanningsdatabase (NUDB) for å si om en lærer har pedagogisk utdanning eller ikke. For å havne i gruppen «med pedagogisk utdanning» må man ha fullført enten en grad eller minst 60 studiepoeng innenfor fagfelt 2, «lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk» i Norsk standard for utdanningsgruppering⁹ i tillegg til minst 120 studiepoeng eller fullført grad i et annet fagfelt. Eksempler på pedagogiske utdanninger som inngår i

⁷ Forskriften til opplæringsloven stiller krav til «minst 60 studiepoeng relevant utdanning». Det er i lovproposisjonen (Prop. 84 L (2011-2012), 3.5.2.1) presisert at det er skoleeiers ansvar å vurdere hvilke studiepoeng som skal være relevante for å undervise i det aktuelle faget på det aktuelle trinnet. Det foreligger ikke entydige objektive kriterier for hva som er relevant eller ikke. Basert på brukertesting av spørreskjemaet valget vi å bruke formuleringen «direkte relevant» ettersom «relevant» kunne bli tolket svært bredt av enkelte respondenter og dermed resultere i en overestimert av lærernes formelle fagkompetanse. Det vil imidlertid være en mulighet for at noen respondenter har tolket «direkte relevant» som kun å inkludere studiepoeng i fag som samsvarer *nøyaktig* med et bestemt undervisningsfag, altså en snevrere forståelse enn forskriftens krav.

⁸ Se <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/hvordan-klassifiseres-en-persons-hoyeste-utdanningsniva> for mer informasjon om klassifisering av utdanningsnivå.

⁹ <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/36>

denne definisjonen er integrert lektorutdanning, praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), fag- og yrkesfaglærerutdanning, spesialpedagogikk (se også 3.8). Fagdidaktikk vil som hovedregel inngå i denne definisjonen.

Annen pedagogisk utdanning:

Denne gruppen inkluderer personer som har en pedagogisk utdanning som ikke kvalifiserer som relevant pedagogisk utdanning for lærere, men som har avlagt andre utdanninger i pedagogikk. Dette inkluderer følgende utdanninger:

- «Utdanning i spesialpedagogikk» (NUS-koder som begynner på 6242, 7242)
- «Annen pedagogisk utdanning» (NUS-koder som begynner på 625 +, alle andre utdanninger på NUS fagfelt 2 som ikke er inkludert i noen av de andre gruppene)

Lærerutdanning:

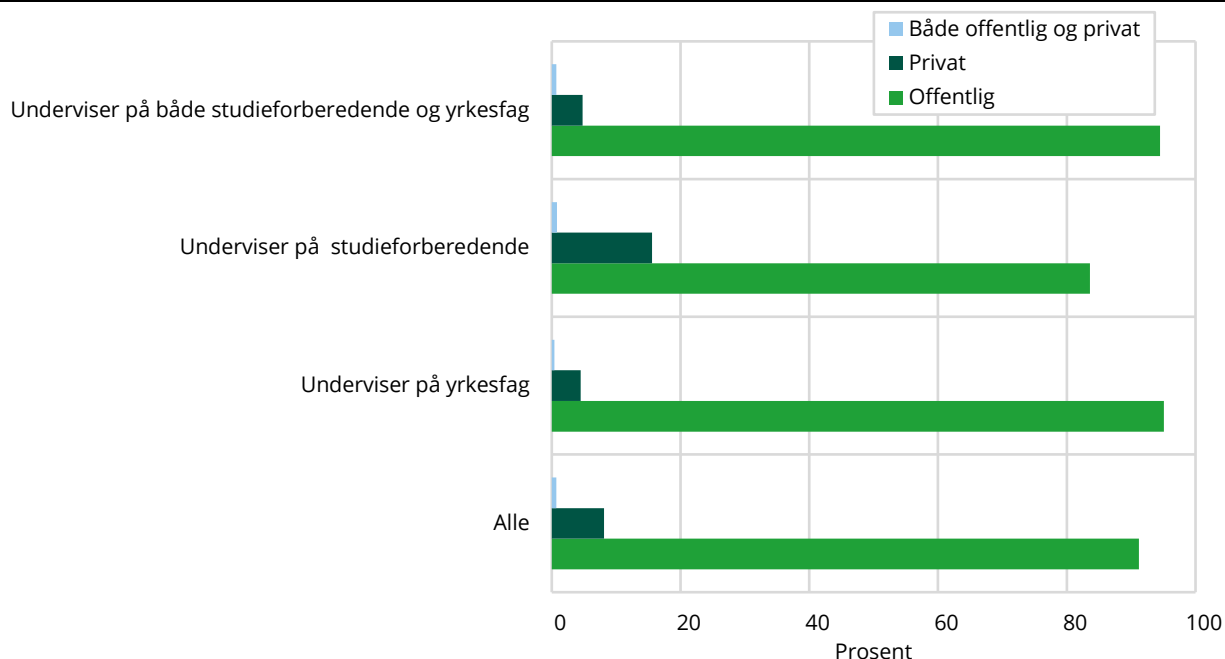
Inkluderer følgende utdanninger:

- «Førskole-/barnehagelærerutdanning»
UH-gruppe 9 + øvrige NUS-koder som begynner på 721, 621
- «Allmenn-/grunnskolelærerutdanning, inntil fire år»
UH-gruppe 8 + øvrige NUS-koder som begynner på 622
- «Fag- og yrkesfaglærerutdanning»
NUS-koder som begynner på 623 (med unntak av 623801 og 623802)
- «Praktisk-pedagogisk utdanning for universitets- og høgskolekandidater»
NUS-kode 623801
- «Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfaglærere»
NUS-kode 623802
- «Grunnskolelærerutdanning, master»
NUS-koder som begynner på 722
- «Lektorutdanning for trinn 8-13 år og tilsvarende masterutdanninger»
NUS-koder som begynner på 723

3. Hvem er lærerne i videregående?

Brorparten av lærere jobber på offentlig skole – 91 prosent av omtrent 26 700 lærere. Dette er uavhengig av om læreren underviser på studieforbereidende, yrkesfag, eller på begge. I likhet med forrige kartlegging av lærerkompetanse som SSB har gjennomført (Ekren et al., 2018), har privatskoler en betydelig andel lærere som kun underviser på studieforbereidende. Dette gjelder 60 prosent av litt over 2 160 lærere (skoler som mottar tilskudd, se *privatskolelova*). For offentlige skoler er lærerne jevnere fordelt på utdanningsprogrammene.

Figur 3.1 Lærere, etter utdanningsprogram og skolens eierforhold, prosent. 2022

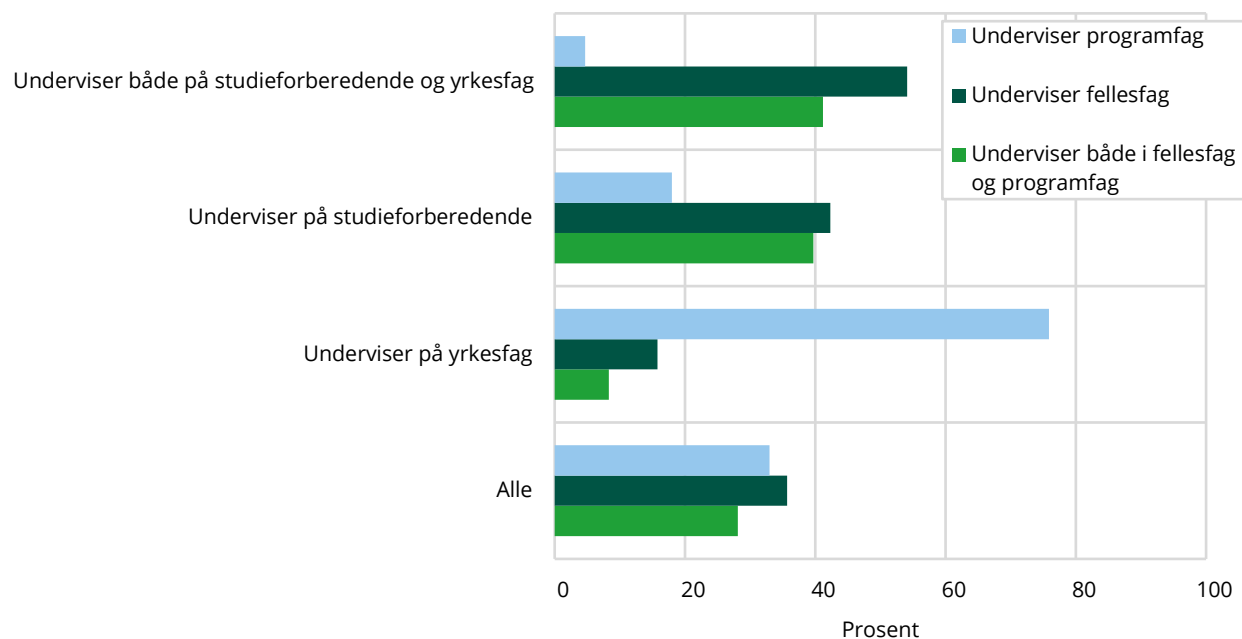

Note: 936 observasjoner har ukjent/ikke relevant studieretning.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

31 prosent av lærerne underviser på både studieforbereidende og yrkesfag, hvorav 41 prosent underviser i både fellesfag og programfag. Det er en økning i andelen som underviser i fellesfag sammenlignet med forrige rapport; en lavere andel lærere underviser i både fellesfag og programfag.

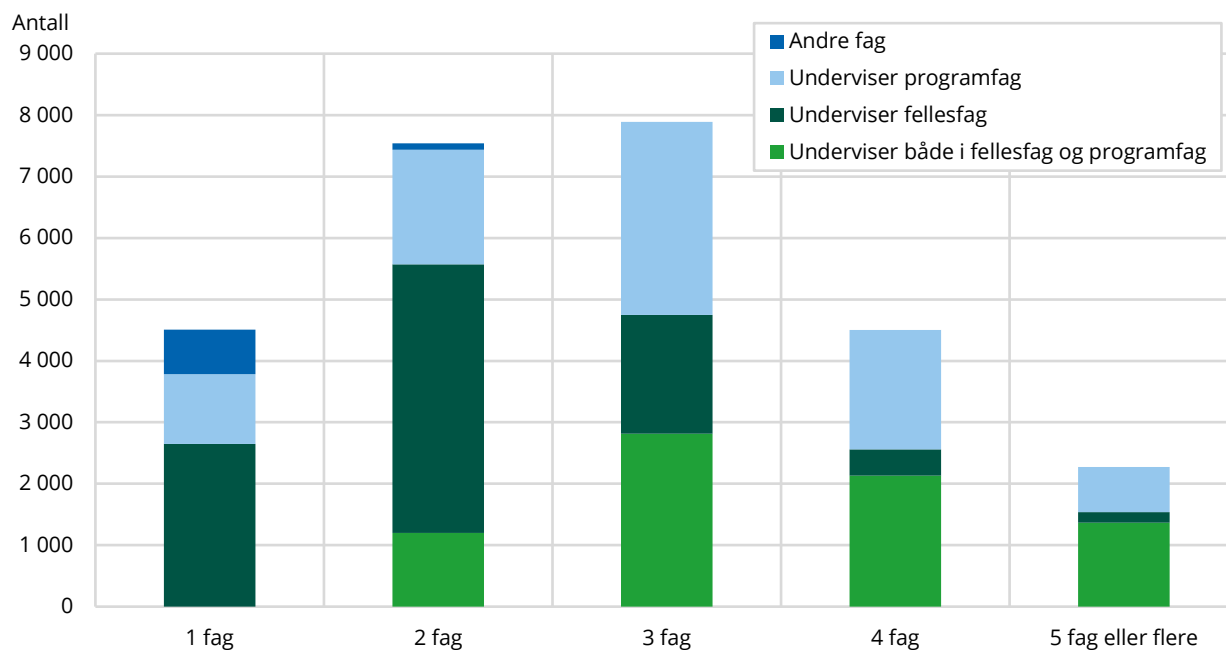
Figur 3.2 Lærere, etter type fag og utdanningsprogram, prosent. 2022

Note: 936 observasjoner har ukjent/ikke relevant utdanningsprogram.
 Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Lærere i videregående underviser oftest i flere enn ett fag. Det vanligste er fortsatt å undervise i tre fag, men det er en tydelig økning i lærere som underviser i to fag sammenlignet med forrige kartlegging i 2017. Det er flest lærere som kun underviser i fellesfag, og disse er i størst grad representert blant lærerne som underviser i ett eller to fag. Lærere som underviser i programfag eller i både programfag og fellesfag underviser oftest i tre fag.

Figur 3.3 Lærere etter antall fag de underviser i, fordelt på type fag, antall. 2022

Note: 826 observasjoner har ukjent/ikke relevant type fag.
 Kilde: Statistisk sentralbyrå.

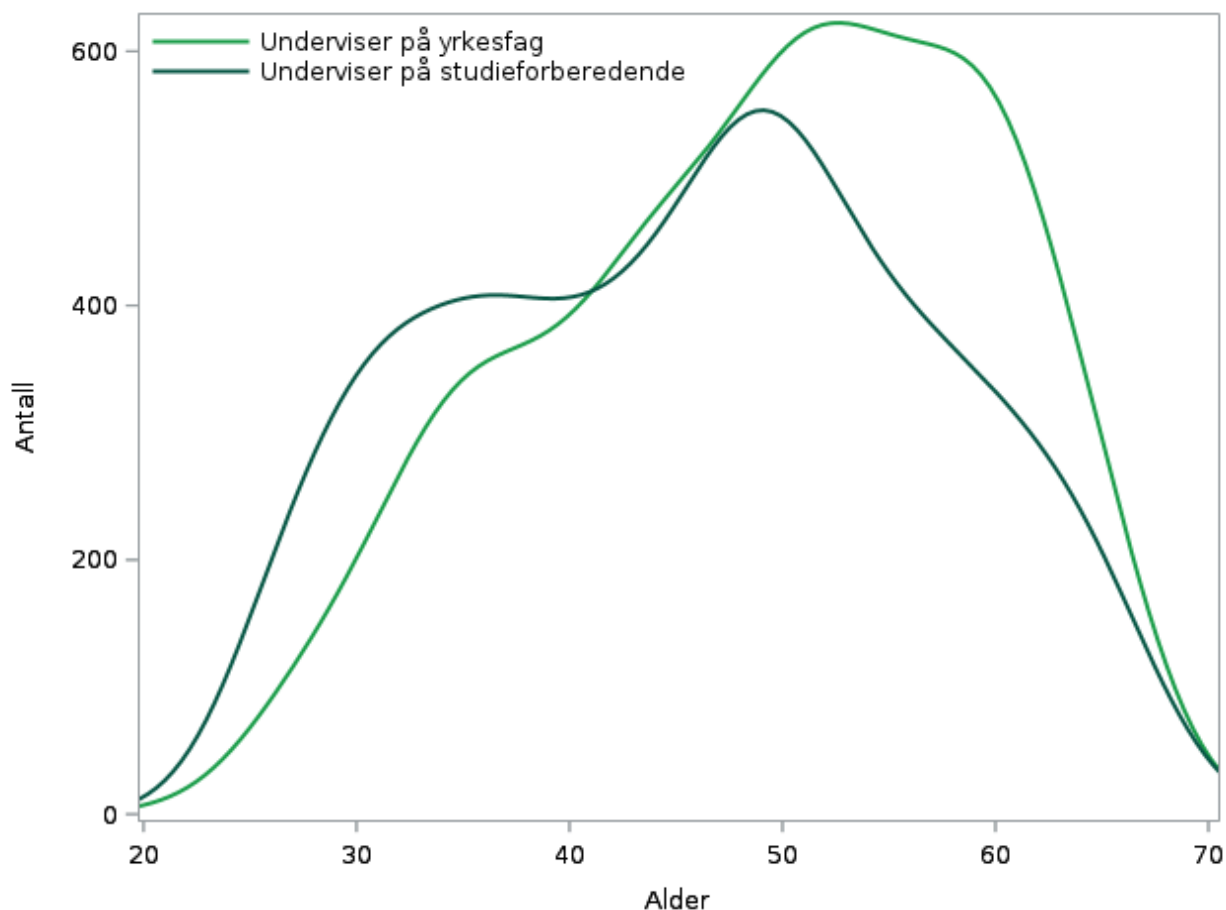
Lærerne har også oppgitt hvor mange undervisningstimer de har i de ulike fagene per uke. Hvorvidt det er en samvariasjon mellom kompetanse og timeomfanget vil ses nærmere på i senere kapitler.

3.1. Aldersfordeling

Aldersfordelingen etter studieprogram viser at yrkesfaglærere tenderer mot å være eldre, sammenlignet med lærere som underviser i studieforberedende. Lærere som underviser i studieforberedende har en overvekt av lærere under 50 år, omtrent 60 prosent. Blant lærere som kun underviser yrkesfag er imidlertid over halvparten 50 år eller eldre.

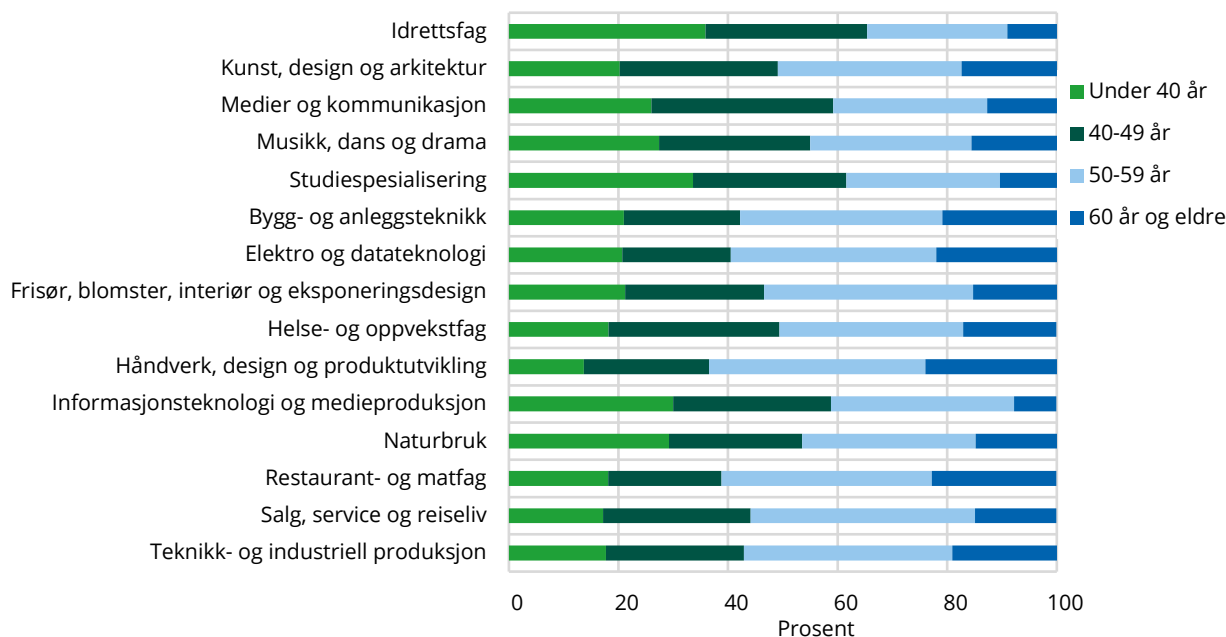
Figur 3.4 Aldersfordeling blant lærere på yrkesfag og studieforberedende utdanningsprogram. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.5 viser aldersfordeling blant lærere som underviser i programfag, etter utdanningsprogram. Fire av fem av de studieforberedende utdanningsprogrammene har over halvparten av lærerne sine under 50 år, lignende forrige kartlegging (Ekren et al., 2018). I yrkesfagene er det kun *naturbruk og informasjonsteknologi og medieproduksjon* hvor halvparten av lærerne er under 50 år. Idrettsfag har fortsatt den høyeste andelen yngre lærere, men i denne undersøkelsen har også studie-spesialiserende hatt en markant økning i andel yngre lærere sammenlignet med forrige kartlegging. Alle studieforberedende utdanningsprogram har en lærerskare som består av tilnærmet 50 prosent eller flere lærere under 50 år. På den yrkesfaglige siden skiller fagene *informasjonsteknologi og medieproduksjon* og *naturbruk* seg ut med en stor andel yngre lærer, men andelen lærere over 50 år i de resterende yrkesfagene er for alle over 50 prosent.

Figur 3.5 Lærere som underviser i programfag, etter alder og utdanningsprogram, prosent. 2022

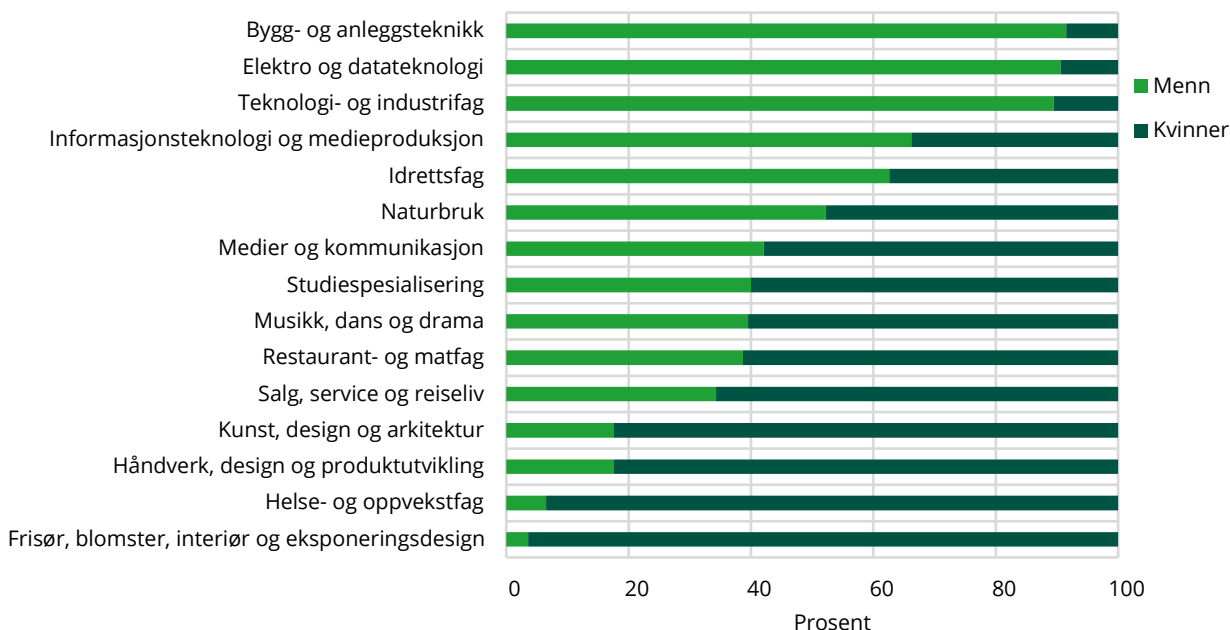

Note: 207 observasjoner har ukjent utdanningsprogram.
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.2. Kjønnfordeling

Andelen kvinner som underviser i videregående er 16 prosentpoeng høyere enn andelen menn som underviser, altså 58 prosent kvinner og 42 prosent menn. Unntaket er blant lærerne som kun underviser yrkesfag, hvor menn og kvinner en tilnærmet lik andel av lærerne. Blant lærere som underviser studieforberedende og en kombinasjon av studieforberedende og yrkesfag er om lag 60 prosent kvinner, og dermed 40 prosent menn.

Figur 3.6 Lærere i programfag, etter kjønn og utdanningsprogram, prosent. 2022

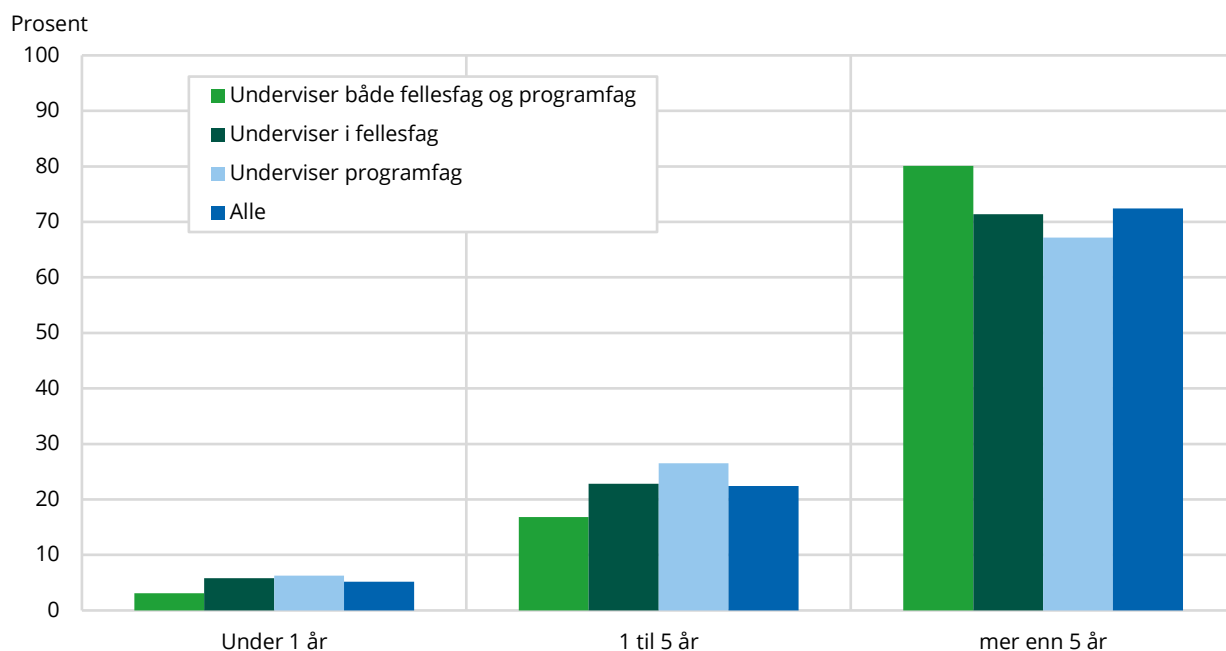
Note: 207 observasjoner har ukjent utdanningsprogram.
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Kjønns sammensetningen av lærere innad i utdanningsprogrammene gjenspeiler i stor grad sammensetningen av elever innenfor samme utdanningsprogram. Eksempelvis viser tall fra SSB at det i utdanningsprogrammer som *bygg- og anleggsteknikk*, *elektro og datateknologi*, og *teknologi- og industrifag*, er en stor overvekt av menn både blant lærere og elever. Motsatt er det for *frisør*, *blomster*, *interiør og eksponeringsdesign*, *helse- og oppvekstfag* og *håndverk, design og produktutvikling* hvor det er en betydelig overvekt av kvinner blant både lærere og elever (Statistisk sentralbyrå, 2022).

3.3. Ansettelsesforhold

Nærmere tre av fire har jobbet som lærer i mer enn 5 år, mens rundt fem prosent har mindre enn ett års ansiennitet som lærer. Lærere som underviser i både fellesfag og programfag har flest med mer enn 5 års ansiennitet, mens de som kun underviser i enten fellesfag eller programfag har lavere andel med lang ansiennitet.

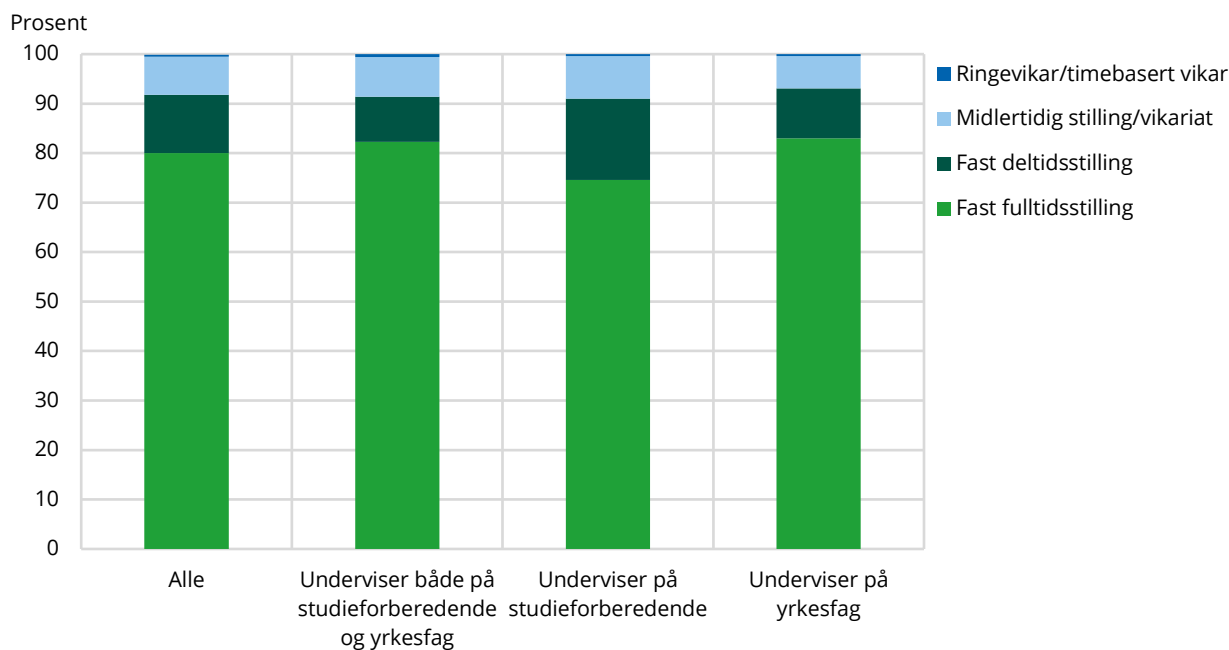
Figur 3.7 Lærere, etter type fag og ansiennitet, prosent. 2022

Note: 826 observasjoner har ukjent/ikke relevant type fag, 2 observasjoner har ukjent ansiennitet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

80 prosent av lærerne har fast fulltidsstilling, mens 12 prosent har en fast deltidsstilling. Av de resterende åtte prosentene står midlertidige stillinger og vikariater for omkring syv og en halv av prosentene, og den siste halve prosenten av ringevikarer og timebaserte stillinger. Det er en økning i andelen som har fast fulltidsstilling sammenlignet med undersøkelsen i 2017 (Ekren et al., 2018). Selv om andelen som jobber fast deltid fortsatt er høyest blant de som kun underviser på studieforberedende, har denne gruppen også hatt den største økningen i andel med fast fulltidsstilling.

Figur 3.8 Lærere, etter utdanningsprogram og ansettelsesforhold, prosent. 2022

Note: 936 observasjoner har ukjent/ikke relevant utdanningsprogram.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.4. Pedagogisk utdanning

Det er ulike måter å avgrense pedagogiske utdanninger, avhengig av om en ønsker å avgrense pedagogiske utdanninger generelt eller godkjente lærerutdanninger. I denne rapporten er det gjort på samme måte som forrige kartlegging (Ekren et al., 2018), tilsvarende KOSTRA-kodeverket.¹⁰

Tilnærmet 87 prosent av lærerne har pedagogisk utdanning, en økning på rundt ett prosentpoeng sammenlignet med kartleggingen i 2017. Den høyeste andelen med pedagogisk utdanning finner vi hos de som underviser fellesfag på yrkesfag og programfag på både yrkesfag og studieforberedende, med omkring 93 prosent. Over 86 prosent av lærerne som underviser i fellesfag har pedagogisk utdanning, uavhengig av kombinasjoner med andre fag eller utdanningsprogram. Lærerne som underviser i programfag i ett utdanningsprogram har den laveste andelen med pedagogisk utdanning, med 80 prosent for yrkesfag og 79 prosent for studieforberedende. Dette er en nedgang sammenlignet med forrige kartlegging.

¹⁰ Se <https://www.ssb.no/klasse/klassifikasjoner/446/versjon/1242/koder>

Tabell 3.1 Lærere med pedagogisk utdanning, etter utdanningsprogram og type fag, prosent. 2017 og 2022

	Antall	Annen pedagogisk utdanning	Lærer-utdanning	Har pedagogisk utdanning (2022)	Har pedagogisk utdanning (2017)
Alle lærere	26 714	7,9	78,6	86,5	86,1
Underviser fellesfag på yrkesfag	1 432	11,9	80,6	92,5	89,8
Underviser fellesfag på studieforberevende	3 558	11,0	75,4	86,4	88
Underviser programfag på yrkesfag	6 882	4,2	75,9	80,1	84
Underviser programfag på studieforberevende	1 512	6,9	72,2	79,1	81,1
Underviser både fellesfag og programfag på yrkesfag	755	7,6	84,5	92,1	88,8
Underviser både fellesfag og programfag på studieforberevende	3 342	7,6	81,7	89,3	88,5
Underviser fellesfag på både studieforberevende og yrkesfag	4 492	10,9	80,5	91,4	-
Underviser programfag på både studieforberevende og yrkesfag	389	3,9	89	92,9	-
Underviser både fellesfag og programfag på både studieforberevende og yrkesfag	3 416	7,7	82,6	90,3	-
Underviser spesialundervisning	801	8,7	74	82,7	-
Underviser særskilt språkopplæring	24	7,8	84,5	92,3	-
Annet	110	9,7	70,0	79,7	-

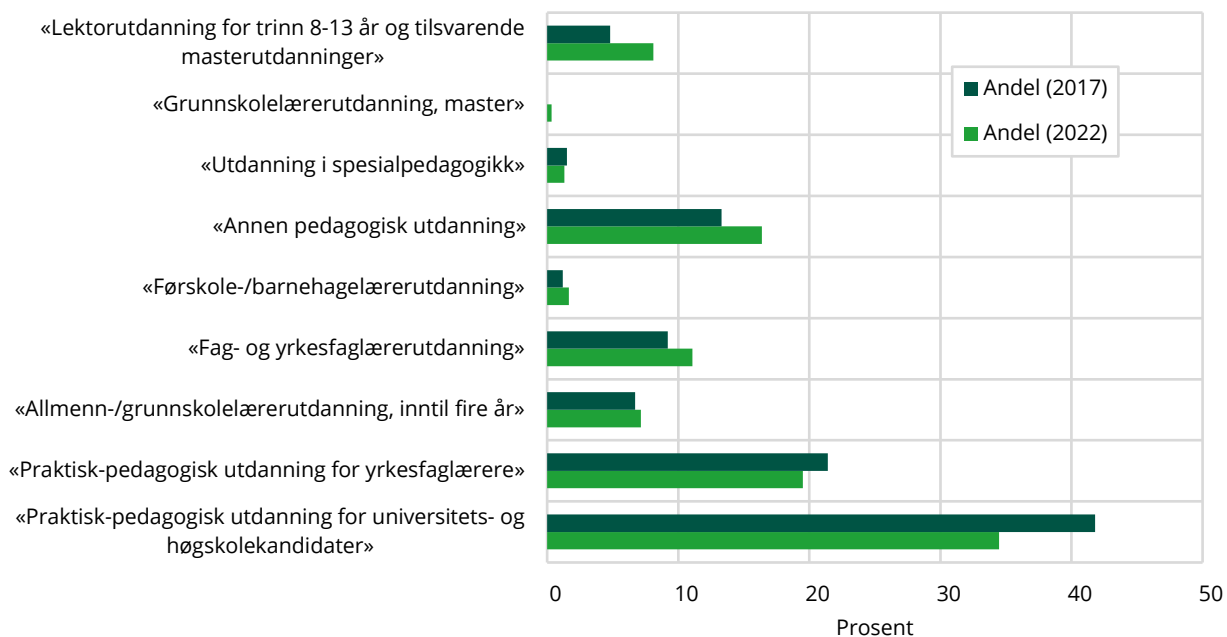
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Rettet 26.09.2023

Av lærerne med pedagogisk utdanning er praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) den mest vanlige utdanningen, og utgjør 34 prosent av utdanningene. PPU er spesielt utbredt i fellesfagene, men det er også en vesentlig andel blant lærerne som underviser i enten studieforberevende eller både studieforberevende og yrkesfag, uansett type fag. Lektorutdanninger, annen pedagogisk utdanning, og fag- og yrkesfaglærerutdanning har økt i andel siden forrige rapport, på bekostning av PPU og PPU for yrkesfag¹¹. Fordelingen av pedagogiske utdanninger i forskjellige kombinasjoner av fellesfag/programfag, og yrkesfag/studieforberevende, følger i stor grad en lignende fordeling, som betyr at PPU og annen pedagogisk utdanning er en stor andel av utdanningene, uavhengig av kombinasjoner av fag/studie. Lærere som underviser i programfag og/eller yrkesfag har i mindre grad lektorutdanninger, men en større andel med PPU for yrkesfag. Slik utdanning utgjør 46 prosent av de pedagogiske utdanningene blant lærerne som kun underviser programfag på yrkesfag.

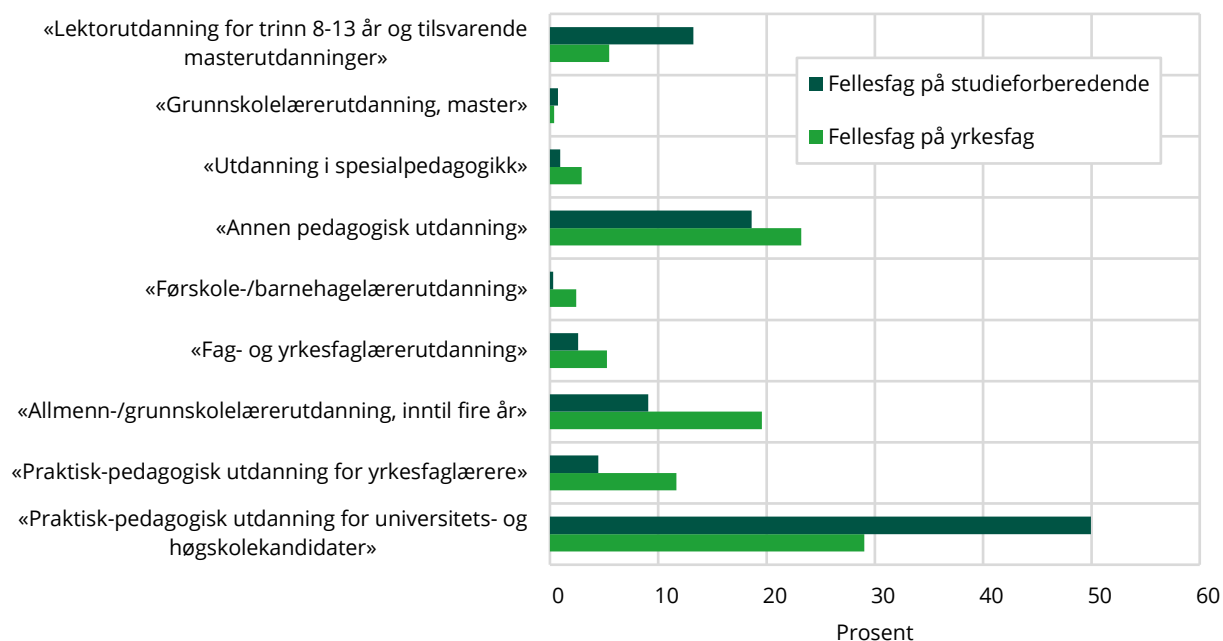
¹¹ De pedagogiske utdanningene i denne kartleggingen ligger tettere på fordelingen en kan se i SSB sin statistikkbank basert på registerdata. En grunn til dette er at vektningen i denne kartleggingen inkluderte pedagogisk utdanning som bakgrunnsvariabel. For pedagogiske utdanninger etter registerdata, se SSBs statistikk over ansatte i barnehage og skole (<https://www.ssb.no/statbank/table/12091/>).

Figur 3.9 Andel pedagogiske utdanninger, prosent. 2017 og 2022

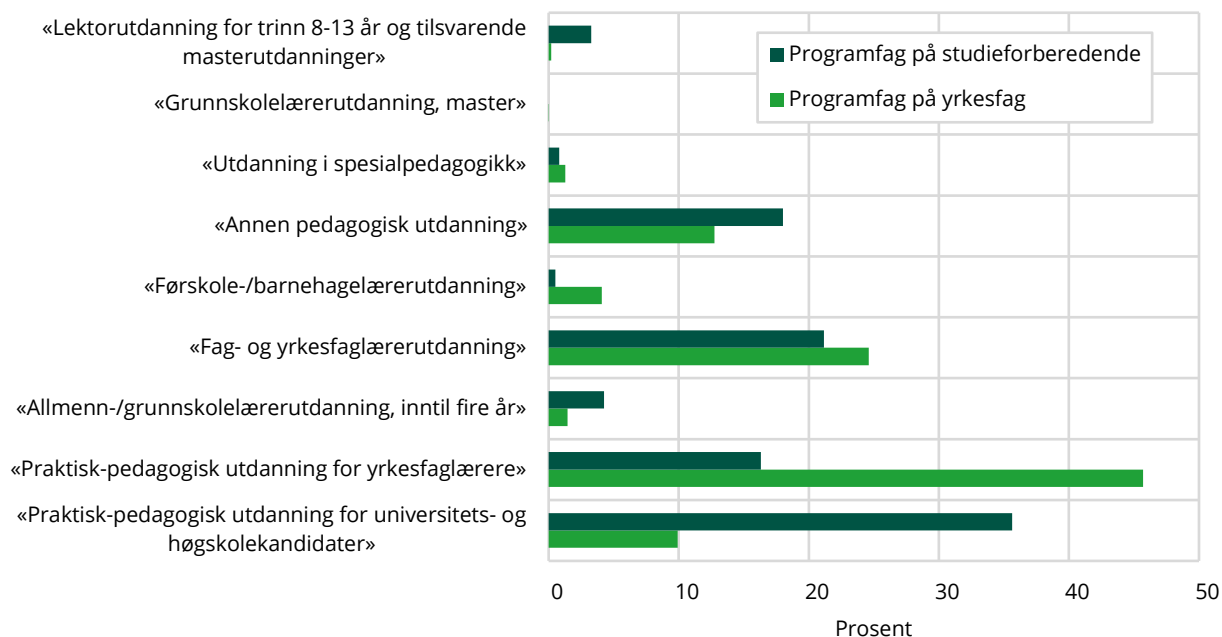

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.10 Andel pedagogiske utdanninger blant lærere som underviser i fellesfag, prosent. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.11 Andel pedagogiske utdanninger blant lærere som underviser i programfag, prosent. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.5. Utdanning etter type fag

Utdanningen til lærerne skiller seg i grove trekk etter om de underviser på studieforberevende eller yrkesfag. Over halvparten av lærerne som underviser på enten studieforberevende eller både studieforberevende og yrkesfag, har lang høyere utdanning med pedagogikk. På den andre siden har mellom 59 og 76 prosent av lærerne som utelukkende underviser på yrkesfag en kort høyere utdanning med pedagogikk.

De som kun underviser fellesfag på studieforberevende har hatt en ti prosentpoengs økning i andelen med lang høyere utdanning med pedagogikk, fra 48 prosent i 2017, til 58 prosent i 2022. Det samme kan observeres hos dem som underviser både fellesfag og programfag på studieforberevende, hvor vi ser en økning fra 57 prosent i 2017, til 64 prosent i 2022.

Den største andelen uten høyere utdanning er hos de som kun underviser programfag på yrkesfag, med 14 prosent. Det har dermed blitt en litt høyere andel av de som kun underviser programfag på yrkesfag som ikke har høyere utdanning (ni prosent ved kartleggingen i 2017).

Tabell 3.2 Lærere med pedagogisk utdanning, etter utdanningsprogram og type fag, prosent. 2022

	Antall	Kort høyere utdanning			Lang høyere utdanning			
		Uten høyere utdanning	Med pedagogikk		Uten pedagogikk	Med pedagogikk		
			Lærertdanning	pedagogikk		Lærertdanning	pedagogikk	
Alle lærere	26 714	4,6	42,0	4,9	4,4	36,5	3,0	4,1
Underviser fellesfag på yrkesfag	1 432	0,6	51,7	7,5	4,2	28,9	4,2	2,6
Underviser fellesfag på studieforbereende	3 558	0,8	23,6	6,0	4,8	51,8	5,0	6,7
Underviser programfag på yrkesfag	6 882	13,7	66,2	3,5	4,7	9,7	0,7	1,4
Underviser programfag på studieforbereende	1 512	3,1	36,3	3,6	8,8	35,9	3,2	8,9
Underviser både fellesfag og programfag på yrkesfag	755	3,7	69,4	6,4	2,7	15,2	1,2	1,5
Underviser programfag på både studieforbereende og yrkesfag	389	3,3	58,6	2,1	2,5	30,4	1,8	1,4
Underviser fellesfag på både studieforbereende og yrkesfag	4 492	1,3	34,4	6,8	3,5	46,0	4,1	3,5
Underviser både fellesfag og programfag på både studieforbereende og yrkesfag	3 416	0,5	28,1	4,3	3,6	54,5	3,5	5,1
Underviser både fellesfag og programfag på studieforbereende	3 342	0,1	21,6	3,6	3,7	60,1	3,9	6,4
Underviser spesialundervisning	801	8,6	63,1	6,2	4,7	10,9	2,1	3,5
Underviser særskilt språkopplæring	24	7,7	45,8	7,8	-	38,7	-	-
Annet	110	8,0	47,5	6,9	7,3	22,5	2,9	4,9

Note: 115 observasjoner har ukjent pedagogisk utdanning/utdanning.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.6. Fylke

Utdanningsnivå varierer med bostedsfylke, men variasjonen er relativt liten innad i gruppene med pedagogikk. Andelen lærere uten høyere utdanning er lavest i Oslo, med to prosent, og høyest i Møre og Romsdal, med syv prosent. Dette er de samme fylkene som var på ytterpunktene i 2017. De samme fylkene som ved kartleggingen i 2017 er også på ytterpunktene i andelen uten pedagogikk, hvor det varierer fra ni prosent i Agder, til 15 prosent i Møre og Romsdal.

Oslo skiller seg ut med en betydelig høyere andel med lang høyere utdanning, i likhet med forrige kartlegging. Det er i denne omgangen ingen fylker som har lavere enn 30 prosent av lærerne med lang høyere utdanning og pedagogikk. En del av dette skyldes sannsynligvis sammenslåing av fylker, men vi kan se på fylker som Nordland og Vestfold og Telemark, og av summen av alle fylkene til sammen, at det har vært en økning i andelen med lang høyere utdanning med pedagogikk.

Tabell 3.3 Lærere, etter fylke, utdanningsnivå, og pedagogisk utdanning, prosent. 2022

	Antall	Kort Høyere utdanning			Lang Høyere utdanning			
		Uten høyere utdanning	Med pedagogikk		Uten pedagogikk	Med pedagogikk		
			Lærerutdanning	Annen pedagogikk		Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk
Alle lærere	26 714	4,6	42,0	4,9	4,4	36,5	3,0	4,1
Oslo	2 827	1,7	24,9	4,9	3,9	54,7	3,4	5,8
Rogaland	2 688	5,4	40,8	4,6	5,3	36,1	3,3	4,4
Møre og Romsdal	1 272	7,2	48,1	4,2	4,8	29,3	2,5	3,3
Nordland - Nordlândia	1 310	6,0	48,7	8,3	4,7	26,9	2,9	2,3
Viken	5 819	4,4	42,3	4,7	4,5	36,3	3,0	4,2
Innlandet	1 912	5,4	45,6	4,3	4,6	32,3	2,5	4,8
Vestfold og Telemark	2 089	3,7	48,7	4,7	4,4	32,0	2,5	3,9
Agder	1 652	2,8	47,9	4,2	3,6	35,6	3,4	2,4
Vestland	3 337	6,5	41,2	4,6	3,9	35,7	3,4	4,4
Trøndelag - Tröndelagen	2 394	4,0	44,8	4,5	3,7	37,4	2,2	3,1
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmarkku - Tromssan ja Finmarkun	1 386	5,3	42,1	6,8	5,0	31,8	3,6	4,7

Note: 115 observasjoner har ukjent pedagogisk utdanning/utdanning, 27 observasjoner har ukjent/ugyldig fylke.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4. Kompetanse i fellesfagene

Det er i utgangspunktet 12 fellesfag på videregående. Elever ved både studieforbereidende og yrkesfaglige utdanningsprogram har fagene *norsk, matematikk, engelsk, samfunnsfag, kroppsøving og naturfag*.¹² I tillegg har studieforbereidende løp fagene *fremmedspråk, geografi, religion og etikk og historie*. Dette kapitlet vil ta for seg lærernes formelle kompetanse. Kapittel 4.1 – 4.6 tar for seg den formelle fagkompetansen (hvorvidt de har 60 studiepoeng eller mer, relevant til faget de underviser), utdanningsnivå og pedagogisk utdanning, samt andre kjennetegn. Kapittel 4.7 presenterer en logistisk regresjonsanalyse, og undersøker hvilke faktorer som har størst betydning for om en lærer har formell fagkompetanse i fellesfagene hen underviser i. Avslutningsvis ser kapittel 4.8 nærmere på mastergrader innenfor forskjellige fagfelt, og kapittel 4.9 undersøker avlagte studiepoeng i ulike fagfelt.

4.1. Undervisningstimer i fellesfag

En lærer kan undervise i flere fellesfag, og ha et ulikt antall timer i hvert av fagene. I figur 3.3 så vi at det mest vanlige for lærerne som utelukkende underviste i fellesfag, var å undervise i et eller to fag. Tabell 4.1 viser at det ved økende antall undervisningstimer i fellesfagene også er en høyere andel rapporterte studiepoeng hos lærerne. Sammenlignet med forrige undersøkelse, er det en økning i andelen som har 60 eller flere studiepoeng uavhengig av undervisningstimer. I 96 prosent av lærer*fag-kombinasjoner har lærere som underviser 10 eller flere timer i faget i løpet av en uke mer enn 60 studiepoeng relevant til dette faget. Der faget undervises i 1 til 4 timer, er det i overkant tre av fire lærere som har 60 eller flere studiepoeng i faget. En grunn til at en økning i antallet timer viser en tydelig sammenheng med økende studiepoeng, kan være at det ved mangel på lærere til et fag kan være nødvendig med en lærer som har færre enn 60 studiepoeng i det respektive faget for å dekke timene. Dette kan komme i form av allerede ansatte lærere som har tilstrekkelig kompetanse i et annet fag, men som må ta noen vikartimer. Eller at vikarer er ansatt etter Opplæringsloven § 10-6 som følge av at skoleeier ikke har funnet noen med rett kompetanse.

Tabell 4.1 Lærer*fag-kombinasjoner, etter undervisningstimer og studiepoeng relevant for faget, prosent. 2022

Timer i uken	Antall	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng
1 til 4	13 006	8,6	14,6	75,2
5 til 9	11 873	1,6	6,7	91,7
10 eller flere	8 049	0,4	3,5	95,9

Note: 223 observasjoner ukjent/uoppgitt studiepoeng.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Lærer*fag-kombinasjoner

I noen av tabellene vil det forekomme observasjoner hvor en lærer telles flere ganger. En lærer kan undervise i flere fag i samme undergruppe (f.eks. flere fremmedspråk eller flere programfag tilhørende samme utdanningsprogram), og ha enten ulik eller den samme formelle kompetansen i de forskjellige fagene. For å forenkle og presisere tolkningen av disse tilfellene har vi valgt å kalle observasjonsenheten lærer*fag-kombinasjoner.

Tabell 4.2 gir en oversikt over den formelle fagkompetansen i fellesfagene. Det er et gjennomgående høyt kompetansenivå i fellesfagene, hvor mer enn 80 prosent av lærerne i 11 av de 15 fagene har 60 eller flere studiepoeng som er relevant for faget. Andelen med 60 eller flere studiepoeng har økt i samtlige fellesfag unntatt *religion og etikk*, hvor den er tilnærmet lik som i forrige kartlegging i 2017. Av fagene som også ble undersøkt ved forrige kartlegging, er det de samme fagene som har høyest og lavest andel lærere med 60 studiepoeng eller flere. Høyeste andel er 93 prosent i *historie* og laveste andel er 74 prosent i *geografi*.

¹² Se kapittel 2 for en oversikt over de studieforbereidende og yrkesfaglige utdanningsprogrammene.

Norsk tegnspråk og *samisk* ble ikke kartlagt ved forrige undersøkelse. *Norsk tegnspråk* skiller seg ut med en spesielt lav andel lærere med 60 eller flere studiepoeng, der nærmere halvparten har 60 eller flere studiepoeng. Det er verdt å merke seg at antallet som underviser i *norsk tegnspråk* (og *samisk*), er markant lavere enn andre fag, og det vil derfor være vanskelig å trekke konklusjoner rundt kompetansen til lærere i fagene grunnet statistisk usikkerhet. Lærere i *samisk* har lignende andeler med formell fagkompetanse som i øvrige fellesfag.

Tabell 4.2 Lærere, etter fellesfag og studiepoeng relevant for faget, timevektet, prosent. 2022

	Antall	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng	60 eller flere studiepoeng, timevektet
Alle fellesfag (lærer*fag-kombinasjoner)	32 927	4,0	9,0	86,2	91,6
Samfunnskunnskap	4 312	6,9	12,8	79,3	82,6
Norsk	5 405	3,3	5,9	89,9	94,2
Engelsk	3 887	4,3	5,1	90,0	94,9
Geografi	1 126	7,5	18,0	74,1	80,2
Matematikk	4 942	3,5	14,1	81,5	89,6
Naturfag	3 688	4,3	10,3	84,6	90,0
Tysk	941	1,0	5,1	93,8	94,9
Kroppsøving	2 469	5,3	6,8	87,1	92,8
Spansk	984	1,5	5,6	92,5	94,5
Norsk tegnspråk	36	23,3	25,2	47,3	51,1
Historie	2 909	1,6	5,2	93,0	94,6
Religion og etikk	1 546	2,3	9,4	88,2	89,7
Fransk	490	1,5	5,9	92,0	94,1
Samisk	53	2,6	11,1	86,3	92,5
Andre språkfag	140	12,0	9,9	77,0	83,2

Note: 223 observasjoner ukjent/uoppgitt studiepoeng.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Lærere som underviser flere timer i et fag, har oftere mer formell fagkompetanse enn de som underviser færre timer. Første kolonne fra høyre i tabell 4.2 viser andelen med 60 studiepoeng eller flere, vektet etter antallet timer læreren underviser i faget. For kolonnen som er timevektet vil en lærere som underviser flere timer ha større innvirkning på andelen. Her kan vi observere at av timene som undervises i et enkelt fag, er det flere som undervises av en lærer med tilstrekkelig fagkompetanse. Sagt på en annen måte, en lærer som har tilstrekkelig fagkompetanse underviser flere timer enn en lærer uten tilstrekkelig fagkompetanse.

På bakgrunn av sammenhengen mellom timeantall og fagkompetanse, vil tabeller i rapporten være vektet med undervisningstimer der dette er relevant.

4.2. Formell fagkompetanse i fellesfag

Formell fagkompetanse er her definert som minst 60 studiepoeng innen relevant utdanning (i henhold til § 14-4 i Opplæringslova), de som ikke tilfredsstiller dette kriteriet havner i kategorien «ingen/lite formell fagkompetanse». Andelen med formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk varierer fra 72 prosent på det laveste, til 90 prosent på det høyeste¹³. Andelen med formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk varierer fra *norsk* og *historie* med de to høyeste andelen, 89 og 88 prosent, til *geografi* og *andre språkfag* på det laveste, med 72 prosent.

Andelen med formell fagkompetanse og høyere utdanning, men uten pedagogikk, er forholdsvis jevn i alle fellesfagene, men noen fag skiller seg ut. I *kroppsøving*, og språkfagene *tysk*, *spansk*, og *fransk*, har over 12 prosent av lærerne i hvert fag ikke pedagogisk utdanning, men både formell fagkompetanse og høyere utdanning. På den annen side utgjør lærere med formell fagkompetanse

¹³ For definisjon av høyeste fullførte utdanning, se kapittel 2.

og høyere utdanning, men uten pedagogikk, under fem prosent blant norsklærerne og samfunnsfagslærerne.

Tabell 4.3 Lærere, etter fellesfag, formell fagkompetanse og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, timevektet, prosent. 2022

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse			
	Høyere utdanning					Høyere utdanning			
	Med pedagogikk					Med pedagogikk			
	Antall	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning
Alle fellesfag (lærer*fag-kombinasjoner)	32 927	74,0	8,6	7,7	1,2	6,2	0,9	0,9	0,2
Samfunnskunnskap	4 312	70,7	7,0	4,4	0,5	13,8	1,6	1,5	0,1
Norsk	5 405	80,1	9,3	4,6	0,2	4,3	0,7	0,4	0,1
Engelsk	3 887	74,4	10,1	8,5	1,9	3,4	0,9	0,8	-
Geografi	1 126	65,8	5,9	7,4	1,2	17,2	1,9	0,6	-
Matematikk	4 942	73,5	6,3	8,7	1,1	7,8	1,0	1,1	0,3
Naturfag	3 688	75,9	6,0	6,7	1,4	7,5	1,0	1,2	0,1
Tysk	941	69,9	10,4	12	2,6	3,2	0,6	0,9	0,5
Kroppsøving	2 469	61,7	14,1	13,6	3,4	5,1	0,7	1,0	0,1
Spansk	984	66,8	10,0	14,1	3,6	3,3	0,8	0,6	0,4
Norsk tegnspråk	36	37,2	1,5	12,5	-	32,3	12,7	0,9	-
Historie	2 909	80,2	8,0	6,1	0,3	3,4	0,5	1,3	0,2
Religion og etikk	1 546	75,3	9,1	5,3	0,1	8,0	0,5	1,1	0,5
Fransk	490	72,3	9,2	11,5	1,2	3,2	0,2	2,4	-
Samisk	53	78,9	4,7	8,8	-	5,2	2,4	-	-
Andre språkfag	140	66,1	5,5	9,6	2,1	7,9	4,8	3,4	0,5

Note: 223 observasjoner ukjent/uoppgitt studiepoeng.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Andelen lærer*fag-kombinasjoner der læreren har ingen eller lite formell fagkompetanse, men høyere utdanning med pedagogikk, er syv prosent. Flere av lærerne i denne kartleggingen rapporterer formell fagkompetanse i det respektive faget, og det er blitt vanligere at lærere også har høyere utdanning med pedagogikk. Sett bort ifra *norsk tegnspråk*, har *geografi* den høyeste andelen lærere som har lite/ingen formell fagkompetanse, men høyere utdanning med pedagogikk. Denne ligger på 19 prosent, omtrent tre prosentpoeng lavere enn ved kartleggingen i 2017. Det er lave andeler lærere med liten/ingen fagkompetanse uavhengig av fag; og hvis det mangler har læreren oftest høyere utdanning med pedagogikk.

Tabell 4.4 viser lærerne med formell fagkompetanse, etter om deres høyere utdanning er kort (opptil 4 år) eller lang (lengre enn 4 år), og om de har pedagogisk utdanning. Tilsettingskravene for lærere på studieforbereende er i utgangspunktet minst 240 studiepoeng fra universitet eller høgskole, inkludert lærerutdanning. Dette tilsvarer 4 år med høyere utdanning. I tillegg kreves minst 60 studiepoeng i fag de skal undervise i.

Det er, i likhet med forrige kartlegging, *kroppsøving* som skiller seg ut med den høyeste andelen lærere uten høyere utdanning, på 3 prosent. Resterende fag ligger rundt eller under 1 prosent. *Samisk* og *kroppsøving* er fagene hvor det er mest vanlig med kort høyere utdanning, både med og uten pedagogikk, og gjelder henholdsvis omtrent 70 og 60 prosent av lærerne. For resterende fag har mellom 55 og 70 prosent av lærerne lang høyere utdanning, ni av ti av lærerne i *samisk* har også pedagogisk utdanning.

Blant lærere med formell kompetanse i *samisk* og *norsk tegnspråk* er det mest vanlig å ha kort høyere utdanning, og de skiller seg dermed fra de andre fagene med høy andel med kortere høy utdanning.

Tabell 4.4 Lærere med formell fagkompetanse, etter fellesfag, utdanningsnivå, og pedagogisk utdanning, timevektet, prosent. 2022

	Antall	Ikke høyere utdanning	Kort Høyere utdanning			Lang Høyere utdanning		
			Med pedagogikk			Med pedagogikk		
			Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk
Alle fellesfag (lærer*fag-kombinasjoner)	28 392	0,8	29,0	5,3	3,4	51,8	4,2	5,0
Norsk	4 859	0,2	28,5	6	2,1	56,5	3,9	2,8
Samfunnskunnskap	3 500	0,8	28	5,3	3,0	50,4	5,3	6,0
Engelsk	3 418	0,4	32,9	4,4	2,6	52,7	4,1	2,7
Geografi	834	1,0	22,6	3,4	1,9	59,4	3,9	7,4
Matematikk	4 026	0,7	29,2	4,0	3,8	52,8	3,0	6,0
Naturfag	3 121	0,9	24,8	3,7	2,3	59,6	3,0	5,1
Tysk	883	0,5	29,3	3,9	4,5	44,4	7,0	8,2
Kroppsøving	2 151	3,2	40,1	11,0	9,2	26,4	4,2	5,5
Spansk	910	1,1	29,8	4,7	4,8	40,9	5,9	10,1
Historie	2 706	0,2	23,1	4,1	3,0	61,7	4,4	3,5
Religion og etikk	1 363	0,1	21,6	4,2	1,4	62,2	5,9	4,6
Fransk	451	-	25,7	4,2	3,8	51,1	5,5	8,4
Samisk	45	-	62,6	5,1	5,8	22,7	-	3,7
Andre språkfag	108	1,2	20,5	3,1	1,3	58,9	3,4	10,3
Norsk tegnspråk	17	-	70,1	2,9	12,6	2,7	-	11,8

Note: 141 observasjoner ukjent/uoppgitt utdanningsnivå.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.3. Formell fagkompetanse i fellesfag etter alder

Tidligere så vi at undervisere på studieforbereende utdanningsprogram i gjennomsnitt er yngre enn lærere på yrkesfaglige utdanningsprogram. Tabell 4.5 viser at det også er forskjell i fellesfag-lærernes utdanningsnivå og om de har pedagogikk, etter alder. 92 prosent av lærerne under 40 år har høyere utdanning med pedagogikk, det samme gjelder 83 prosent av de 60 år eller eldre. Ni av ti lærere i fellesfag har høyere utdanning med pedagogikk. For de yngre lærerne er det meste av dette i form av lang høyere utdanning med pedagogikk, med 66 prosent. Kort høyere utdanning med pedagogikk har en økende andel i de eldste aldersgruppene, og er det mest vanlige utdanningsnivået i disse gruppene.

Tabell 4.5 Lærere i fellesfag, etter alder, utdanningsnivå, og pedagogisk utdanning, prosent. 2022

	Antall	Ikke høyere utdanning	Kort Høyere utdanning			Lang Høyere utdanning		
			Med pedagogikk			Med pedagogikk		
			Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk
Under 40 år	5 904	0,8	19,6	6,5	2,9	63,5	2,8	3,1
40-49 år	4 643	0,7	34,1	4,0	3,0	47,5	5,0	4,9
50-59 år	4 636	0,9	40,2	5,6	4,7	37,9	4,3	6,1
60 år og eldre	1 917	1,8	40,2	6,3	7,2	32,1	4,7	7,7

Note: 95 observasjoner ukjent/uoppgitt utdanningsnivå.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4.6 viser formell fagkompetanse og utdanningsnivå blant lærere i fellesfag, etter alder. Unntatt noen fag med færre lærere (*tysk, fransk*), har resten av fellesfagene vist i tabellen flest lærere under 40 år.

Yngre lærere har i stor grad både formell fagkompetanse og pedagogisk utdanning, med noe variasjon mellom fagene. De største forskjellene mellom lærere under 40 år og 60 år og eldre er i naturfag, hvor den eldre lærergruppen har omtrent 22 prosentpoeng lavere andel med høyere utdanning og pedagogikk kombinert med formell fagkompetanse. Aldersforskjeller kommer også

tydelig frem i *kroppspøving* (ca. 21 prosentpoeng lavere i den eldre gruppen) og *engelsk* (20 prosentpoeng lavere i den eldre gruppen).

Tabell 4.6 Lærere, etter fellesfag, alder, formell fagkompetanse og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, timevektet, prosent. 2022

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse				
	Høyere utdanning					Høyere utdanning				
	Antall	Med pedagogikk		Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning	Med pedagogikk		Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning	
		Lærerutdanning	Annen pedagogikk			Lærerutdanning	Annen pedagogikk			
Samfunnskunnskap										
Under 40 år	1 604	73,7	7,7	2,0	0,4	12,8	2,5	0,4	0,0	
40-49 år	1 144	72,1	6,3	4,0	0,8	14,9	0,5	1,0	0,1	
50-59 år	1 123	68,4	5,9	6,1	0,3	13,8	1,7	3,3	0,1	
60 år og eldre	441	63,0	9,3	8,8	-	15,0	1,3	2,0	-	
Norsk										
Under 40 år	1 859	84,5	10,4	0,9	-	2,9	0,8	0,2	0,1	
40-49 år	1 473	80,6	9,1	4,9	0,6	3,9	0,2	0,4	-	
50-59 år	1 471	76,6	8,1	7,8	0,1	5,7	0,7	0,7	0,1	
60 år og eldre	602	73,0	9,2	8,1	-	6,4	1,7	0,7	0,7	
Engelsk										
Under 40 år	1 526	81,1	10,1	3,0	2,0	2,3	0,6	0,8	-	
40-49 år	1 092	71,4	10,2	11,1	2,6	3,4	1,1	0,2	-	
50-59 år	929	70,4	10,3	11,5	1,6	4,5	0,6	1,1	-	
60 år og eldre	339	62,4	9,1	17,8	-	5,4	2,6	1,8	-	
Geografi										
Under 40 år	420	68,6	4,9	3,9	1,9	17,9	2,6	-	-	
40-49 år	293	69,2	5,7	6,0	0,5	17,1	1,6	-	-	
50-59 år	292	61,9	6,6	11,7	1,1	16,6	0,8	1,0	-	
60 år og eldre	121	55,7	8,7	13,2	-	15,9	2,9	3,5	-	
Matematikk										
Under 40 år	1 693	77,5	5,9	5,9	1,1	6,5	1,7	1,0	0,4	
40-49 år	1 249	75,0	6,3	7,9	1,9	7,8	0,2	0,5	0,1	
50-59 år	1 447	70,0	6,6	10,1	0,7	9,7	0,8	1,6	0,2	
60 år og eldre	553	66,7	6,3	16,0	0,3	7,3	1,1	1,5	0,6	
Naturfag										
Under 40 år	1 388	82,1	6,8	3,3	1,0	5,0	0,7	0,5	0,3	
40-49 år	950	78,0	5,4	6,0	1,0	7,9	0,6	0,8	0,1	
50-59 år	1 010	70,4	5,7	9,3	1,0	9,9	1,4	2,1	-	
60 år og eldre	340	61,2	5,3	14,3	4,7	9,6	1,8	3,0	-	
Tysk										
Under 40 år	205	71,7	10,2	7,6	3,7	3,3	0,8	1,5	1,3	
40-49 år	290	66,8	11,8	12,7	4,1	2,9	0,7	0,3	0,6	
50-59 år	299	74,6	9,3	11,4	0,9	2,0	0,6	1,3	-	
60 år og eldre	147	64,2	9,9	18,5	1,2	6,2	-	-	-	
Kroppspøving										
Under 40 år	967	74,6	6,7	14,1	1,1	2,3	0,4	0,3	0,2	
40-49 år	641	70,7	12,0	8,4	2,9	4,4	0,8	0,6	-	
50-59 år	641	48,5	20,1	15,4	3,1	9,3	1,4	2,0	0,1	
60 år og eldre	220	31,8	28,1	19,3	12,1	6,2	0,2	1,3	-	
Spansk										
Under 40 år	317	72,5	8,4	11,0	3,3	3,7	1,0	0,2	-	
40-49 år	299	65,1	10,7	15,5	2,8	2,6	0,9	1,4	0,1	
50-59 år	277	63,0	11,2	16,0	3,8	4,2	0,2	0,3	1,3	
60 år og eldre	91	66,9	9,3	13,0	7,1	1,4	1,8	0,4	-	
Historie										
Under 40 år	1 104	87,2	7,2	1,0	0,4	2,9	0,8	0,6	0,1	
40-49 år	880	77,8	10,1	7,4	0,5	3,0	0,1	0,7	0,4	
50-59 år	682	75,2	7,0	9,9	0,2	4,7	0,1	2,6	0,2	
60 år og eldre	243	73,0	6,6	12,5	-	3,9	1,2	2,4	-	

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse				
	Høyere utdanning					Høyere utdanning				
	Antall	Med pedagogikk		Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning	Antall	Med pedagogikk		Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning
		Lærerutdanning	Annen pedagogikk				Lærerutdanning	Annen pedagogikk		
Religion og etikk										
Under 40 år	588	81,1	8,2	1,5	-	7,8	0,9	0,5	-	-
40-49 år	477	74,4	13,0	4,0	-	6,2	-	2,1	0,3	-
50-59 år	341	68,7	7,0	11,1	0,3	10,2	0,3	0,4	2,0	-
60 år og eldre	139	69,2	4,0	12,2	-	9,9	1,6	1,8	-	-
Fransk										
Under 40 år	105	81,2	2,6	2,0	3,3	7,3	-	3,5	-	-
40-49 år	149	69,0	9,1	16,0	1,6	2,6	0,7	0,6	-	-
50-59 år	166	75,5	13,5	9,7	-	1,1	-	0,3	-	-
60 år og eldre	71	58,7	7,5	19,8	-	4,3	-	9,7	-	-

Note: 220 observasjoner ukjent/uoppgett kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.4. Formell fagkompetanse i fellesfagene

Formell fagkompetanse er betydelig høyere hos de som underviser på studieforbereende eller begge utdanningsprogram, enn hos de som kun underviser på yrkesfag. Av lærere som underviser i *matematikk*, er andelen med 60 eller flere studiepoeng på 93 prosent der læreren underviser i begge utdanningsprogram eller studieforbereende. For lærere som kun underviser på yrkesfag er andelen på 71 prosent.

Innenfor studieforbereende er det *norsk* som har høyest andel lærere med 60 eller flere studiepoeng, med 97 prosent, etterfulgt av *engelsk* med 96 prosent. I yrkesfag er det lærere i *engelsk* som har den høyeste andelen med formell fagkompetanse, med 90 prosent. *Samfunnskunnskap* har den laveste andelen lærere med formell fagkompetanse, og den høyeste andelen uten noen studiepoeng, sett bort ifra lærere som underviser *kroppsøving* kun på yrkesfag.

Lærere i fellesfagene

Når det i dette kapittelet refereres til lærere i fellesfag på yrkesfag menes det lærere som kun underviser i fellesfag på yrkesfag, altså ikke lærere som underviser både på yrkesfag og studieforbereende. Tilsvarende menes det lærere som kun underviser fellesfag på studieforbereende når det i teksten blir referert til lærere på studieforbereende.

Tabell 4.7 Lærere, etter fellesfag, utdanningsprogram og formell fagkompetanse, timevektet, prosent. 2022

	Antall	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng
Studieforberedende				
Samfunnskunnskap	1 701	3,5	9,6	86,8
Norsk	2 426	0,4	2,2	97,4
Engelsk	1 111	1,3	2,3	96,1
Matematikk	1 746	1,0	5,9	93
Naturfag	1 243	1,3	4,6	94,1
Kroppsøving	710	2,0	3,9	93,4
Yrkesfag				
Samfunnskunnskap	1 325	7,1	16,3	76,1
Norsk	1 080	6,8	12,4	80,3
Engelsk	1 290	3,0	6,4	90,4
Matematikk	1 089	6,1	22,6	70,6
Naturfag	1 039	6,4	17,9	74,9
Kroppsøving	452	10,1	11,4	77,7
Både studieforberedende og yrkesfag				
Samfunnskunnskap	1 225	4,6	9,8	85,3
Norsk	1 829	0,6	2,3	97,1
Engelsk	1 451	0,4	2,1	97,5
Matematikk	2 055	0,2	6,9	92,8
Naturfag	1 372	0,8	5,2	94
Kroppsøving	1 286	0,5	3,7	95,8

Note: 202 observasjoner ukjent/uoppgitt studiepoeng, 274 observasjoner har ukjent utdanningsprogram.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Mellom 75 prosent (i *kroppsøving*) og 92 prosent (i *norsk*) av lærerne på studieforberedende har både formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk. For lærere i yrkesfag er tilsvarende andeler på 75 prosent i *kroppsøving*, og 82 prosent i *engelsk*. Samtlige fag har sett en økning i andelen lærere med både høyere utdanning og pedagogikk siden forrige undersøkelse, dette er uavhengig av hvilke utdanningsprogram læreren underviser i. Dette gjelder også hos lærere som både underviser på studieforberedende og yrkesfag, som er gruppen med høyest andel lærere med både pedagogikk, tilstrekkelig fagkompetanse og utdanning.

Tabell 4.8 Lærere, etter fellesfag, utdanningsprogram, formell fagkompetanse, og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, timevektet, prosent. 2022

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse			
	Høyere utdanning					Høyere utdanning			
	Med pedagogikk					Med pedagogikk			
	Lærerut- Antall	danning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning	Lærer- utdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning
Studieforberedende									
Samfunnskunnskap	1 701	72,5	6,9	7,0	0,4	10,6	1,2	1,3	0,0
Norsk	2 426	82,8	8,7	5,9	-	1,7	0,6	0,3	-
Engelsk	1 111	74,2	9,5	11,4	1,0	2,1	1,0	0,6	-
Matematikk	1 746	73,6	5,4	13,2	0,8	4,3	0,8	1,6	0,1
Naturfag	1 243	79,1	5,2	6,9	2,8	3,9	0,8	0,9	0,3
Kroppsøving	710	57,7	17,0	15,2	3,6	4,4	0,4	1,0	0,1
Yrkesfag									
Samfunnskunnskap	1 325	65,7	7,0	2,8	0,6	19,1	2,7	1,4	0,1
Norsk	1 080	68,1	8,7	3,3	0,2	15,3	2,3	0,9	0,8
Engelsk	1 290	72,0	9,6	7,5	1,3	6,7	1,5	1,2	-
Matematikk	1 089	58,4	6,7	5,2	0,3	23,3	2,7	1,5	1,2
Naturfag	1 039	63,7	5,8	5,0	0,3	18,1	2,6	3,3	0,2
Kroppsøving	452	63,9	10,6	3,0	0,2	16,5	1,5	2,8	0,6
Både studieforberedende og yrkesfag									
Samfunnskunnskap	1 225	74,6	7,1	3,2	0,5	11,8	0,9	1,7	0,1
Norsk	1 829	82,6	10,4	3,8	0,4	2,5	0,2	0,1	0,1
Engelsk	1 451	76,2	10,8	7,7	2,9	1,6	0,3	0,6	-
Matematikk	2 055	78,0	6,8	6,5	1,5	5,9	0,6	0,6	0,1
Naturfag	1 372	79,2	6,8	7,2	0,7	5,3	0,2	0,5	-
Kroppsøving	1 286	62,9	13,8	15,1	3,9	3,1	0,5	0,6	-

Note: 202 observasjoner ukjent/uoppgitt studiepoeng, 274 observasjoner har ukjent/uoppgitt utdanningsprogram.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det er i likhet med kartleggingen i 2017 et tydelig skille i den formelle fagkompetansen mellom lærere som underviser kun på yrkesfag eller studieforberedende, men skillet har blitt mindre i 2022. Endringen kommer av at andelen lærere med formell fagkompetanse og pedagogikk i yrkesfag har steget betraktelig.

Sammensetningen av lærere ser ikke ut til å ha endret seg betydelig, derfor vil forklaringene på hvorfor vi finner et skille mellom lærere på studieforberedende og lærere på yrkesfag i stor grad følge forrige kartlegging. Yrkesfaglærere har tidligere blitt rekruttert inn i yrket fra andre bakgrunner, og skjevheter i andel med godkjente lærerutdanninger etter hvilke utdanningsprogram læreren underviser har tidligere blitt presentert (Grande et al., 2014; Turmo & Aamodt, 2007). Grande et al. (2014) beskriver en økning i nyutdannede yrkesfaglærere, og etter ytterligere fokus på muligheter for videreutdanning for yrkesfaglærere gjennom «Yrkesfaglærerløftet» (Kunnskapsdepartementet, 2015b), kan det i denne rapporten se ut til at flere lærere på yrkesfag har formell fagkompetanse i fellesfagene enn tidligere.

4.5. Formell fagkompetanse i fellesfagene etter fylke

Tabell 4.9 viser lærernes fagkompetanse i det fellesfaget de underviser mest i fordelt etter fylker. Andelen lærere med minst 60 studiepoeng relatert til faget varierer fra 90 prosent i Møre og Romsdal, til rundt 94 prosent i Oslo, Vestland, og Trøndelag.

Tabell 4.9 Lærere, etter fylke og kompetanse i fellesfaget de underviser mest i, prosent. 2022

	Antall	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng
Alle	17 100	1,8	5,5	92,1
Oslo	2 196	1,2	4,3	93,6
Rogaland	1 622	2,1	6,2	90,8
Møre og Romsdal	787	3,0	5,8	90,4
Nordland - Nordlândia	848	2,4	5,3	91,9
Viken	3 673	2,0	6,7	90,8
Innlandet	1 185	1,6	7,6	90,7
Vestfold og Telemark	1 345	2,1	4,8	92,5
Agder	1 040	1,9	4,8	93,0
Vestland	2 033	1,4	4,2	94,2
Trøndelag - Trööndelagen	1 461	1,1	4,7	93,8
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkku - Tromssan ja Finmarkun	892	2,5	6,6	90,9

Note: 84 observasjoner ukjent/uoppgitt studiepoeng og 19 observasjoner har ukjent/uoppgitt fylke.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Mellom 81 prosent (i Viken) og 87 prosent (i Trøndelag og Agder) av lærerne som underviser i fellesfag har både høyere utdanning med pedagogikk og formell fagkompetanse i fellesfaget de underviser mest i. I alle fylkene er lærerne som har ingen/lite formell fagkompetanse for det meste lærere som har høyere utdanning med pedagogikk.

Tabell 4.10 Lærere, etter fylke, formell fagkompetanse i det fellesfaget de underviser mest i og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, prosent. 2022

	Antall	Formell fagkompetanse				Ingen/lite formell fagkompetanse			
		Høyere utdanning				Høyere utdanning			
		Med pedagogikk				Med pedagogikk			
		Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning
Alle	17 100	74,4	8,7	7,9	1,2	5,4	0,8	0,8	0,3
Oslo	2 196	76,2	8,3	8,3	0,8	3,7	1,0	0,8	-
Rogaland	1 622	72,2	8,9	9,4	0,3	6,0	1,2	0,7	0,3
Møre og Romsdal	787	75,0	7,0	6,3	2,1	6,9	0,6	1,0	0,3
Nordland - Nordlândia	848	74,4	11,6	5,2	0,7	5,9	1,2	0,7	-
Viken	3 673	72,1	8,7	8,3	1,7	6,3	1,0	1,2	0,3
Innlandet	1 185	73,1	6,5	9,3	1,7	7,4	0,9	0,5	0,4
Vestfold og Telemark	1 345	75,4	8,0	8,3	0,9	5,4	0,6	0,5	0,3
Agder	1 040	78	9,0	5,3	0,7	5,1	0,9	0,6	0,2
Vestland	2 033	74,6	9,7	8,5	1,4	4,1	0,6	0,6	0,4
Trøndelag - Trööndelagen	1 461	79,4	7,3	6,0	1,1	4,2	0,5	1,0	0,2
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkku - Tromssan ja Finmarkun	892	70,6	11,0	8,4	1,0	6,7	0,7	0,8	0,9

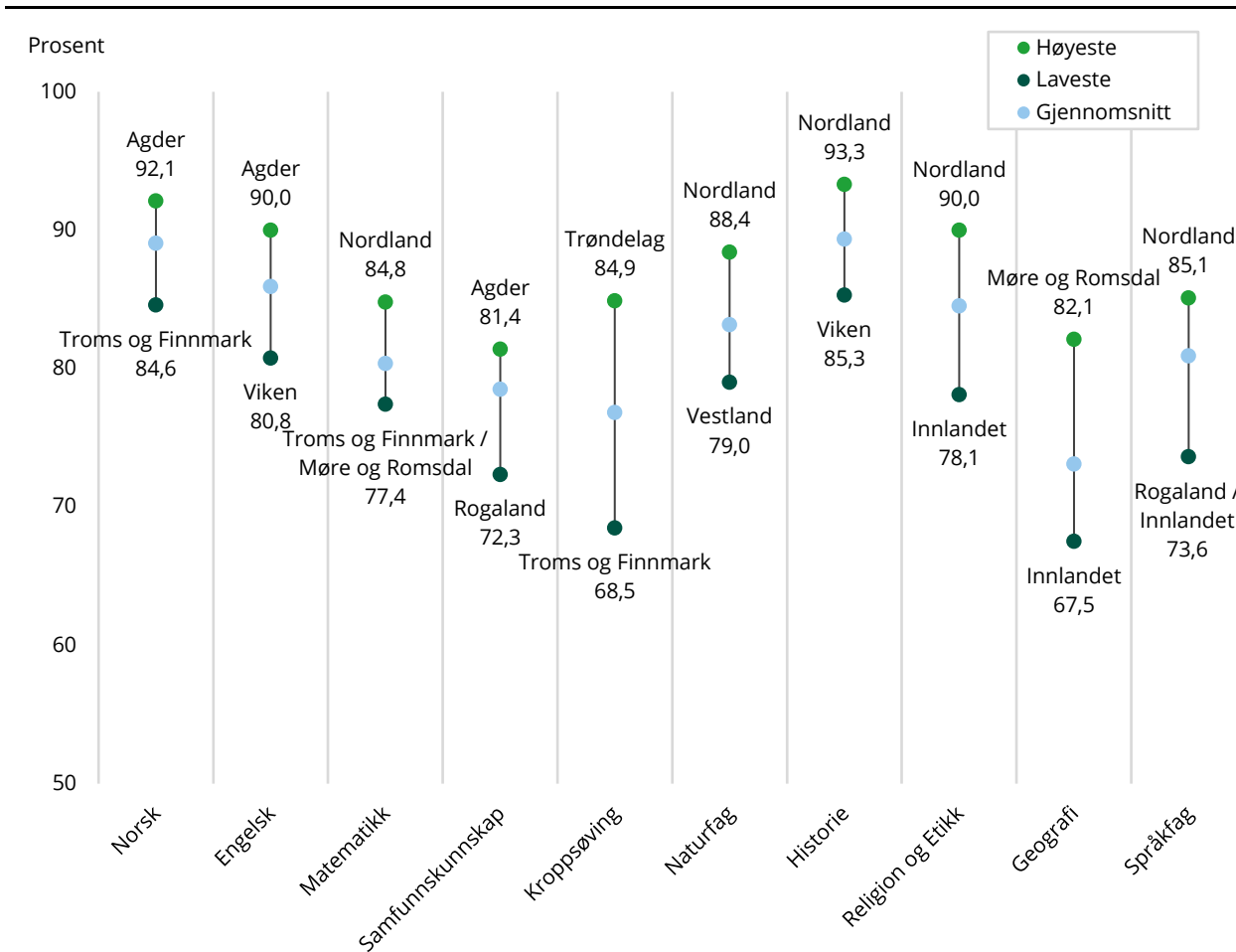
Note: 84 observasjoner ukjent/uoppgitt og 19 observasjoner har ukjent/uoppgitt fylke.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Forskjeller mellom fylkene blir tydeligere dersom det skilles på fellesfagene, som vises i Figur 4.1. Her kan vi se andelen med høyere utdanning med pedagogikk (lærerutdanning og annen pedagogikk) og formell fagkompetanse i fellesfagene. Forskjellen mellom høyeste og laveste fylke er størst i fellesfagene *geografi* og *kroppsoving*, og lavest i *matematikk*, *norsk* og *historie*.

Nordland er fylket med som har høyest andel lærere med både formell fagkompetanse, høyere utdanning og pedagogikk innenfor flest fellesfag.

Figur 4.1 Lærere med formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk, etter fylke og fellesfag, timevektet, prosent. 2022

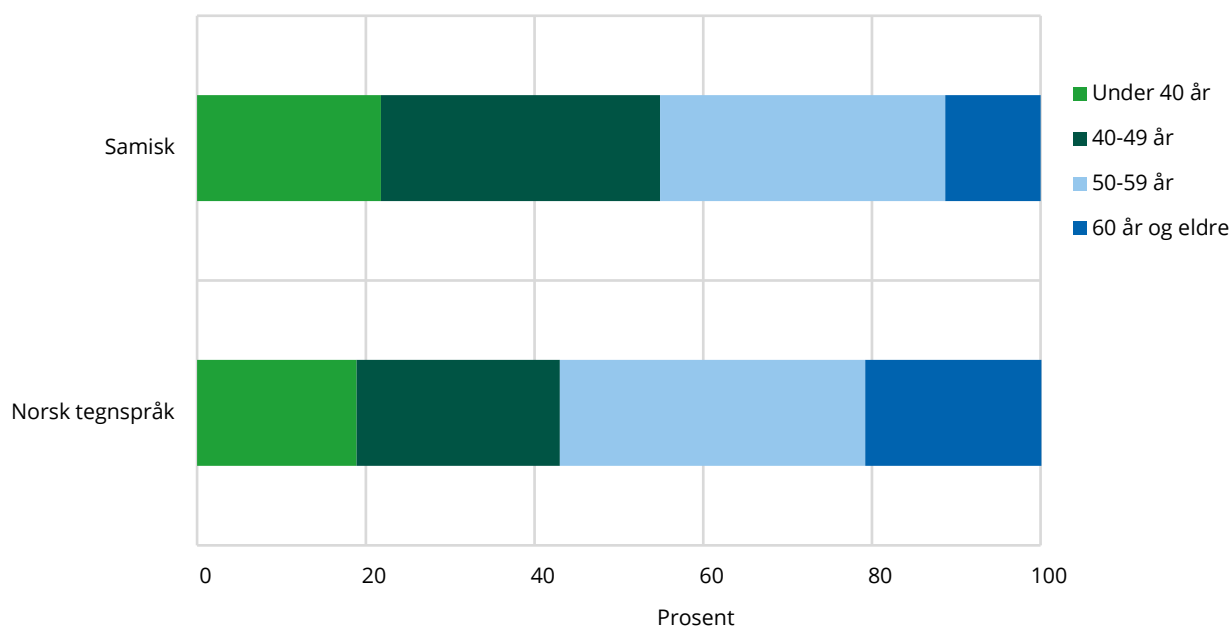
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.6. Samisk og norsk tegnspråk

Samisk og norsk tegnspråk har blitt inkludert i tidligere tabeller der det har vært nok observasjoner. I likhet med rapporten om lærerkompetanse i grunnskolen (Arnesen et al., 2022), er det tidvis for få observasjoner, noe som gjør at datagrunnlaget ikke er tilstrekkelig til å bryte ned variabler i lik grad som andre fellesfag.

Lærere i *norsk tegnspråk* har en større andel i en eldre aldersgruppe, da seks av ti lærere i faget er 50 år eller eldre. For lærere i samisk er andelene over og under 50 år tilnærmet lik.

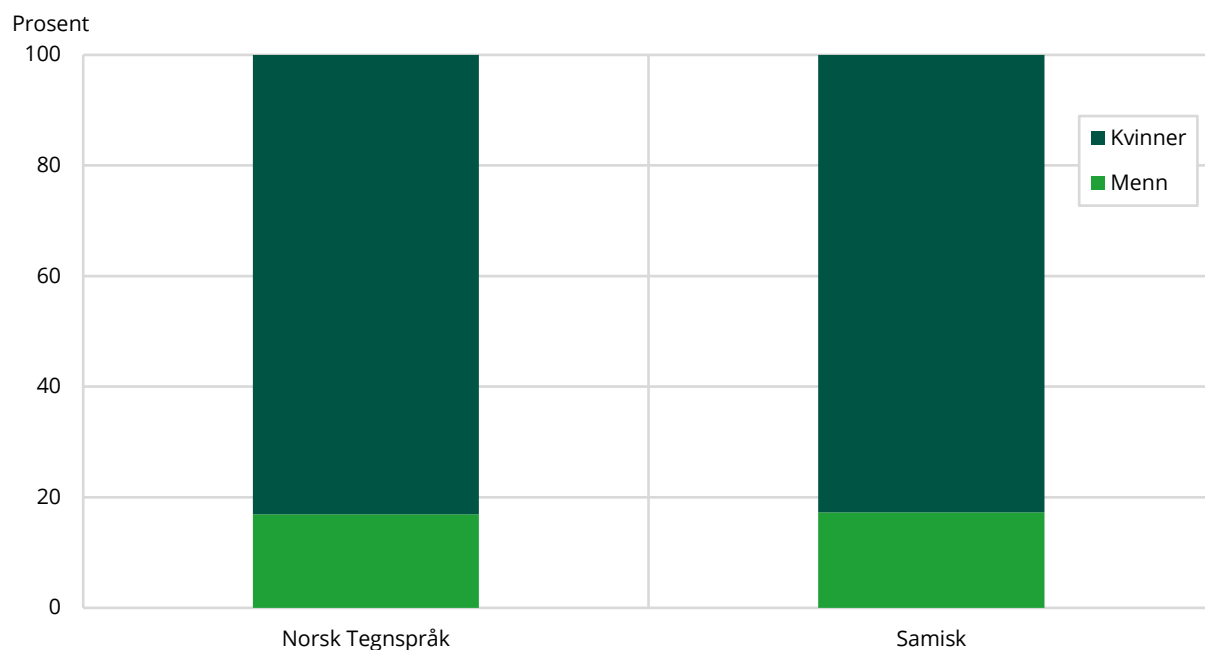
Figur 4.2 Lærere i samisk og norsk tegnspråk, etter alder, prosent. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Åtte av ti lærere i både *norsk tegnspråk* og *samisk* er kvinner, som vil si at det er en betydelig overvekt kvinner som underviser i disse fagene. Språkfag (*norsk, engelsk, spansk* etc.) har lignende ubalanse mellom andelen menn og kvinner, men menn er tydeligst underrepresentert i gruppen lærere i *samisk* og *norsk tegnspråk*.

Figur 4.3 Lærere i samisk og norsk tegnspråk, etter kjønn, prosent. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.7. Logistisk regresjon

Logistisk regresjonsanalyse gjør det mulig å undersøke hvilke faktorer som har størst betydning for om en lærer har formell fagkompetanse i fellesfagene hen underviser i. Tidligere har det kommet frem at eldre lærere og lærere i yrkesfag i mindre grad har tilstrekkelig kompetanse enn yngre og lærere i studieforberedende. En regresjonsanalyse kan se på hvor sterke sammenhengene mellom uavhengige variabler som alder og studieprogram en underviser i, og utfallsvariabelen, i dette tilfellet den formelle fagkompetanse, er. I en regresjonsanalyse vil det komme tydeligere frem om noen av de tidligere forskjellene skyldes tilfeldigheter. Modellen kan kontrollere for flere faktorer, og det er derfor mulig til en viss grad å holde utenfor effekter som skyldes andre forhold enn det vi er mest interessert i å undersøke. Et eksempel er å undersøke hvor mye alder alene kan forklare om en lærer har formell fagkompetanse eller ikke, når andre faktorer som kan ha betydning for fagkompetansen kontrolleres for. Analysen begrenser seg til faktorene vi har data til å kontrollere for, og det kan derfor være andre faktorer som har betydning for om en lærer har formell fagkompetanse som det ikke er mulig å ta høyde for.

Logistisk regresjonsanalyse

Logistisk regresjon er en statistisk metode som anvendes for å se sammenhenger mellom variabler når den avhengige variabelen er todelt - i vårt tilfelle om en lærer har formell fagkompetanse eller ikke har formell fagkompetanse. Resultater fra ulike modeller er presentert i vedleggstabell C1. Tabellen viser forholdet mellom to odds, såkalte oddsratioer (OR), og indikerer om sammenhengene er statistisk signifikante.

Odds = sannsynligheten for at en begivenhet inntreffer delt på sannsynligheten for at den ikke inntreffer.

Oddsratioen kan ha verdier mellom 0 og $+\infty$. Oddsratio over 1 viser at sannsynligheten for å ha formell fagkompetanse er høyere enn for referansekategorien for et gitt kjennetegn, mens verdier under 1 viser at oddsen er lavere. En sammenheng betegnes som statistisk signifikant dersom vi med minst 95 prosent sikkerhet kan si at den ikke skyldes tilfeldigheter.

Tabell 4.11 Logistisk regresjonsanalyse: sannsynligheten for å ha formell fagkompetanse. (N = 32 890 lærer*fag-kombinasjoner i fellesfag)

Parameter	Modell 8 Oddsratio(sig)
Undervisningstimer (ref. = 1 til 4 timer)	
5 til 9 timer	3,370***
10 eller flere timer	7,912***
Utdanningsprogram (ref. = yrkesfag)	
Studieforberedende	2,895***
Fellesfag (ref. = historie)	
Andre språkfag	0,219***
Engelsk	0,562***
Fransk	0,952
Geografi	0,296***
Kroppsøving	0,592***
Matematikk	0,262***
Naturfag	0,530***
Norsk	0,558***
Religion og etikk	0,680***
Samfunnskunnskap	0,496***
Spansk	0,654**
Tysk	0,851
Ansiennitet (ref. = mer enn 5 år)	
Under 1 år	0,480***
1-5 år	0,667***
Alder (ref. = under 40 år)	
40 til 49 år	0,753***
50 år eller eldre	0,522***
Fylke (ref. = Viken)	
Agder	1,395***
Innlandet	1,04
Møre og Romsdal	1,375***
Nordland - Nordlândia	1,212*
Oslo	1,026
Rogaland	1,063
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkku - Tromssan ja Finmarkun	1,066
Trøndelag - Tröndelagen	1,63***
Vestfold og Telemark	1,303***
Vestland	1,623***
Stillingstype (ref. = fast fulltidsstilling)	
Fast deltidstilling	1,076
Midlertidig stilling/vikariat/ringevikar	0,695***
Kjønn (ref. = mann)	
Kvinne	1,128***
R square	0,1726

Note: *** p < 0,001; ** p < 0,01; * p < 0,05

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Alle kontrollvariabler har en statistisk signifikant sammenheng med om en lærer har formell fagkompetanse eller ikke, men påvirker sannsynligheten for å ha formell fagkompetanse i ulik grad. Antallet timer læreren underviser faget i uken har statistisk signifikant betydning på om de har formell fagkompetanse eller ikke, og sammenhengen er tydeligst der læreren underviser flere enn 10 timer i uken. Lærere i denne gruppen har en større odds for å ha formell fagkompetanse enn lærere med 1 – 4 undervisningstimer.

Sammenhengen med fagkompetanse er også tydelig etter hvorvidt læreren underviser på yrkesfag eller studieforberedende utdanningsprogram. En lærer som underviser elever på studieforberedende har 2,9 ganger høyere odds for å ha formell fagkompetanse enn lærere som bare underviser elever på yrkesfag. Videre er det noen forskjeller i hvilket fellesfag læreren underviser i.

Sammenlignet med historie, er oddsen for å ha formell fagkompetanse signifikant lavere i samtlige fellesfag unntatt fransk og tysk. Sammenlignet med lærere som underviser historie, er sannsynligheten for å ha formell fagkompetanse lavest blant lærere som underviser i matematikk, geografi, og andre språkfag.

Alder har også betydning for om man har formell fagkompetanse eller ikke. Lærere eldre enn 40, og særlig de som er 50 år eller eldre, har lavere sannsynlighet for å ha formell fagkompetanse enn lærere under 40 år. Også kjønn viser seg å ha en liten, men signifikant, forklaringsevne, hvor det er mer sannsynlig for kvinner å ha formell fagkompetanse. Videre ser vi at de som har jobbet som lærere i fem år eller mer har høyere sannsynlighet for å ha formell fagkompetanse enn de som har kortere ansiennitet som lærer, og at de som har en midlertidig stilling eller vikariat har litt lavere sannsynlighet for å ha formell fagkompetanse enn lærere med fast fulltidsstilling.

Fylkesforskjeller viser at sammenlignet med Viken, har Agder, Møre og Romsdal, Nordland, Trøndelag, Vestfold og Telemark, og Vestland signifikant høyere odds for å ha lærere med formell fagkompetanse. De resterende fylkene har også høyere odds enn Viken, men forskjellen er små og ikke signifikante.

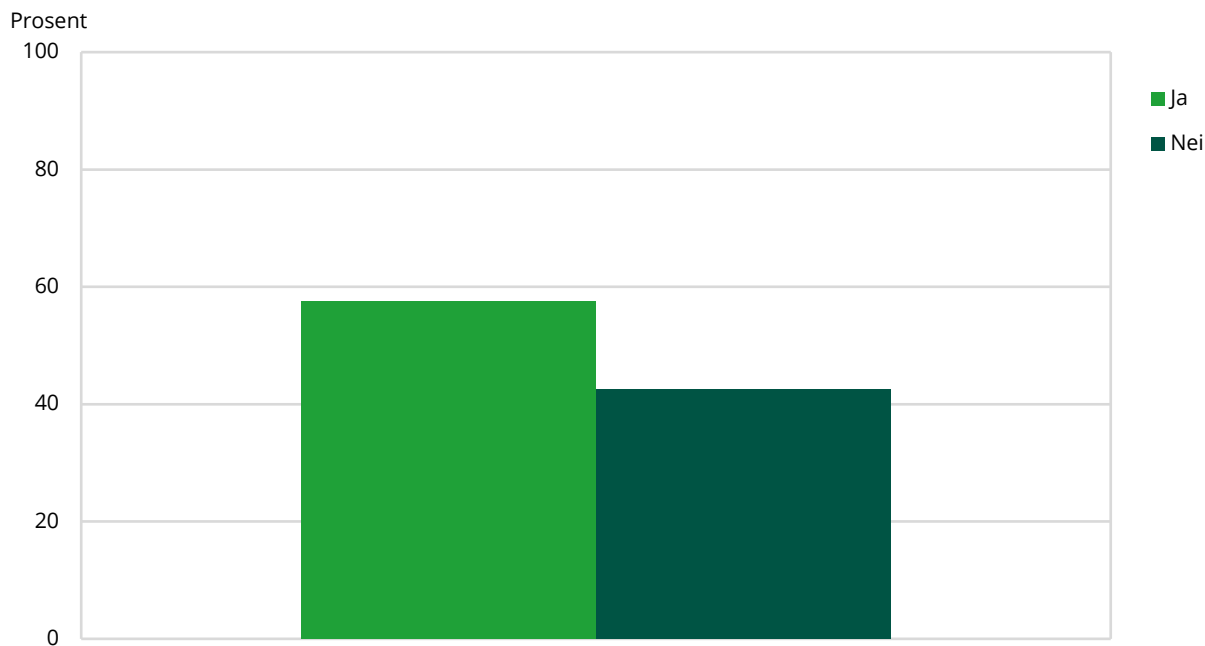
Ved å kjøre ulike modeller hvor en og en kontrollvariabel blir inkludert har vi sett om oddsraten og signifikansnivået for de ulike parameterne endrer seg fra modell til modell. Dette kan i så fall gi en indikasjon på at kontrollvariabler som viser en signifikant sammenheng med vår avhengige variabel ikke har like stor betydning når vi kontrollerer for andre variabler. Koeffisientene og signifikansnivået endrer seg ubetydelig i de ulike modellene (se vedlegg C). Dette bekrefter at det er relevant å kontrollere for alle variablene som er tatt med. Oddsraten for 10 eller flere undervisningstimer og utdanningsprogram endrer seg litt i modell 2 sammenlignet med de andre modellene, men er fremdeles statistisk signifikant på mindre enn 0,001-nivå.

Resultatene fra regresjonsanalyse samsvarer i stor grad med regresjonsanalysen i kartleggingen fra 2017. Undervisningstimer ved begge tidspunkter ser ut til å være den tydeligste faktoren som samvarierer med om læreren har formell fagkompetanse i faget, etterfulgt av om det undervises på yrkesfag eller studieforbereende utdanningsprogram. Det er også lignende variasjon mellom fellesfagene, hvor de fleste har lavere odds for å ha lærere med formell fagkompetanse sammenlignet med historie. Til forskjell fra kartleggingen i 2017, var kjønn en signifikant faktor i om læreren hadde formell fagkompetanse i faget eller ikke. Kvinner har ifølge denne kartleggingen litt høyere odds for å ha formell fagkompetanse i fellesfag.

4.8. Mastergrader i fellesfagene

Lærerne i undersøkelsen ble for hvert fag de underviste i, spurt om de hadde en mastergrad de vurderte relevant til faget. I figur 4.4 kan vi se at i underkant av 60 prosent av lærerne i fellesfag svarte at de har en mastergrad som er relevant for ett eller flere fag.

Figur 4.4 Lærere, etter om de har en mastergrad relevant for ett eller flere fellesfag, prosent. 2022

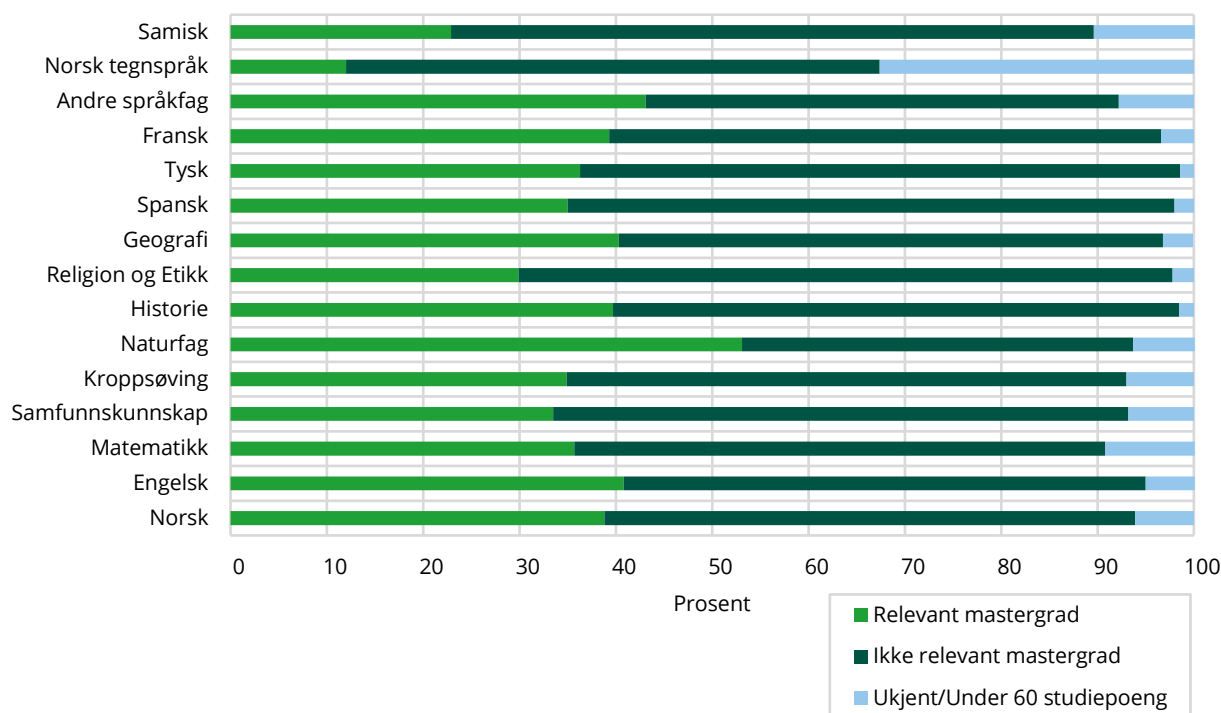

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I figur 4.5 ser vi nærmere på hvorvidt lærere har svart at de har en relevant master fordelt på de ulike fellesfagene. I et flertall av fellesfagene har minst 35 prosent av lærerne oppgitt at de har en mastergrad som de vurderer som relevant for faget. Faget der høyest andel av lærere har relevant mastergrad er *naturfag*, med 53 prosent. Sett bort ifra *norsk tegnspråk* og *samisk*, er det *religion og etikk* som har den laveste andelen med relevante mastergrader, 30 prosent.

Norsk tegnspråk og *samisk* har de laveste andelen med relevante mastergrader, men som vi har vært inne på tidligere, er datagrunnlaget for lite til å trekke noen slutninger om disse fagene.

Figur 4.5 Lærere, etter fellesfag og om de har en relevant mastergrad, prosent. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I tabell 4.12 er lærere i de ulike fellesfagene som har oppgitt at de har en relevant mastergrad fordelt etter fagfelt for mastergradene. Informasjon om mastergradene er hentet fra Nasjonal utdanningsdatabase, og kategorisert etter fagfelt i henhold til Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS).

Fellesfagene *norsk* og *engelsk* har en likartet fordeling av fagfelt for de relevante mastergradene, med omtrent 80 prosent innenfor «Humanistiske og estetiske fag» og «Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk». Den samme kombinasjonen gjelder også for fellesfagene *historie* og *religion og etikk*, men her utgjør «Humanistiske og estetiske fag» en større del av mastergradene. 71 prosent av lærere i *religion og etikk* med relevant mastergrad, har graden innenfor fagfeltet «Humanistiske og estetiske fag».

Lærere med mastergrader relevant til samfunnskunnskap har mest variert bakgrunn, og er fordelt utover flere fagfelt, der de høyeste andelen er 26 prosent i «Humanistiske og estetiske fag», 23 prosent i «Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk», og 28 prosent i «Samfunnsfag og juridiske fag».

Fagfeltet «Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag» utgjør størst andel av mastergradene blant lærerne i fagene *matematikk*, *naturfag*, og *geografi*, med henholdsvis 54, 60, og 37 prosent av mastergradene. Mastergrader innenfor «Helse-, sosial- og idrettsfag» er nesten utelukkende å finne blant fellesfaglærerne i *kroppsøving*.

Det er verdt å legge merke til at mellom 10 og 30 prosent av lærerne innenfor de ulike fagene har uoppgitt fagfelt for mastergraden i tabell 4.11. Dette vil si at NUDB ikke har informasjon om deres master tross i at de har oppgitt å ha en relevant master. Det kan være flere årsaker til at det informasjon om en mastergrad ikke er tilgjengelig. NUDB kan mangle informasjon om innvandreres utdanning, eller det kan være en konsekvens av at informasjon om utdanningsbakgrunn kobles på ved talletidspunkt, som medfører at nyere utdanninger ikke er tilgjengelig.

Tabell 4.12 Lærere i fellesfag med relevant mastergrad i faget, etter mastergradens fagfelt, prosent. 2022

	Engelsk	Geografi	Historie	Kropps- øving	Mate- matikk	Naturfag	Norsk	Religion og etikk	Samfunns- kunnskap	Språkfag
Antall	1 584	454	1 156	860	1 762	1 957	2 097	463	1 444	955
70 Allmenne fag	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
71 Humanistiske og estetiske fag	51,4	5,6	61,3	2,2	0,9	0,4	54,7	70,5	26,4	55,0
72 Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	27,8	20,4	20,8	10,1	26,6	19,3	31,7	13,7	22,8	14,9
73 Samfunnsfag og juridiske fag	1,9	19,5	6,2	-	1,2	0,4	2,1	3,2	27,6	3,0
74 Økonomiske og administrative fag	0,9	0,6	0,9	0,7	1,0	0,3	0,5	0,9	4	1,1
75 Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	0,1	37,3	-	0,9	53,6	59,5	0,1	-	0,4	0,9
76 Helse-, sosial- og idrettsfag	0,1	0,6	0,7	55,7	0,8	3,1	0,2	0,3	2,1	0,5
77 Primærnæringsfag	-	2,3	-	0,2	1,2	3,7	0,1	0,3	0,5	-
78 Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	0,1	0,3	-	-	0,1	0,1	-	-	-	-
79 Uoppgitt fagfelt	0,4	0,7	-	1,2	0,5	0,4	0,2	0,3	0,2	1,9
Uoppgitt (ikke i NUDB)	17,3	12,7	10,0	29,0	14,1	12,8	10,6	10,9	16,1	22,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.9. Avlagte studiepoeng i fellesfag

Det kan være interessant å se nærmere på avlagte studiepoeng i diverse fagfelt i høyere utdanning. Dette kan avdekke om lærere i et fellesfag har flest avlagte studiepoeng innenfor relevante fagfelt, for eksempel ved å se på hvor mange studiepoeng lærere i *matematikk* har innenfor «naturvitenskapelige, håndverks- og tekniske fag».

Samtidig kan noen lærere ha mer enn 60 avlagte studiepoeng i fagfelt som ikke er relevant for fagene de underviser i. Dette undersøkes nærmere ved at det er laget mer detaljerte tabeller der lærerne i de ulike fellesfagene grupperes etter antall studiepoeng. Datagrunnlaget består av registerdata fra NUDB om oppnådde studiepoeng ved avlagte eksamener innenfor høyere utdanning.

Studiepoeng ved avlagte eksamener er kun tilgjengelig fra og med skoleåret 1998/1999. Dette gjelder også data for vektall ved avlagte eksamener. Databegrensningen fører til at det kun er lærere under 40 år som har komplette registerdata, og derfor er tabellene i dette delkapitlet avgrenset til lærere under 40 år med høyere utdanning.

Registergrunnlaget brukes for å kartlegge antall studiepoeng læreren har oppnådd innenfor et gitt fagfelt. Fagfeltet inneholder en rekke faggrupper, hvor læreren kan ha studiepoeng innenfor mer enn bare én av gruppene. I tillegg til at lærerne avgrenses på alder, er det kun lærere som underviser i fellesfagene *norsk, samfunnsfag, engelsk, matematikk, naturfag* og *kroppsøving* som er inkludert i dette delkapitlets tabeller.

Tabell 4.13 presenterer andel lærere under 40 år i de utvalgte fellesfagene som har minst 15 avlagte studiepoeng innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper. Tabellen tyder på at lærerne har størst konsentrasjon i fagfeltene som er relevant for fagene de underviser i. Dette kan ses ved den høye andelen *norsklærere* med avlagte studiepoeng innen fagfeltet «humanistiske og estetiske fag», og at lærere i *kroppsøving* i stor grad har avlagte studiepoeng innenfor «helse-, sosial-, og idrettsfag». Dette gjelder når vi ser bort fra «øvrige fagfelt» som inkluderer blant annet utdanninger i pedagogikk, hvor lærerne i alle fellesfagene har en stor andel. Dette gjenspeiler mønsteret som ble funnet i kartleggingen i 2017, hvor avlagte studiepoeng var konsentrert innenfor fagfeltet som er mest relevant for fellesfaget. Konsentrasjonen av andel lærere med studiepoeng innenfor spesifikke fagfelt var imidlertid større i 2017 enn den er i 2022. Det viser at lærerne som underviser i fellesfag i 2022 i større grad har avlagte studiepoeng innen flere fagfelt enn kun ett, sammenlignet med situasjonen i 2017.

Utover konsentrasjon i de overordnede fagfeltene, viser tabell 4.13 også andelen innenfor de ulike faggruppene. Her har både *norsklærere* og *engelsklærere* høyest konsentrasjon innenfor faggruppen «språkutdanninger», mens lærere i *naturfag* har høyest andel innenfor «fysiske og kjemiske fag». Det viser at lærerne i stor grad er konsentrert innenfor faggruppene som er direkte relevant for faget de underviser i. Denne fordelingen samsvarer med kartleggingen fra 2017, men med mindre konsentrasjoner innenfor de ulike faggruppene.

Selv om konsentrasjonen av norsk- og engelsklærere er høyest innen faggruppen «språkutdanninger», er den noe lav sammenlignet med andelen lærere som selv rapporterer å ha minst 60 studiepoeng som er direkte relevant. Forskjellen kan skyldes at lærerne selv har vurdert andre faggrupper som direkte relevant, da kanskje særlig innenfor fagfeltet «samfunnsfag og juridiske fag». I tillegg har lærerne blitt bedt om å inkludere fagdidaktikk som en del av deres relevante studiepoeng. I registeret vil studiepoeng knyttet til fagdidaktikk være medregnet i fagfeltet «lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk», og det er ikke mulighet for å skille ut dataen for kun fagdidaktikk. Registerbaserte data i dette delkapitlet er dermed ikke direkte sammenlignbare med spørreskjema-resultater om direkte relevant utdanning i øvrige deler av denne rapporten.

Tabell 4.13 Andel lærere under 40 år i utvalgte fellesfag som har minst 15 avlagte studiepoeng innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, prosent. 2022

	NORSK (N=1859)	SAMF.FAG (N=1512)	ENGELSK (N=1526)	MATEMATIKK (N=1693)	NATURFAG (N=1388)	KROPPSØV. (N=967)
1 Humanistiske og estetiske fag	67,9	62,5	69,5	15,2	15,7	32,4
Språkutdanninger	49,1	38,2	53,3	5,8	6,9	12,6
Litteratur- og bibliotekutdanninger	6,1	2,8	4,3	0,1	0,1	0,4
Historisk-filosofiske utdanninger	27,6	33,1	28,7	3,8	3,8	13,5
Religionsutdanninger	10,0	11,7	8,5	2,2	1,9	7,8
Musikk, dans og drama	3,3	1,4	3,1	1,1	0,6	1,3
Bildende kunst og kunsthåndverk	0,8	0,7	1,2	0,4	0,4	0,4
Humanistiske og estetiske fag, andre	11,8	9,4	11,3	4,0	4,0	4,0
3 Samfunnsfag og juridiske fag	32,5	48,9	28,4	10,1	9,4	22,6
Statsvitenskapelige fag	13,2	26,9	14,5	4,4	3,5	12,5
Sosiologiske fag	4,5	8,5	3,9	0,2	0,1	3,5
Samfunnsgeografiske fag	0,7	1,8	1,0	0,4	0,7	1,1
Samfunnsøkonomiske fag	0,5	2,1	0,9	1,5	0,9	0,7
Medie- og informasjonsfag	6,6	4,4	3,1	0,8	0,7	0,9
Psykologiske fag	7,4	8,5	6,0	2,1	2,7	4,1
Juridiske fag	3,1	3,7	1,2	0,9	0,7	1,0
Sosialantropologiske fag	2,2	2,7	1,3	0,4	0,4	0,8
Samfunnsfag og juridiske fag, andre	1,5	2,4	1,0	0,7	0,8	1,0
5 Naturvitenskapelige, håndverks- og tekniske fag	4,6	4,8	4,4	65,2	68,2	14,8
Biologiske fag	0,8	0,7	0,6	12,3	19,5	2,3
Fysiske og kjemiske fag	0,2	0,3	0,5	23,2	25,0	1,4
Matematikk og statistikk	0,3	0,5	0,7	22,2	18,1	2,6
Informasjons- og datateknologi	2,2	1,3	2,0	8,3	6,2	2,2
Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og maskinfag	0,0	0,1	0,2	8,2	6,8	0,7
Geofag	0,9	1,5	0,4	5,8	6,6	2,6
Bygg- og anleggsgfag	0,1	0,2	0,1	2,4	2,1	0,1
Fabrikasjon og utvinning	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, andre	0,6	0,9	0,2	20,1	19,8	5,2
6 Helse-, sosial-, og idrettsfag	7,7	12,4	7,8	13,8	14,0	77,9
Pleie- og omsorgsfag	1,0	0,6	0,7	1,3	0,8	1,0
Sosialfag	0,5	1,1	0,9	0,2	0,3	0,3
Medisin	0,2	0,3	0,2	2,0	1,9	0,7
Tannhelsefag	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3	0,0
Terapeutiske fag	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,6
Apotekfag	0,0	0,0	0,0	0,2	0,4	0,2
Veterinærfag	0,1	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0
Idrettsfag	4,7	9,1	5,3	7,9	8,3	75,3
Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	1,2	1,9	1,0	2,4	3,4	7,4
Øvrige fagfelt*	97,7	95,5	94,3	94,1	97,0	83,2

*Øvrige fagfelt inkluderer lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, primærnæringsfag, samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag.

Note: 67 observasjoner har ukjent/uoppgitt fagfelt/faggruppe

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabellen viser at blant *norsk- og engelsklærerne* er det henholdsvis 33 og 28 prosent som har minst 15 studiepoeng innenfor fagfeltet «samfunnsfag og juridiske fag». Disse andelene er noe lavere enn det som ble avdekket i rapporten fra 2017. Samtidig har 63 prosent av lærere i samfunnsfag minst 15 studiepoeng innenfor «humanistiske og estetiske fag», der den høyeste prosenten blant faggruppene er fra språkutdanninger. Den samme fordelingen ble avdekket i rapporten fra 2017, men med en andel på 73 prosent

For lærere i *matematikk* og *naturfag* er konsentrasjonen størst i fagfeltet «naturvitenskapelige, håndverks- og tekniske fag». Avlagte studiepoeng i dette fagfeltet er lite vanlig for de fire andre fellesfagene. Ikke uventet har 78 prosent av lærere i *kroppøving* minst 15 studiepoeng innenfor «helse-, sosial-, og idrettsfag». I tillegg er det lærerne i *kroppøving* som har størst fordeling over de fire fagfeltene, som tyder på at lærere som underviser i dette fellesfaget har mest variasjon i utdanning blant de ulike lærergruppene.

Fordeling av avlagte studiepoeng innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper

De følgende tabellene ser nærmere på hver enkelt lærergruppe innenfor de seks fellesfagene, og hvordan avlagte studiepoeng fordeler seg over de ulike faggruppene. I tabellene grupperes lærerne etter antall studiepoeng, og det er fagfeltene der en relativt stor andel av lærerne har minst 15 studiepoeng som inkluderes.

Tabell 4.14 Andel lærere under 40 år i norsk innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022

	NORSK (N=1859)						
	Har avlagt 15+studiepoeng	15-29 STP	30-59 STP	60-89 STP	90-119 STP	120-179 STP	180+ STP
1 Humanistiske og estetiske fag	67,9	2,9	7,2	15,7	4,1	8,1	29,9
Språkutdanninger	49,1	2,6	6,7	16,5	3,6	7,3	12,3
Litteratur- og bibliotekutdanninger	6,1	0,4	0,7	1,3	0,8	1,6	1,3
Historisk-filosofiske utdanninger	27,6	2,8	5,0	7,4	1,1	3,9	7,5
Religionsutdanninger	10,0	1,1	2,7	3,7	0,4	0,6	1,4
Humanistiske og estetiske fag, andre	11,8	2,7	5,5	1,5	0,5	0,7	0,8
3 Samfunnsfag og juridiske fag	32,5	2,7	6,4	10,3	2,0	4,1	7,0
Statsvitenskapelige fag	13,2	1,0	3,2	4,0	0,7	2,1	2,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant *norsklærerne* er det 30 prosent som har minst 180 studiepoeng innenfor «humanistiske og estetiske fag», som tilsvarer tre år eller mer med studier. Denne andelen er 16 prosentpoeng lavere enn det som var situasjonen i 2017, hvor andelen var 46 prosent. I dette fagfeltet er den høyeste andelen innenfor faggruppen «språkutdanninger», hvor nesten halvparten av *norsklærerne* har minst 15 avlagte studiepoeng og 12 prosent har et samlet omfang på minst tre år.

Innenfor fagfeltet «samfunnsfag og juridiske fag», har en av tre *norsklærere* avlagt minst 15 studiepoeng. Her er den høyeste prosenten i kategorien 60-89 studiepoeng, som viser at det vanligste er å ta studiepoeng innenfor dette fagfeltet tilsvarende et samlet omfang på ett til ett og et halvt år. Denne andelen er tilnærmet lik andelen som ble funnet i kartleggingen fra 2017.

Tabell 4.15 Andel lærere under 40 år i engelsk innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022

	ENGELSK (N=1526)						
	Har avlagt 15+ studiepoeng	15-29 STP	30-59 STP	60-89 STP	90-119 STP	120-179 STP	180+ STP
1 Humanistiske og estetiske fag	69,5	2,9	6,6	15,4	5,2	7,1	32,3
Språkutdanninger	53,2	2,4	6,5	17,6	5,2	7,4	14,3
Historisk-filosofiske utdanninger	28,7	3,0	5,5	6,3	1,8	3,7	8,5
Humanistiske og estetiske fag, andre	11,3	2,6	6,1	1,1	0,3	0,4	0,8
3 Samfunnsfag og juridiske fag	28,4	2,5	5,4	10,3	2,3	3,5	4,4
Statsvitenskapelige fag	14,5	1,3	3,0	5,0	1,2	1,8	2,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

For *engelsklærerne* ser vi en studiepoengsfordeling som i stor grad ligner på fordelingen for *norsklærerne*. Ikke uventet er «språkutdanninger» faggruppen med høyest andel innenfor fagfeltet «humanistiske og estetiske fag». Videre har nesten 30 prosent av *engelsklærerne* avlagt minst 15

studiepoeng innenfor «samfunnsfag og juridiske fag». Denne fordelingen ligner på den som ble funnet i 2017, men med noe lavere konsentrasjon innen flere av fagfeltene og –gruppene.

Tabell 4.16 Andel lærere under 40 år i samfunnsfag innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022

	SAMFUNNSFAG (N=1512)						
	Har avlagt 15+studiepoeng	15-29 STP	30-59 STP	60-89 STP	90-119 STP	120-179 STP	180+ STP
1 Humanistiske og estetiske fag	62,5	3,6	6,7	15,3	3,7	7,0	26,2
Språkutdanninger	38,2	2,6	7,3	15,3	3,0	4,3	5,8
Historisk-filosofiske utdanninger	33,1	2,6	4,5	8,1	1,8	4,5	11,7
Religionsutdanninger	11,7	1,1	2,3	4,9	0,2	1,2	2,0
Humanistiske og estetiske fag, andre	9,4	2,7	4,5	1,0	0,1	0,4	0,7
3 Samfunnsfag og juridiske fag	48,9	3,0	7,2	16,1	3,1	6,4	13,3
Statsvitenskapelige fag	26,9	1,9	4,3	8,8	1,8	4,6	5,4
Sosiologiske fag	8,5	0,9	2,0	3,1	0,2	0,9	1,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant lærere i *samfunnsfag* er det noe mindre vanlig med 180 studiepoeng eller mer innenfor fagfeltet «humanistiske og estetiske fag». Derimot er det en høyere andel som har minst 180 studiepoeng innenfor «samfunnsfag og juridiske fag» sammenlignet med lærere i *norsk og engelsk*. Kartleggingen fra 2017 viste samme fordeling, hvor andelen innen “humanistiske og estetiske fag” var 35 prosent, og andelen innen “samfunnsfag og juridiske fag” var 15 prosent. Et interessant funn som vi ser både i 2017 og i 2022, er at *samfunnsfaglærerne* har en lavere andel som har avlagt minst 180 studiepoeng innenfor fagfeltet «samfunnsfag og juridiske fag» enn i fagfeltet «humanistiske og estetiske fag».

Tabell 4.17 Andel lærere under 40 år i matematikk innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022

	MATEMATIKK (N=1693)						
	Har avlagt 15+ studiepoeng	15-29 STP	30-59 STP	60-89 STP	90-119 STP	120-179 STP	180+ STP
5 Naturvitenskapelige, håndverks- og tekniske fag	65,2	3,9	7,4	7,1	2,0	4,4	40,4
Biologiske fag	12,3	1,0	1,3	1,6	0,3	1,8	6,3
Fysiske og kjemiske fag	23,2	2,1	2,7	1,8	1,1	1,9	13,6
Matematikk og statistikk	22,2	4,2	8,1	3,8	0,5	1,7	3,9
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, andre	20,2	3,2	7,1	3,2	0,7	1,9	4,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabellen viser at 65 prosent av lærerne i *matematikk* har avlagt minst 15 studiepoeng innen fagfeltet «naturvitenskapelige, håndverks- og tekniske fag». Av de ulike kategoriene ser vi at den vanligste er 180 studiepoeng eller mer, som tilsvarer et samlet omfang på minst tre år. Dette var også kategorien med høyest andel i kartleggingen fra 2017, hvor andelen var 11 prosentpoeng høyere og lå på 51 prosent. Faggruppene viser at det er kun 4 prosent av *matematikklærerne* som har et samlet omfang på minst 180 studiepoeng innenfor «matematikk og statistikk» og «Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, andre», mens andelen er 6 og 14 prosent for henholdsvis «biologiske fag» og «fysiske og kjemiske fag».

Tabell 4.18 Andel lærere under 40 år i naturfag innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022

	NATURFAG (N=1388)						
	Har avlagt						
	15+ studiepoeng	15-29 STP	30-59 STP	60-89 STP	90-119 STP	120-179 STP	180+ STP
5 Naturvitenskapelige, håndverks- og tekniske fag	68,1	4,0	7,1	7,6	2,3	4,7	42,5
Biologiske fag	19,5	1,1	1,9	2,8	0,6	3,0	10,0
Fysiske og kjemiske fag	25,0	2,4	3,1	2,1	1,2	2,4	13,8
Matematikk og statistikk	18,1	4,4	7,4	2,6	0,3	0,9	2,4
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, andre	19,8	2,8	6,6	4,4	0,7	1,3	4,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fordelingen for lærere i *naturfag* innenfor fagfeltet «naturvitenskapelige, håndverks- og tekniske fag» er i stor grad lik fordelingen for *matematikklærerne*. Andelen som har minst 15 avlagte studiepoeng innenfor faggruppen «biologiske fag» er høyere for *naturfagslærerne* enn *matematikklærerne*. I tillegg er det mer vanlig blant naturfagslærerne å minst 120 avlagte studiepoeng innenfor faggruppene «biologiske fag» og «fysiske og kjemiske fag». Den samme fordelingen ble avdekket i kartleggingen fra 2017, men andel lærere med 120 eller flere avlagte studiepoeng har gått ned mellom 2017 og 2022. Eksempelvis var det i 2017 59 prosent som hadde minst 120 avlagte studiepoeng innenfor «biologiske fag», som er 12 prosentpoeng høyere enn situasjonen i 2022.

Tabell 4.19 Andel lærere under 40 år i kroppsøving innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022

	KROPPSØVING (N=967)						
	Har avlagt						
	15+studiepoeng	15-29 STP	30-59 STP	60-89 STP	90-119 STP	120-179 STP	180+ STP
6 Helse-, sosial-, og idrettsfag	77,9	1,1	4,7	12,0	2,3	10,8	47,0
Idrettsfag	75,3	0,8	4,7	12,6	2,8	11,6	42,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Nesten halvparten av *kroppsøvingslærerne* har avlagt minst 180 studiepoeng i fagfeltet «helse-, sosial-, og idrettsfag». Fordelingen for faggruppen «idrettsfag» viser at 43 prosent av lærerne i *kroppsøving* har minst 180 studiepoeng i denne faggruppen, som er omtrent en fjerdedel av *kroppsøvingslærerne* som har avlagt minst 15 studiepoeng i «idrettsfag». Den samme andelen var 39 prosent i 2017, altså fire prosentpoeng lavere.

5. Kompetanse i programfagene

Undersøkelse av lærerkompetanse i programfag gjør det mulig å sammenligne kompetanse på tvers av utdanningsprogram. Programfagene er knyttet til utdanningsprogram i motsetning til fellesfagene. I dette kapitlet undersøkes den formelle kompetansen til lærere som underviser i programfag, etter kjennetegn som utdanningsprogram, programområder, og alder.

5.1. Formell fagkompetanse i programfag

I spørreskjemaet har lærerne oppgitt hvilken kompetanse de har i fagene de underviser i, for deretter å gruppere fagene i utdanningsprogram. Tabell 5.1 viser hvor mange lærere som underviser i minst ett programfag tilknyttet de ulike utdanningsprogrammene, og hvor mange studiepoeng de har som er direkte relevant for det faget de underviser mest i innenfor dette utdanningsprogrammet. Vi skiller mellom studieforbereende og yrkesfaglige utdanningsprogram.

Tabell 5.1 Lærere, etter utdanningsprogram og formell fagkompetanse i det programfaget de underviser mest i innenfor hvert utdanningsprogram, prosent. 2022

	Antall	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng
Studieforbereende				
Idrettsfag	1 118	1,9	5,7	92,2
Kunst, design og arkitektur	337	1,8	5,1	91,9
Medier og kommunikasjon	471	7,2	4,9	87,9
Musikk, dans og drama	810	1,4	5,8	92,5
Studiespesialisering	6 042	0,9	5,1	94,0
Yrkesfag				
Bygg- og anleggsteknikk	1 072	13,9	17,3	68,0
Elektro og datateknologi	1 144	13,3	16,6	69,6
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	352	7,4	5,9	86,7
Helse- og oppvekstfag	2 464	3,0	7,1	89,7
Håndverk, design og produktutvikling	180	11,1	13,8	75,1
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	410	8,2	13,7	76,9
Naturbruk	751	15,0	19,2	65,8
Restaurant- og matfag	592	9,7	14,5	75,5
Salg, service og reiseliv	807	9,3	12,4	77,7
Teknologi- og industrifag	1 508	17,2	18,7	62,8

Note: 70 observasjoner ukjent/uooppgitt studiepoeng.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I likhet med fellesfagene, er det også for programfagene en økning i andelen lærere med 60 eller flere studiepoeng, sammenlignet med kartleggingen fra 2017. Andelen med formell fagkompetanse i programfaget de underviser mest i innenfor hvert utdanningsprogram er tydelig høyere innenfor de studieforbereende utdanningsprogrammene, i likhet med forrige kartlegging. Den største økningen fra kartleggingen i 2017 finner vi i *medier og kommunikasjon*, fra 75 til 88 prosent. Sammenliknet med øvrige studieforbereende utdanningsprogrammene er dette likevel fremdeles utdanningsprogrammet med den laveste andelen lærere med 60 eller flere studiepoeng i programfaget de underviste mest i. *Studiespesialisering* har størst andel lærere med 60 eller flere studiepoeng, med 94 prosent.

Som i fellesfagene, er det en betydelig økning i andelen med 60 eller flere studiepoeng i programfag på yrkesfag sammenlignet med kartleggingen fra 2017, og for lærere i programfag har det innenfor flere utdanningsprogram det vært en endring fra rundt 60 prosent til rundt 70 prosent med tilstrekkelig fagkompetanse i faget de underviste mest i. *Helse- og oppvekstfag* hadde den høyeste andelen lærere med 60 eller flere studiepoeng i kartleggingen fra 2017, med 82 prosent, og er i denne kartleggingen på 90 prosent. Den laveste andelen lærere med 60 studiepoeng eller flere

underviser i *teknologi- og industrifag*, med 63 prosent. Merk imidlertid at utviklingen går oppover også i sistnevnte, da denne andelen har økt med ti prosentpoeng siden 2017.

5.2. Pedagogisk kompetanse i programfag

Over 80 prosent av de i underkant av 8 800 lærerne som underviser programfag på studieforberedende har både formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk. Det samme gjelder 66 prosent av lærerne i yrkesfag. Det er som i kartleggingen i 2017 en tydelig forskjell i formell fagkompetanse mellom utdanningsprogrammene, spesielt når vi tar hensyn til andelen som har pedagogikk. I yrkesfagene skiller *Helse- og oppvekstfag* og *Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign* seg ut med høye andeler lærere som har både formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk, med 83 prosent.

Andelene med formell fagkompetanse *uten* pedagogikk er høyere i de studieforberedende utdanningsprogrammene. Av utdanningsprogrammene skiller *idrettsfag* og *musikk, dans og drama* seg ut med høye andeler med formell fagkompetanse og uten pedagogikk, med henholdsvis 15 og 21 prosent. Til sammenligning har alle andre utdanningsprogram en andel på åtte prosent eller mindre.

Tabell 5.2 Lærere, etter utdanningsprogram, fagkompetanse i det programfaget de underviser mest i og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, prosent. 2022

	Antall	Formell fagkompetanse				Ingen/lite formell fagkompetanse			
		Høyere utdanning				Høyere utdanning			
		Med pedagogikk				Med pedagogikk			
		Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning
Studieforberedende									
Alle	8 778	75,4	6,9	9,9	1,1	4,9	0,5	0,9	0,4
Idrettsfag	1 118	64,1	11,8	15,1	1,1	3,6	1,2	1,8	1,0
Kunst, design og arkitektur	337	79,7	3,9	6,6	1,7	6,4	-	0,5	-
Medier og kommunikasjon	471	74,3	5,1	6,2	2,3	10,1	-	0,5	1,4
Musikk, dans og drama	810	62,4	6,4	20,6	3,1	4,4	0,2	1,4	1,2
Studiespesialisering	6 042	79,0	6,3	8,0	0,7	4,7	0,5	0,7	0,1
Yrkesfag									
Alle	9 279	62,4	3,6	4,5	5,1	15,0	1,0	1,4	6,6
Bygg- og anleggsteknikk	1 072	52,8	2,2	2,7	10,3	18,2	1,4	2,3	9,4
Elektro og datateknologi	1 144	53,1	2,1	6,2	8,3	17,0	0,1	1,8	10,9
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	352	81,1	2,0	0,8	2,8	6,5	0,8	0,5	5,6
Helse- og oppvekstfag	2 464	77,2	5,7	5,0	1,8	7,3	0,8	1,0	1,0
Håndverk, design og produktutvikling	180	66,7	1,6	4,2	2,6	15,4	0,8	2,3	6,4
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	410	62,9	2,0	7,0	4,9	14,9	2,0	2,7	2,2
Naturbruk	751	51,5	2,9	7,7	3,7	19,9	2,0	3,5	8,9
Restaurant- og matfag	592	67,4	3,6	1,1	3,4	17,9	1,0	0,7	4,6
Salg, service og reiseliv	807	65,8	5,1	4,8	2,0	17,4	2,1	0,4	1,9
Teknikk- og industriell produksjon	1 508	48,6	2,7	3,4	8,1	20,9	0,5	0,6	14,0

Note: 70 observasjoner har ukjent/uoppgitt kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

5.3. Formell fagkompetanse i programfag etter alder

I motsetning til fellesfagene har den yngste aldersgruppen i programfagene lavere andel med pedagogikk, og en høyere andel uten høyere utdanning. Andelen med pedagogikk i aldersgruppen under 40 år er i underkant av 80 prosent, sammenlignet med i overkant av 85 prosent i de andre

aldersgruppene. Blant lærere i de eldre aldersgrupper er det vanligere med kortere høy utdanning, i motsetning til den yngre aldersgruppen hvor om lag halvparten har lang høyere utdanning. Det er i likhet med forrige kartlegging, betydelig mer vanlig for lærere i yngre aldersgrupper å være i gang med høyere utdanning dersom de ikke har dette.

Tabell 5.3 Lærere i programfag, etter alder og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, prosent. 2022

	Ikke høyere utdanning			Kort Høyere utdanning			Lang Høyere utdanning		
	Antall	Ikke i gang	I gang med	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk
		med høyere utdanning	høyere utdanning						
Alle	16 378	3,4	3,1	46,3	3,8	4,5	32,5	2,3	3,9
Under 40 år	4 337	4,6	5,7	28,1	3,4	6,1	46,1	1,5	4,1
40-49 år	4 493	2,4	3,6	47,0	3,0	3,1	34,2	2,8	3,6
50-59 år	5 187	2,7	1,7	54,9	3,9	4,3	26,3	2,3	3,9
60 år og eldre	2 361	4,6	0,3	59,3	5,6	5,0	18,1	2,5	4,3

Note: 48 observasjoner har ukjent/uoppgitt utdanning.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 5.4 viser en tilsvarende fordeling av kompetanse etter alder for de ulike utdanningsprogrammene. De studieforbereende utdanningsprogrammene har høye andeler med pedagogikk, og følger generelt den samme trenden vi så i tabell 5.3, hvor aldersgruppen under 40 år har høy eller høyest andel med lang høyere utdanning, men en lavere andel med kortere høy utdanning. Det er variasjoner i hvilken aldersgruppe som har høyest andel med pedagogisk utdanning mellom de studieforbereende utdanningsprogrammene. Andelen med pedagogikk er lavest for lærere i aldersgruppen 60 år og eldre i *idrettsfag* og *studiespesialisering*, med henholdsvis 68 og 82 prosent. Lærere i denne aldersgruppen har også den høyeste andelen med pedagogikk i de tre resterende studieforbereende utdanningsprogrammene.

I yrkesfagene har programfagslærere i den yngste aldersgruppen lavest andel med pedagogisk utdanning i utdanningsprogram utenom *salg, service og reiseliv*. Lærere under 40 år skiller seg ut i fagene *bygg og anleggsteknikk, elektro og datateknologi* og *teknikk og industriell produksjon*, med høye andeler uten høyere utdanning. Dette var også tilfelle ved forrige kartlegging. I *teknikk og industriell produksjon* har andelen uten høyere utdanning steget fra 36 prosent i 2017, til 52 prosent i 2022. Dermed er halvparten av programfagslærerne under 40 år uten høyere utdanning. Under 50 prosent av lærerne under 40 år har pedagogisk utdanning i *bygg og anleggsteknikk, elektro og datateknologi* og *teknikk og industriell produksjon*. Samtidig har de to eldste aldersgrupperingene over 80 prosent med høyere utdanning og pedagogikk i de samme fagene. Grande et al. (2014) poengterte at *bygg og anleggsteknikk, elektro og datateknologi* og *teknikk og industriell produksjon* er fagene med størst utfordringer med rekruttering av kvalifiserte lærere, som kan være en av årsakene til at det både kommer frem i denne og forrige kartlegging av kompetansen til lærere i videregående.

Tabell 5.4 Lærere i programfag, etter alder og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, prosent. 2022

	Antall	Ikke høyere utdanning	Kort Høyere utdanning			Lang Høyere utdanning		
			Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk
Idrettsfag								
Alle	1118	2,1	36,4	8,4	9,1	31,3	4,9	7,9
Under 40 år	401	0,6	26,0	3,6	9,4	47,5	3,8	9,2
40-49 år	329	0,5	46,0	7,5	3,6	31,9	6,0	4,4
50-59 år	287	5,5	41,0	12,2	10,3	15,2	5,2	10,6
60 år og eldre	101	3,2	33,1	19,2	22,1	10,7	5,4	6,4
Kunst, design og arkitektur								
Alle	337	1,7	47,3	2,7	4,8	38,7	1,2	3,5
Under 40 år	68	-	36,1	4,4	11,3	48,2	-	-

	Antall	Ikke høyere utdanning	Kort Høyere utdanning			Lang Høyere utdanning		
			Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk
40-49 år	97	-	36,4	-	3,5	52,7	1,3	6,1
50-59 år	113	2,3	58,9	1,2	4,6	28,1	1,1	3,8
60 år og eldre	59	5,6	56,0	8,2	-	25,0	2,3	2,9
Medier og kommunikasjon								
Alle	471	3,3	49,2	2,6	3,2	35,2	2,5	3,5
Under 40 år	123	5,7	33,4	3,8	8,7	43,6	-	4,8
40-49 år	156	2,5	43,3	1,9	2,9	39,6	3,4	5,0
50-59 år	132	1,9	60,9	2,2	-	31,1	2,0	2,0
60 år og eldre	60	3,5	71,2	2,7	-	15,8	6,7	-
Musikk, dans og drama								
Alle	810	4,3	32,4	3,6	10,6	34,8	2,9	11,5
Under 40 år	222	3,4	24,7	5,7	9,5	45,0	0,6	11,1
40-49 år	223	3,3	31,5	3,4	9,4	32,5	4,1	15,7
50-59 år	238	6,1	31,2	1,2	12,4	36,9	1,6	10,6
60 år og eldre	127	4,2	49,6	4,8	11,0	16,8	7,4	6,0
Studiespesialisering								
Alle	6042	0,3	23,1	3,2	2,9	60,6	3,7	5,8
Under 40 år	2029	0,4	13,7	3,8	1,8	74,8	2,0	3,2
40-49 år	1693	0,1	25,1	2,2	1,7	60,5	4,5	5,0
50-59 år	1692	0,4	29,5	2,6	4,4	51,4	4,3	7,3
60 år og eldre	628	0,3	31,2	5,3	5,6	40,1	5,1	12,3
Bygg- og anleggsteknikk								
Alle	1072	19,9	65,0	3,6	4,2	6,6	-	0,8
Under 40 år	225	46,7	41,3	2,9	4,1	5,0	-	-
40-49 år	227	16,9	65,5	5,7	2,7	7,6	-	1,5
50-59 år	396	13,3	72,2	1,5	5,2	7,1	-	0,7
60 år og eldre	224	7,6	75,6	5,8	4,1	6,1	-	0,8
Elektro og datateknologi								
Alle	1144	19,0	62,7	1,5	6,4	7,9	0,7	1,6
Under 40 år	237	42,8	33,9	-	11,5	7,6	0,6	2,5
40-49 år	227	22,5	56,7	1,5	7,0	11,8	0,6	-
50-59 år	429	9,1	73,3	2,4	4,8	8,4	0,9	1,0
60 år og eldre	251	10,1	77,3	1,3	3,7	3,8	0,5	3,2
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign								
Alle	352	8,4	69,0	2,0	1,0	18,5	0,7	0,4
Under 40 år	74	20,7	68,3	-	-	10,9	-	-
40-49 år	89	7,6	58,4	3,2	-	27,9	2,9	-
50-59 år	134	3,8	72,9	2,1	1,3	18,9	-	1,0
60 år og eldre	54	3,9	77,9	2,9	3,0	12,3	-	-
Helse- og oppvekstfag								
Alle	2464	2,7	71,0	5,4	4,4	13,7	1,1	1,7
Under 40 år	449	6,2	59,7	3,4	10,5	16,0	0,3	3,3
40-49 år	769	1,3	72,6	4,6	3,9	14,7	1,0	1,8
50-59 år	826	2,7	72,7	7,3	1,7	13,0	1,4	1,3
60 år og eldre	420	1,3	76,6	5,2	3,9	11,1	1,6	0,4
Håndverk, design og produktutvikling								
Alle	180	8,9	63,3	2,4	5,0	18,8	-	1,5
Under 40 år	25	-	49,7	-	22,8	27,5	-	-
40-49 år	41	9,5	57,0	-	4,2	25,7	-	3,6
50-59 år	71	6,6	69,9	3,9	-	17,7	-	1,8
60 år og eldre	43	17,4	66,1	3,6	3,7	9,2	-	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon								
Alle	410	5,4	51,4	1,4	8,0	26,4	2,6	3,0
Under 40 år	123	7,5	32,6	-	19,2	25,7	4,5	4,6
40-49 år	118	5,2	54,8	-	1,9	37,0	1,1	-

	Antall	Ikke høyere utdanning	Kort Høyere utdanning			Lang Høyere utdanning		
			Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk
50-59 år	137	5,0	58,7	4,3	5,1	22,0	2,8	2,2
60 år og eldre	32	-	80,5	-	-	8,7	-	10,9
Naturbruk								
Alle	751	12,6	51,1	3,3	6,0	20,2	1,6	5,3
Under 40 år	219	12,3	35,6	4,3	14,3	23,5	1,2	8,8
40-49 år	183	17,9	48,0	4,1	5,3	20,2	2,9	1,6
50-59 år	238	9,5	67,9	1,2	-	15,9	1,1	4,4
60 år og eldre	111	11,4	50,6	4,3	3,4	23,1	1,2	6,0
Restaurant- og matfag								
Alle	592	8,1	76,7	4,4	1,3	8,9	0,2	0,5
Under 40 år	107	20,0	67,3	1,4	2,4	9,0	-	-
40-49 år	123	12,1	74,8	1,2	-	10,8	-	1,2
50-59 år	228	4,1	81,4	2,5	0,8	10,1	0,6	0,6
60 år og eldre	135	1,6	78,1	12,8	2,6	4,9	-	-
Salg, service og reiseliv								
Alle	807	3,5	60,0	6,0	3,4	23,6	1,2	2,0
Under 40 år	139	-	50,1	5,8	8,5	29,5	2,0	4,1
40-49 år	218	4,9	63,9	2,3	0,8	26,1	0,6	1,4
50-59 år	331	3,0	65,5	6,5	1,6	20,9	1,2	1,4
60 år og eldre	120	6,3	49,0	12,0	6,9	19,3	1,1	2,7
Teknikk- og industriell produksjon								
Alle	1508	21,9	64,6	2,7	3,8	5,9	0,5	0,4
Under 40 år	267	52,0	33,9	1,8	6,5	5,1	-	0,7
40-49 år	379	21,6	64,7	1,3	3,4	7,7	-	0,8
50-59 år	573	11,3	74,2	3,7	3,0	6,7	1,2	-
60 år og eldre	288	15,4	73,6	3,4	3,1	2,8	0,5	0,5

Note: 50 observasjoner har ukjent/uoppgitt utdanning.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Nærmere halvparten av de unge programfaglærerne i *bygg og anleggsteknikk*, og rundt 40 prosent i *elektro og datateknologi* og *teknikk og industriell produksjon*, var i gang med en høyere utdanning høsten 2022, og de aller fleste var i gang med en pedagogisk utdanning. Fra den lærere i den yngste aldersgruppen til aldersgruppen 40 til 49 år faller andelen som er i gang med pedagogisk utdanning med om lag 10 prosent *elektro og datateknologi* og *teknikk og industriell produksjon*, og ytterligere 10 prosent til gruppen 50 til 59 år. For den eldste aldersgruppen er det ytterst få som er i gang med en utdanning.

Bygg og anleggsteknikk har hatt en økning i andelen i gang med utdanning blant de to yngste gruppene sammenlignet med forrige kartlegging, men den har vært stabil i de siste to aldersgruppene. Andel lærere i gang med utdanning, uavhengig av aldersgruppe, har gått ned i både *elektro og datateknologi* og *teknikk og industriell produksjon*. Det største fallet er i de to yngste aldersgruppene i *teknikk og industriell produksjon*, med henholdsvis 15 og ti prosentpoeng fall i gruppen under 40 år og 40 til 49 år.

Tabell 5.5 Lærere i programfag som var i gang med en utdanning i 2022, etter alder. Utvalgte utdanningsprogram, prosent. 2022

	Antall	I gang med høyere utdanning	I gang med pedagogisk utdanning
Bygg- og anleggsteknikk			
Under 40 år	225	48,2	42,2
40-49 år	227	36,6	35,4
50-59 år	396	16,2	15,4
60 år og eldre	224	2,9	2,2
Elektro og datateknologi			
Under 40 år	237	39,1	38,5
40-49 år	227	31,4	28,9
50-59 år	429	15,7	14,0
60 år og eldre	251	2,8	2,1
Teknologi og industrifag			
Under 40 år	267	40,2	37,7
40-49 år	379	28,5	26,2
50-59 år	573	16,2	15,1
60 år og eldre	288	3,4	1,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

5.4. Formell fagkompetanse i programfag etter programområde

I kapittel 5.2 ble ulikheter i programfaglærernes formelle kompetanse mellom utdanningsprogrammene undersøkt, men det er også ulike programområder innenfor hvert utdanningsprogram. Denne rapporten inkluderer ikke en detaljert omtale av kompetanse i hvert programområde innenfor hvert programfag. Tabell 5.6 gir imidlertid et overblikk over den formelle kompetansen blant programfaglærernes innenfor de ulike programområdene.

En lærere kan undervise i ulike programfag innenfor det samme programområdet. I tabellen er faget de underviste flest timer i innenfor hvert programområde presentert.

Som vi har sett har studieforbereende utdanningsprogram generelt sett en bred dekning av lærere med formell kompetanse og høyere utdanning med pedagogikk. Dette endrer seg ikke når det findeles på programområde. Innenfor *musikk, dans og drama* er det liten forskjell mellom programområdene i om lærerne har formell fagkompetanse, men det er høyere andel med pedagogikk innenfor programområde «drama Vg2/vg3». I studiespesialisering er det lite forskjeller mellom programområdene, og den høyeste andelen med formell kompetanse og høyere utdanning med pedagogikk er å finne i realfag med 88 prosent. Dette ligner på resultatene fra forrige kartlegging.

Innenfor de yrkesfaglige utdanningsprogrammene er det større variasjon i andelen lærere med formell kompetanse mellom de ulike programområdene. I *bygg og anleggsteknikk, teknikk og industriell produksjon, og naturbruk*, er det gjennomgående lav andel av lærerne innenfor hvert programområde som har formell kompetanse og høyere utdanning med pedagogikk. Og i likhet med forrige kartlegging er ingen av disse over 60 prosent, med unntak av programområde «Landbruk» innenfor *naturbruk*.

Variasjonen er størst i *informasjonsteknologi og medieproduksjon*, og i *håndverk, design og produktutvikling*. I *informasjonsteknologi og medieproduksjon* strekker andelen med både formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk seg fra 56 prosent i «Informasjonsteknologi Vg2», til 78 prosent i «Medieproduksjon Vg2». Tilsvarende høyeste og lavest i *håndverk, design og produktutvikling* er 52 prosent av lærerne i «urmaker» og «trearbeid» formell kompetanse, mot 73 prosent i «søm og tekstilhåndverk».

Tabell 5.6 Lærere, etter utdanningsprogram, programområder og formell fagkompetanse i det programfaget de underviser mest i, prosent. 2022

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse			
	Antall	Høyere utdanning				Høyere utdanning			
		Med pedagogikk				Med pedagogikk			
		Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning
Idrettsfag	1 118	64,1	11,8	15,1	1,1	3,6	1,2	1,8	1,0
Kunst, design og arkitektur	337	79,7	3,9	6,6	1,7	6,4	-	0,5	-
Medier og kommunikasjon	471	74,3	5,1	6,2	2,3	10,1	-	0,5	1,4
Musikk, dans og drama									
Musikk, dans og drama Vg1	585	63,2	6,0	22,5	2,6	2,7	0,2	1,4	0,8
Musikk Vg2/Vg3	561	60,1	5,6	25,4	2,4	2,8	-	2,1	0,8
Dans Vg2/Vg3	134	54,6	-	-	-	45,4	-	-	-
Drama Vg2/Vg3	144	62,8	8,5	12,6	8,1	4,2	-	-	3,8
Studiespesialisering									
Språk, samfunnsfag og økonomi	3 487	77,3	6,6	7,4	0,6	6,5	0,8	0,8	-
International Baccalaureate	196	77,9	6,8	9,0	2,5	2,2	0,7	-	-
Realfag	2 657	82,0	6,1	7,9	0,6	2,4	0,2	0,7	-
Bygg- og anleggsteknikk									
Anleggsgartner	166	52,2	1,0	-	8,0	25,2	-	2,9	10,7
Rørlegger	250	53,1	0,7	0,8	12,8	18,6	1,9	2,8	7,9
Bygg- og anleggsteknikk Vg1	611	53,5	2,9	2,3	9,3	16,7	1,3	3,1	9,8
Tømrer	500	58,5	1,3	1,4	12,7	13,7	0,7	2,1	8,8
Anleggsteknikk	264	50,9	2,5	1,8	10,9	20,2	-	2,0	10,8
Betong og mur	283	57,6	1,7	1,1	8,8	15,0	0,6	2,5	10,9
Klima, energi- og miljøteknikk	157	56,7	1,0	1,1	9,9	15,9	-	3,3	9,8
Overflateteknikk	153	57,0	2,1	-	10,2	17,8	1,1	2,2	8,5
Treteknikk	154	49,6	1,1	-	11,9	18,0	1,1	3,4	12,6
Elektro og datateknologi									
Automatiseringsfaget Vg3	259	55,8	0,5	9,8	5,2	20,0	-	2,1	6,0
Energi og ekom	535	53,5	3,1	4,4	8,8	19,6	-	1,1	8,7
Elektro og datateknologi Vg1	647	52,2	2,1	5,9	7,6	16,3	-	1,5	13,9
Datateknologi og elektronikk Vg2	246	55,1	3,1	7,2	6,6	20,7	-	-	7,3
Maritim elektriker	89	54,2	-	-	13,7	24,5	-	-	7,6
Flytekniske fag Vg3	67	46,6	2,1	2,0	6,7	24,0	-	5,4	13,3
Flyfag Vg2	62	56,1	2,2	-	7,3	20,2	-	6,9	7,4
Dataelektronikerfag	143	62,0	1,8	5,5	7,8	16,5	-	1,3	5,0
Automatisering Vg2	300	53,7	-	6,2	7,0	20,4	0,5	2,1	9,5
Kulde-, varmepumpe- og ventilasjonsteknikk Vg2	76	53,1	-	8,1	9,4	20,4	-	-	9,0
Dronefag	61	72,6	-	2,1	7,4	17,9	-	-	-
Avionikerfag	54	61,0	-	2,4	8,3	20,1	-	-	8,1
Romteknologi	43	64,5	-	10,6	10,4	14,5	-	-	-
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign									
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign Vg1	218	82,3	1,2	-	2,4	5,8	1,2	-	7,1
Frisør	103	83,4	4,1	-	2,5	5,8	-	1,7	2,5
Interiør og eksponeringsdesign Vg2	75	84,7	-	2,1	-	7,5	-	-	5,7
Interiør Vg3	72	87,0	-	-	-	5,9	-	-	7,2
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign Vg2	72	86,3	-	-	3,6	4,1	-	2,5	3,6
Eksponeringsdesign Vg3	33	87,0	-	4,0	-	9,0	-	-	-
Blomsterdekoratør Vg2	37	72,6	4,0	-	6,9	8,0	3,8	-	4,6
Helse- og oppvekstfag									
Barne- og ungdomsarbeiderfag	768	79,0	5,5	2,9	1,6	8,7	0,8	0,9	0,3
Helse- og oppvekstfag Vg1	1 471	79,3	6,2	4,1	1,0	6,9	0,7	1,2	0,5
Helsearbeiderfag	1 023	80,2	5,2	5,7	0,7	6,2	0,6	0,4	0,8

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse			
	Antall	Høyere utdanning				Høyere utdanning			
		Med pedagogikk				Med pedagogikk			
		Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning	Lærerutdanning	Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning
Apotekteknikk	219	77,4	6,5	6,4	1,2	7,8	-	0,7	-
Ambulansefag	233	67,7	-	-	-	16,1	16,3	-	-
Aktivitør	144	66,8	6,9	5,5	4,4	9,2	0,6	3,7	3,0
Hudpleie Vg2	161	77,1	5,8	5,5	1,8	9,9	-	-	-
Hudpleier Vg3	144	69,9	4,3	5,4	2,7	14,3	-	1,1	1,6
Helsesekretær	263	65,9	4,8	3,8	5,9	16,7	-	-	1,8
Helseservicefag	324	79,8	4,3	3,8	1,0	9,0	-	0,6	1,6
Tannhelsesekretær	190	76,3	3,4	8,4	0,8	8,5	0,4	1,4	0,8
Fotterapi og ortopediteknikk Vg2	119	73,3	6,7	8,4	2,3	7,6	-	0,8	0,9
Fotterapi Vg3	103	70,7	7,0	5,3	3,6	13,4	-	-	-
Håndverk, design og produktutvikling									
Smed	26	55,4	-	5,0	17,9	21,7	-	-	-
Båtbygger	24	55,7	-	-	19,5	24,7	-	-	-
Søm og tekstilhåndverk	57	70,3	2,4	2,6	8,2	9,5	2,4	4,5	-
Håndverk, design og produktutvikling Vg1	106	75,2	1,4	4,5	4,4	11,1	1,3	-	2,0
Trearbeid	36	52,4	-	-	12,9	24,8	3,8	-	6,1
Urmaker	19	52,2	-	-	24,3	23,6	-	-	-
Gull- og sølvsmedhåndverk	35	56,5	-	-	13,3	12,2	3,9	-	14,2
Duodji	35	53,2	3,9	8,8	13,3	12,2	3,9	4,6	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon									
Informasjonsteknologi Vg2	182	54,1	2,3	10,5	5,1	18,2	-	4,2	3,8
Informasjonsteknologi og medieproduksjon Vg1	297	61,4	2,4	8,1	4,4	14,0	2,4	4,2	3,1
Medieproduksjon Vg2	99	75,2	2,6	9,6	2,3	8,9	1,4	-	-
Naturbruk									
Landbruk og gartneri Vg2	259	64,8	1,2	4,2	4,3	16,2	0,6	1,4	7,3
Naturbruk Vg1	474	47,0	2,6	6,8	4,5	21,7	2,5	4,0	10,9
Fiske og fangst	99	47,5	3,1	6,5	6,7	18,8	1,5	2,6	13,3
Landbruk Vg3	194	57,6	0,7	10,8	1,1	22,2	1,6	1,8	4,2
Akvakultur	119	44,2	8,4	10,4	4,0	16,5	1,3	3,7	11,6
Heste- og dyrefag	173	50,8	4,2	7,4	2,0	23,5	3,4	5,0	3,7
Gartneri Vg3	17	59,2	-	7,5	-	33,3	-	-	-
Skogbruk	91	56,0	1,9	1,4	4,8	26,8	1,7	-	7,4
Reindrift	19	37,7	8,7	22,7	-	15,7	15,3	-	-
Restaurant- og matfag									
Matproduksjon	141	62,7	3,2	0,9	5,0	21,9	-	-	6,3
Restaurant- og matfag Vg1	431	67,8	3,9	1,2	4,3	16,5	1,1	-	4,8
Baker og konditor	136	69,3	1,1	-	3,1	19,4	1,1	1,2	4,9
Kokk- og servitørfag	330	70,2	5,6	0,5	3,6	15,3	-	0,8	4,0
Salg, service og reiseliv									
Salg, service og reiseliv Vg1	577	64,4	4,8	5,2	2,0	18,1	2,7	0,3	2,1
Salg og reiseliv Vg2	414	69,9	3,6	5,3	1,8	15,0	1,0	0,4	2,2
Service, sikkerhet og administrasjon Vg2	186	55,4	10,5	3,7	3,4	22,5	1,6	0,9	1,2
Teknikk- og industriell produksjon									
Maritime fag	196	43,5	3,8	3,3	12,5	19,9	-	2,2	14,8
Teknologi- og industrifag Vg1	971	48,1	2,5	3,4	8,3	21,3	0,6	1,0	13,7
Kjøretøy	335	49,8	2,6	0,6	8,5	22,4	-	1,0	14,1
Kjemiprosess- og laboratoriefag	206	49,8	2,0	5,6	7,4	17,3	-	1,7	14,8
Industriell teknologi	495	50,0	2,1	2,0	9,8	20,3	0,6	0,7	13,2
Børsemaker	110	53,8	2,6	1,7	16,0	14,3	-	1,6	10,1

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse			
	Antall	Høyere utdanning			Ikke høyere utdanning	Høyere utdanning			
		Lærerutdanning	Med pedagogikk			Lærerutdanning	Med pedagogikk		Ikke høyere utdanning
			Annen pedagogikk	Uten pedagogikk			Annen pedagogikk	Uten pedagogikk	
Brønntechnik	111	53,8	2,6	1,7	16,1	14,2	-	1,6	10,1
Bilskade, lakk og karosseri	177	52,5	2,5	1,1	12,5	16,9	-	2,0	12,6
Arbeidsmaskiner	188	49,0	2,4	3,6	8,1	22,5	-	2,7	11,8
Anleggsmaskinmekanikerfaget	158	50,7	1,8	2,6	12,4	18,0	1,1	2,2	11,2
Transport og logistikk	250	45,4	3,0	5,8	10,4	21,9	0,7	2,6	9,6

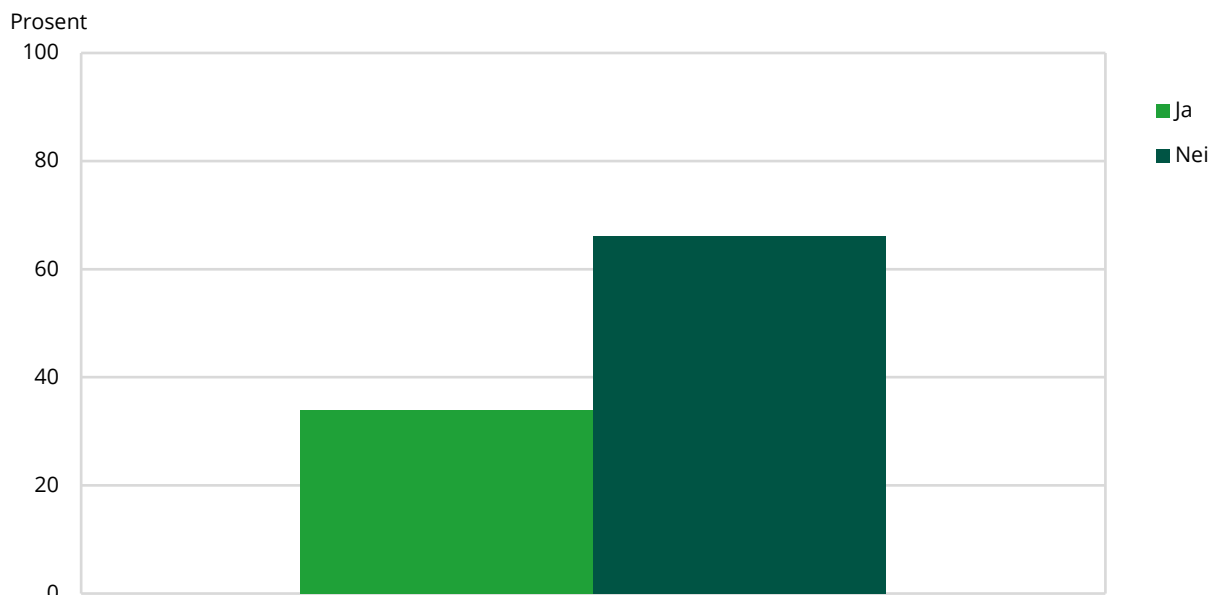
Note: 107 observasjoner har ukjent kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

5.5. Mastergrader i programfag

Lærere ble spurt om de har en mastergrad som er relevant til programfagene de underviser i, for hvert fag. I figur 5.1 kan vi se at 34 prosent av lærerne i programfag har en mastergrad som er relevant til ett eller flere av fagene de underviser i. I fellesfagene har vi i kapittel 4.7 sett at denne andelen er høyere, hvor 60 prosent av lærerne svarte at de har en mastergrad relevant til en eller flere av fellesfagene de underviser i.

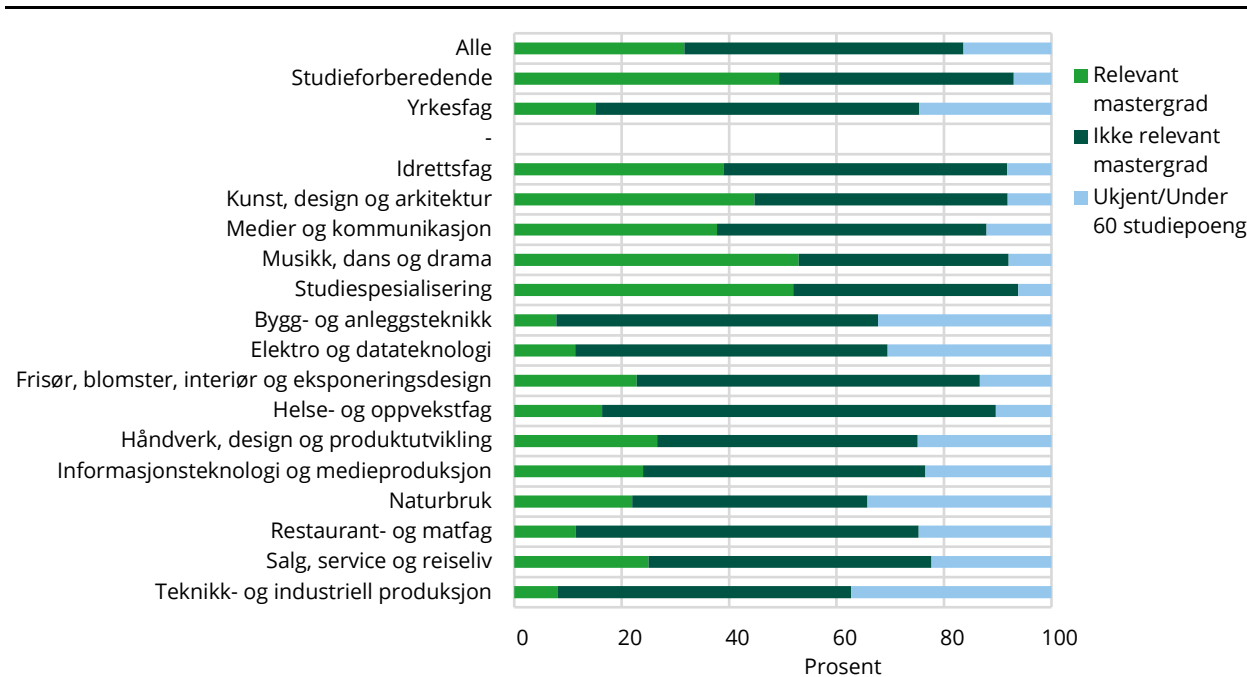
Figur 5.1 Andel lærere etter om de har en mastergrad relevant for ett eller flere programfag, prosent. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.2 viser hvorvidt lærere innenfor de ulike utdanningsprogrammene har svart at de har en mastergrad relevant til faget de underviser mest i innenfor dette utdanningsprogrammet. Det er en betydelig variasjon mellom utdanningsprogrammene, men det kommer frem at de studieforberevende har høyest andel lærere som svarer at de har en relevant master til programfaget. Dette varierer fra 53 prosent i *musikk, dans og drama*, til 38 prosent i *medier og kommunikasjon*. Innenfor de yrkesfaglige utdanningsprogrammene er det størst andel lærere med relevant masterutdanning blant dem som underviser i *håndverk, design og produktutvikling*, med 27 prosent. I *bygg- og anleggsteknikk* og *teknologi- og industrifag* er andelen lærere som sier de har relevant mastergrad på åtte prosent. Innenfor de yrkesfaglige utdanningsprogrammene er det altså klart lavere andel som oppgir at de har relevant masterutdanning for programfaget de underviser mest i.

Figur 5.2 Andel lærere etter om de har mastergrad relevant for det programfaget de underviste mest i, etter utdanningsprogram, prosent. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 5.7 viser hvilken type masterutdanning lærerne i de ulike utdanningsprogrammene har tatt, der mastergraden er vurdert som relevant til faget.

Masterutdanninger innenfor fagfeltet humanistiske og estetiske fag er mest representert blant programfagslærerne i utdanningsprogrammene *kunst, design og arkitektur* og *musikk, dans og drama*, hvor 52 og 68 prosent av lærerne med relevant master har graden sin i dette fagfeltet. Lærere med mastergrad i dette fagfeltet utgjør også en stor andel blant lærerne med relevant master for programfag innenfor *håndverk, design og produktutvikling, frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign*, og *medier og kommunikasjon*. Fagfeltet «humanistiske og estetiske fag» er det vanligste for de relevante mastergradene i flest utdanningsprogram, som tyder på at utdanningen i stor grad er rettet til fagene som undervises i disse.

Masterutdanninger innenfor «lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk» er jevnt over representert i alle utdanningsprogrammene, og er den nest størst utdanningsgrupperingen, kun etter «naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag». «Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk» er en allsidig masterbakgrunn i utdanningsammenheng. Lærere med en mastergrad i fagfeltet «lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk» utgjør den største andelen blant lærerne innen *bygg- og anleggsteknikk* og *restaurant- og matfag*.

Det er en liten andel lærere som har en mastergrad fra «samfunnsfag og juridiske fag» og «økonomiske og administrative fag». «Samfunnsfag og juridiske fag» er å finne i medier og kommunikasjon og informasjonsteknologi og medieproduksjon, og brorparten av «økonomiske og administrative fag» er å finne hos programfagslærere i *service og samferdsel*. Noe lignende kan vi finne i «helse-, sosial- og idrettsfag», hvor 65 prosent av lærerne fra idrettsfag, og 33 prosent av lærerne fra *helse- og oppvekstfag* har denne bakgrunnen, men det er lite representert i andre utdanningsprogram. «Primærnæringsfag» er mest ensidig representert i utdanningsprogrammene, der 45 prosent av lærerne fra *naturbruk* har denne mastergraden, men ingen andre utdanningsprogram har over tre prosent fra den samme bakgrunnen.

Som sagt er «naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag» fagfeltet på relevant mastergrad som flest av lærerne i programfagene har. Dette stammer fra at *studiespesialisering*, den desidert største gruppen lærere i programfag, har 32 prosent av sine mastergrader herfra. 36 prosent av lærerne som har en mastergrad relevant til *elektro og datateknologi* har også dette som bakgrunn, og representerer de fleste innenfor dette utdanningsprogrammet. Videre er «naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag», i likhet med «lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk», representert i de fleste utdanningsprogram. I «naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag» sitt tilfelle, gjelder det alle utdanningsprogram unntatt *frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign*.

Tabell 5.7 Lærere i programfag med relevant mastergrad i programfaget de underviste mest i innenfor ulike utdanningsprogram, fordelt etter mastergradens fagfelt, prosent. 2022

	Antall	71 Humanistiske og estetiske fag	72 Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	73 Samfunnsfag og juridiske fag	74 Økonomiske og administrative fag	75 Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	76 Helse-, sosial- og idrettsfag	77 Primær- og næringsfagservicefag	78 Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre fag	U79 oppgitt fagfelt	Uoppgitt (ikke i NUDB)
Alle	5 786	17,8	15,5	7,5	4,4	20,8	9,6	2,0	0,1	0,4	22,0
Bygg- og anleggsteknikk	84	5,1	17,8	-	-	6,7	1,7	1,6	-	-	67,1
Elektro og datateknologi	130	2,0	10,6	-	1,1	35,9	-	-	1,0	-	49,4
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	80	34,0	18,0	1,6	-	-	-	-	-	-	46,4
Helse- og oppvekstfag	402	0,8	23,2	4,3	2,0	1,7	33,4	-	-	-	34,6
Håndverk, design og produktutvikling	48	46,7	10,8	-	-	2,8	-	-	-	-	39,8
Idrettsfag	435	0,9	7,9	0,3	0,7	4,3	65,4	-	-	1,7	18,8
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	98	19,6	19,1	20,4	4,0	16,8	-	-	-	-	20,1
Kunst, design og arkitektur	151	52,4	5,3	2,6	1,8	6,2	-	-	-	1,0	30,8
Medier og kommunikasjon	178	28,8	8,2	30,5	2,2	6,1	1,6	-	-	-	22,5
Musikk, dans og drama	429	67,5	5,2	0,3	1,0	1,3	-	-	-	-	24,7
Naturbruk	165	-	5,8	-	1,7	16,2	10,7	45,3	-	-	20,3
Restaurant- og matfag	68	3,8	24,8	-	1,8	7,9	2	-	-	-	59,6
Salg, service og reiseliv	202	4,7	5,2	7,9	39,8	0,7	0,7	1,9	-	0,7	38,4
Studiespesialisering	3136	16,2	19	9,9	4,4	32,4	3,4	1,1	0,0	0,4	13,1
Teknologi- og industrifag	122	-	14,3	-	1,2	19,9	-	-	2,2	-	62,4
Vet ikke	57	13,9	9,4	13,9	5,1	15,1	2,4	-	-	-	40,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

5.6. Yrkesteoretisk utdanning og unntak fra kravet om minst 60 studiepoeng

Kompetansekravene for undervisning i fag gir unntak fra kravet om minst 60 studiepoeng som er relevant for faget for yrkesfaglærere som er ansatt etter forskrift til opplæringsloven § 14-4 andre ledd bokstav d, som gjelder lærere som har:

«fagbrev, sveinebrev eller fullført og bestått annen yrkesfagleg utdanning i videregående opplæring, to års yrkesteoretisk utdanning utover videregående skolenivå og fire års yrkespraksis etter fullført videregående opplæring, for undervisning i fag/på fagområde som utdanninga/bakgrunnen er relevant for. I tillegg krevst pedagogisk kompetanse etter § 14-1»

Dette unntaket gjelder gitt at minst ett av de to årene med yrkesteoretisk utdanning utover videregående skolenivå er relevant for å undervise i faget.

I kategoriseringen av formell fagkompetanse har vi i denne rapporten brukt kravet om minst 60 studiepoeng relevante til faget som kriterium, og har ikke brukt unntaket for yrkesfaglærere. Dette er lik det som ble gjort i kartleggingen i 2017.

Yrkesteori er ikke spesifisert i forskriften, men vil i mange tilfeller være fagskoleutdanning av to års varighet. Utfordringer rundt definisjon av yrkesteori har tidligere blitt problematisert (Sund & Skulberg, 2011).

Av de 2100 programfagslærerne på yrkesfag som ikke har formell fagkompetanse i form av 60 studiepoeng eller mer, er det omtrent 370 som har en to-årig fagskoleutdanning ifølge registerdata fra Nasjonal utdanningsdatabase. Videre har rundt 135 PPU-Y i tillegg til fagskoleutdanningen. Av disse er det vanskelig å undersøke om den toårige fagskoleutdanningen er relevant for å undervise i faget.

Gitt det begrensede omfanget, og utfordringer ved å vurdere relevans av utdanningen, har vi valgt å utelukkende referere til grensen på minst 60 studiepoeng når det gjelder formell kompetanse.

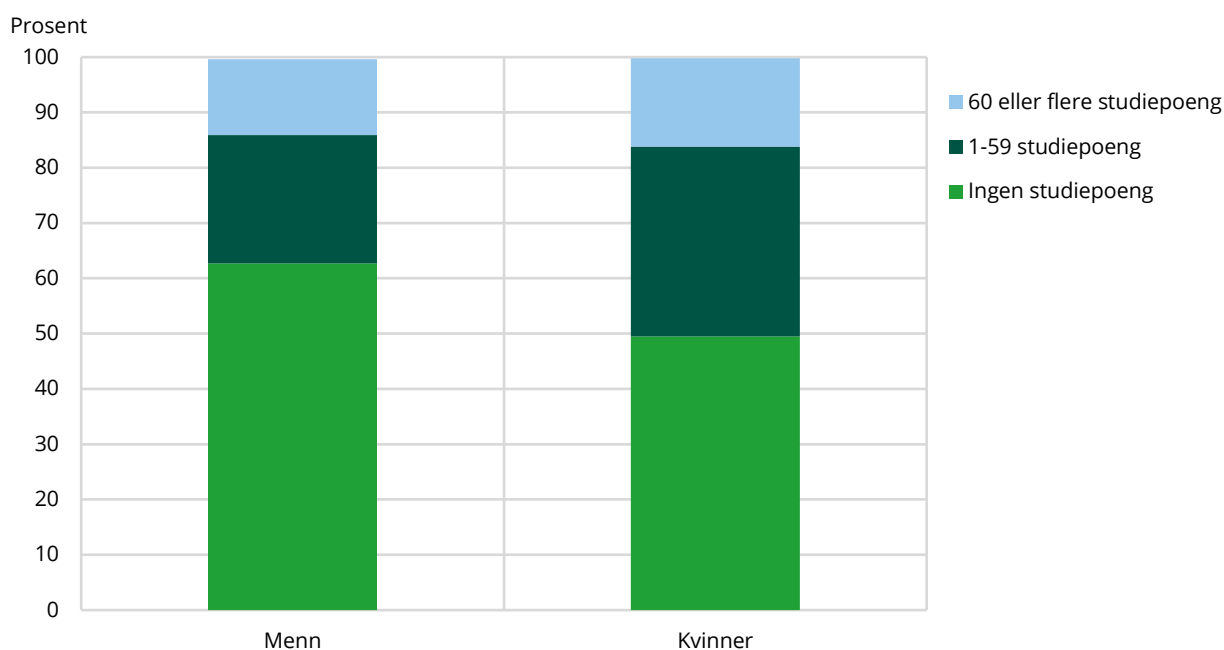
6. Særskilt språkopplæring

Særskilt språkopplæring er rettet mot elever som ikke har norsk eller samisk som morsmål og skal bidra til at eleven lærer norsk godt nok til å kunne følge ordinær undervisning på norsk. Om nødvendig vil dette også inkludere morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring¹⁴. For å se på om lærerne i faget har relevant fagkompetanse, ser vi på avlagte studiepoeng i andrespråkspedagogikk. Det er 2 985 lærere som gir undervisning i særskilt språkopplæring i videregående, og flesteparten av disse har få eller ingen studiepoeng i andrespråkspedagogikk.

53 prosent av lærerne som gir særskilt språkopplæring har ikke studiepoeng i andrespråkspedagogikk. I alt er det rundt 32 prosent av lærerne som gir særskilt språkopplæring som har 1-59 studiepoeng i faget og kun 15 prosent som har 60 studiepoeng eller mer.

Det store flertallet av lærerne som gir særskilt språkopplæring er kvinner. Blant kvinnelige lærere som gir særskilt språkopplæring, er det en lavere andel uten studiepoeng i andrespråkspedagogikk enn blant mannlige lærere i faget. Figur 6.1 viser at seks av ti av de mannlige lærerne som gir særskilt språkopplæring ikke har studiepoeng, mot halvparten blant de kvinnelige lærerne i faget. Det er likevel små forskjeller i andelen mannlige og kvinnelige lærere med 60 studiepoeng eller mer i andrespråkspedagogikk. Dette gjelder 14 prosent av mannlige lærere og 16 prosent av kvinnelige lærere.

Figur 6.1 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter kjønn, prosent. 2022

Note: 6 observasjoner ukjent/uoppgitt studiepoeng.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

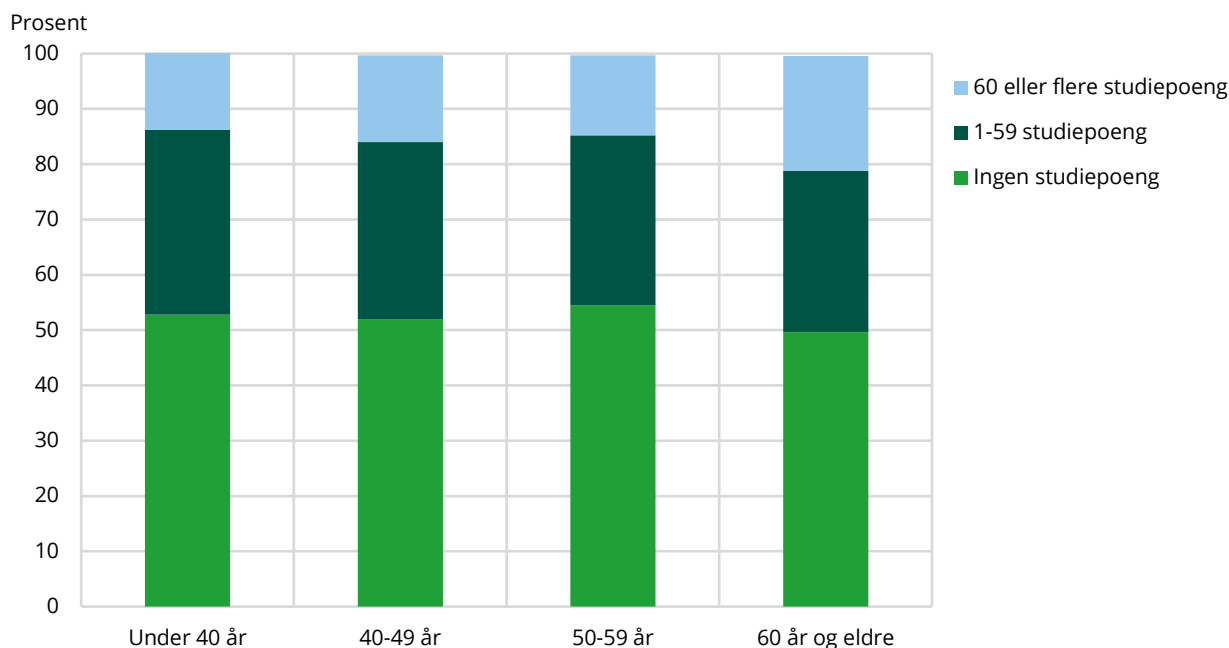
¹⁴ Les mer om særskilt språkopplæring i skolen på [Utdanningsdirektoratet sine nettsider](https://www.udir.no/laring-og-trivsel/minoritetsspraklige-og-flyktninger/minoritetsspraklige/sarskilt-sprakopplaring-i-skolen/) (https://www.udir.no/laring-og-trivsel/minoritetsspraklige-og-flyktninger/minoritetsspraklige/sarskilt-sprakopplaring-i-skolen/)

6.1. Formell fagkompetanse i særskilt språkopplæring etter alder

Figur 6.2 viser studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring fordelt etter lærernes alder. Mer enn halvparten av lærerne som gir særskilt språkopplæring har ikke studiepoeng i faget. Aldersgruppene hvor størst andel ikke har studiepoeng i faget er lærere i aldersgruppen 50-59 år.

To av ti lærere i alderen 60 år og eldre har 60 eller flere studiepoeng i andrespråkspedagogikk. Blant øvrige lærere er andelen mindre, med minst andel blant lærere under 40 år (14 prosent).

Figur 6.2 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter alder, prosent. 2022

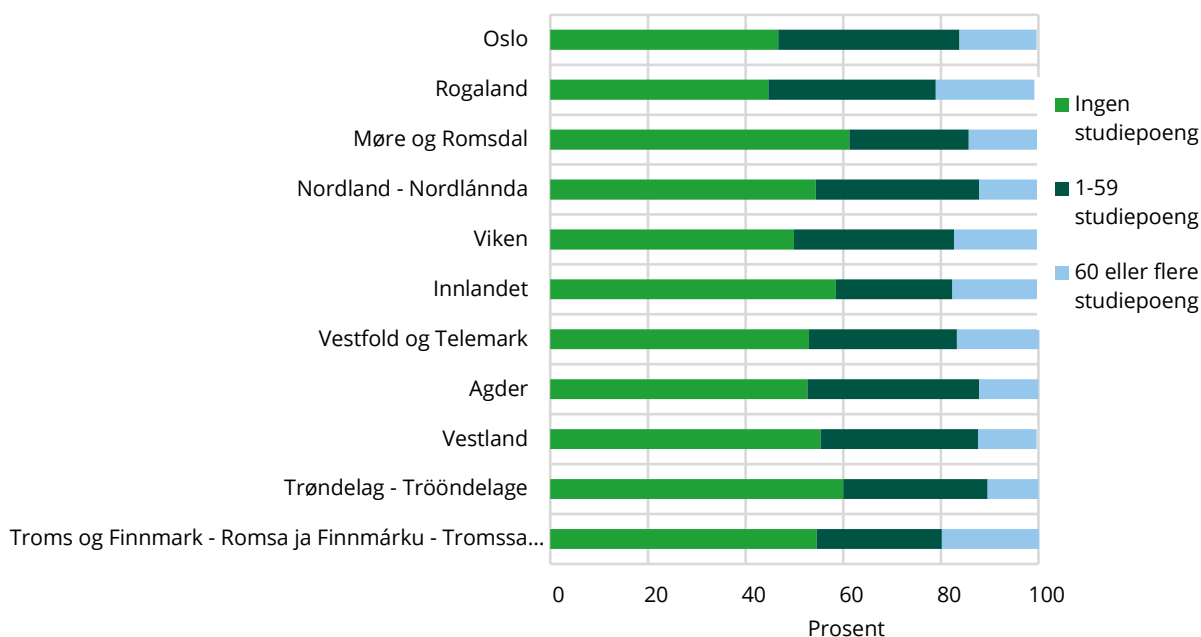

Note: 7 observasjoner har ukjent/uoppgitt studiepoeng.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

6.2. Formell fagkompetanse i særskilt språkopplæring etter fylke

Figur 6.3 viser studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring etter arbeidsfylke hos lærerne. Møre og Romsdal og Trøndelag er fylkene hvor størst andel lærere ikke har studiepoeng i andrespråkspedagogikk. Mer enn seks av ti lærere i særskilt språkopplæring som jobber i et av disse fylkene, har ingen studiepoeng i andrespråkspedagogikk. Fylket med lavest andel lærere uten studiepoeng i andrespråkspedagogikk er Rogaland, med 45 prosent.

Rogaland og Troms og Finnmark har størst andel lærere i særskilt språkopplæring som har 60 eller flere studiepoeng, med to av ti lærere. Rogaland, Oslo, og Viken er fylkene hvor mer enn halvparten av lærerne i særskilt språkopplæring har studiepoeng i andrespråkspedagogikk.

Figur 6.3 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter fylke, prosent. 2022

Note: 7 observasjoner har ukjent/uoppgitt studiepoeng, 3 observasjoner har ukjent/uoppgitt fylke.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

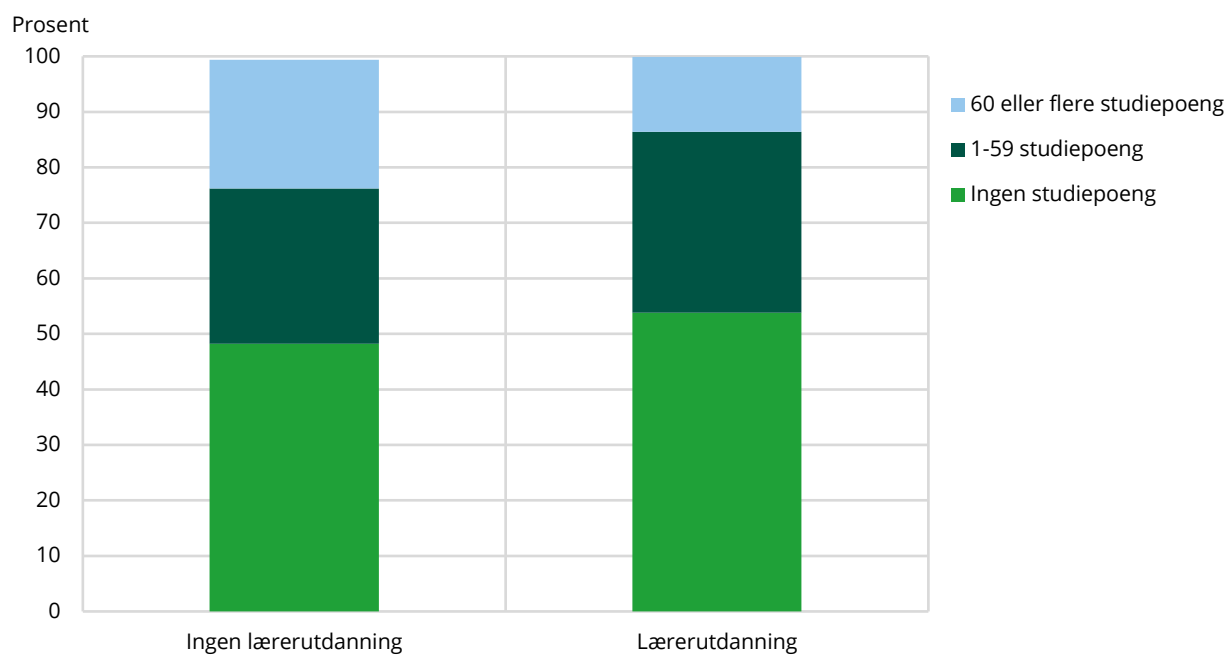
6.3. Formell fagkompetanse i særskilt språkopplæring etter lærerutdanning

Figurene vi har sett på så langt i kapitlet inkluderer lærere med og uten studiepoeng i andrespråkspedagogikk. I figur 6.4 ser vi på lærere som oppgir å ha studiepoeng i andrespråkspedagogikk, etter om de har lærerutdanning.

Blant lærere som ikke har lærerutdanning og som gir særskilt språkopplæring, mangler 48 prosent studiepoeng i andrespråkspedagogikk. Dette er en litt lavere andel enn blant lærerne som har en lærerutdanning, hvor 54 prosent mangler studiepoeng i andrepdagogikk.

Det er en større andel større andel som har 60 eller flere studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærerne uten lærerutdanning. Mens 23 prosent av disse har 60 eller flere studiepoeng i andrespråkspedagogikk, gjelder det kun 14 prosent blant lærerne som har lærerutdanning. En bakgrunn for dette kan være at relevante studiepoeng i andrespråkspedagogikk ikke går inn under lærerutdanning, men annen pedagogisk utdanning.

Figur 6.4 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter fullførte studiepoeng i pedagogikk, prosent. 2022

Note: 7 observasjoner har ukjent/uoppgitt studiepoeng.
 Kilde: Statistisk sentralbyrå

7. Spesialundervisning

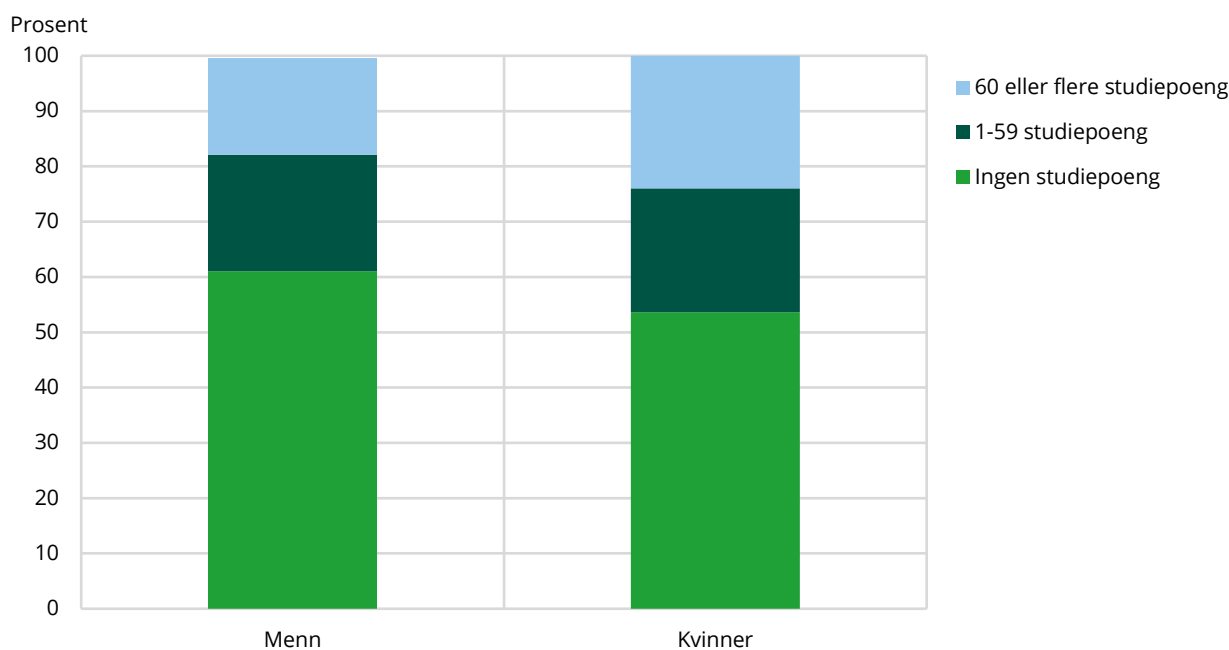
29 prosent av lærerne oppga at de hadde gitt spesialundervisning skoleåret i 2022. Blant alle lærere som gir spesialundervisning er det 57 prosent som ikke har studiepoeng i spesialpedagogikk. 22 prosent av lærerne som gir spesialundervisning har mellom 1-59 studiepoeng i spesialpedagogikk, mens i underkant av 22 prosent har 60 eller flere studiepoeng i spesialpedagogikk.

I undersøkelsen var det ingen oppfølgingsspørsmål om hvor mange timer lærerne underviser i spesialpedagogikk eller hvilken type spesialundervisning de har gitt. Vi kan derfor ikke analysere hvorvidt antall studiepoeng i spesialpedagogikk henger sammen med antall undervisningstimer.

Det er noen kjønnsforskjeller mellom lærerne i spesialpedagogikk når vi ser på antall studiepoeng. 61 prosent av mannlige lærere i faget mangler studiepoeng i spesialpedagogikk. Blant kvinnelige lærere som gir spesialundervisning, er tilsvarende andel syv prosentpoeng lavere (54 prosent).

Blant kvinnelige lærere som gir spesialundervisning, har 24 prosent 60 studiepoeng eller mer i spesialpedagogikk. Blant mannlige lærere i faget gjelder dette 18 prosent.

Figur 7.1 Studiepoeng i spesialpedagogikk blant lærere som gir spesialundervisning, etter kjønn, prosent. 2022

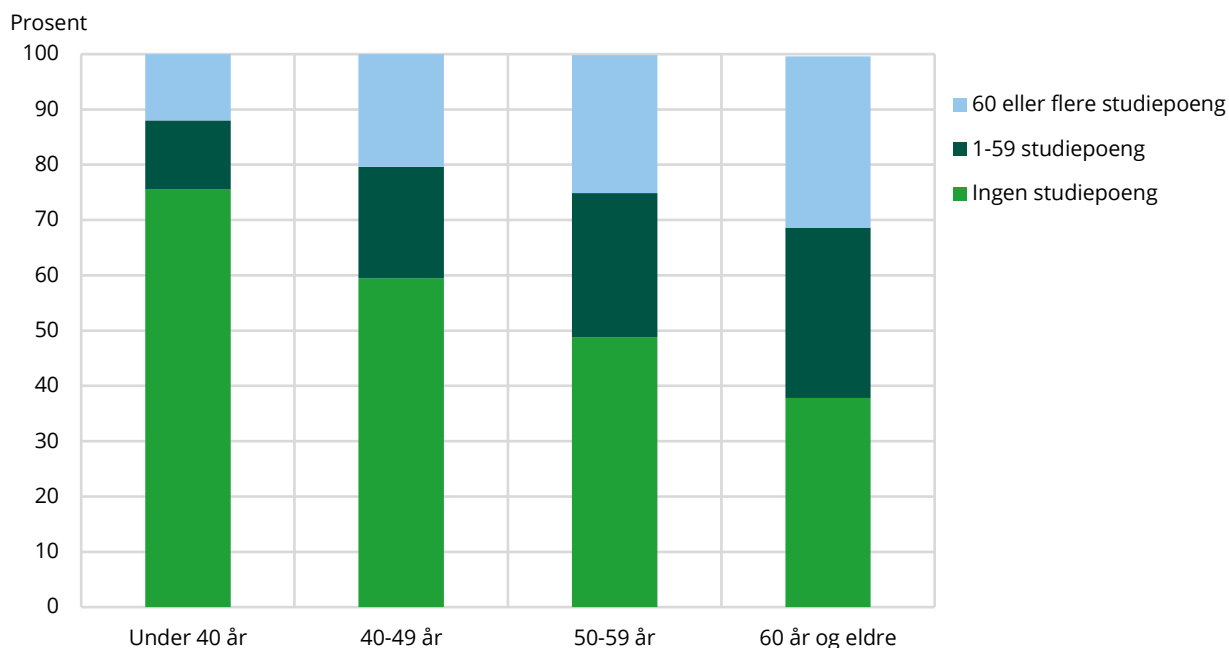
Note: 12 observasjoner har ukjent/uoppgitt studiepoeng.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

7.1. Formell fagkompetanse i spesialundervisning etter alder

Andelen lærere som gir spesialundervisning og som mangler studiepoeng i spesialpedagogikk er størst blant lærerne som er yngre enn 40 år, hvor tre av fire ikke har studiepoeng i faget. Omvendt er det blant lærere som er 60 år og eldre lavest andel som ikke har studiepoeng i spesialpedagogikk, med 38 prosent.

Ser vi på andelen lærere i spesialundervisning som har 60 eller flere studiepoeng i spesialpedagogikk, er det fortsatt klare forskjeller mellom de yngste lærerne og de andre aldersgruppene. Mens bare 12 prosent av lærerne yngre enn 40 år har 60 studiepoeng eller flere i spesialpedagogikk, bikker andelen over 20 prosent blant de i aldersgruppen 40-49 år. Denne andelen stiger gradvis med lærernes alder, og er klart høyest blant de i aldersgruppen 60 år i eldre, hvor 31 prosent har 60 studiepoeng eller mer i spesialpedagogikk.

Figur 7.2 Studiepoeng i spesialpedagogikk blant lærere som gir spesialundervisning, etter alder, prosent. 2022

Note: 12 observasjoner har ukjent/uoppgitt studiepoeng.

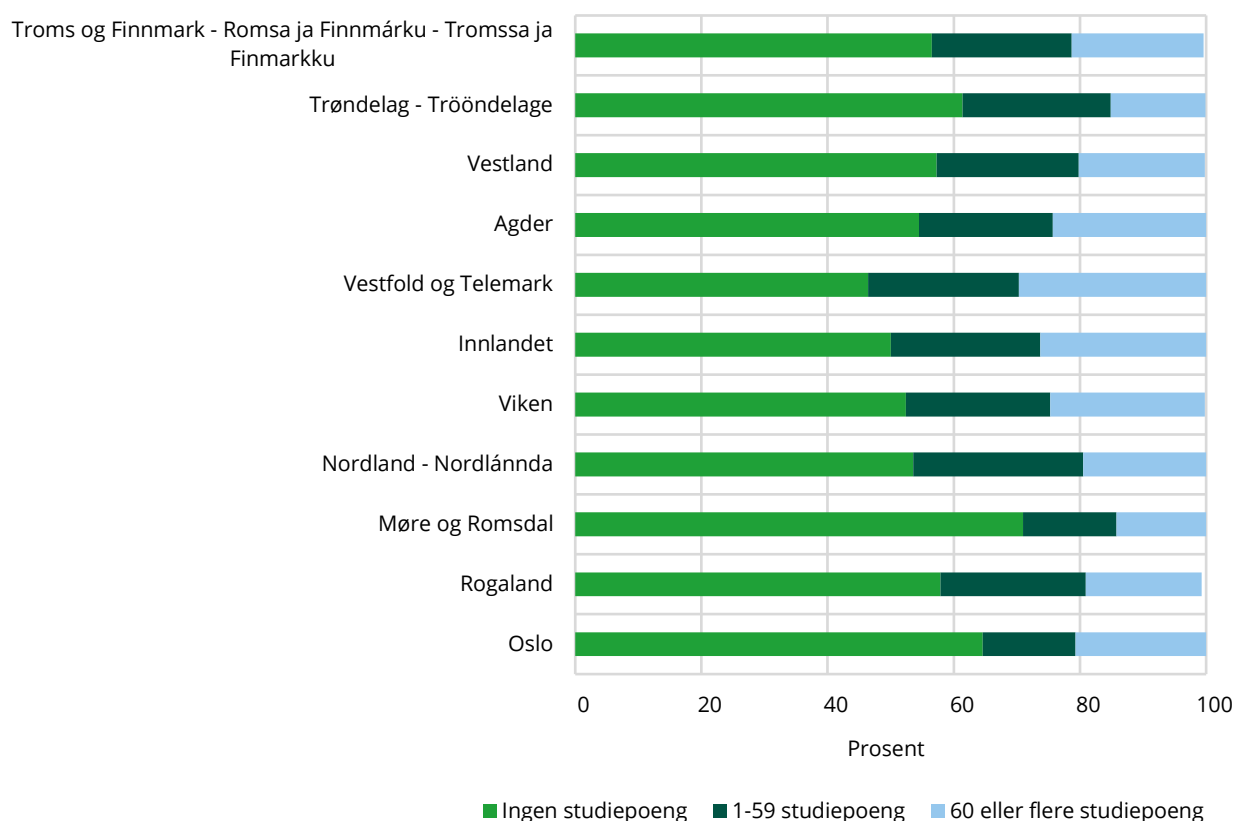
Kilde: Statistisk sentralbyrå

7.2. Formell fagkompetanse i spesialundervisning etter fylke

Figur 7.3 viser studiepoeng blant lærere som gir spesialundervisning fordelt etter arbeidsfylke. Møre og Romsdal er fylket med klart størst andel lærere uten studiepoeng i spesialpedagogikk, med 71 prosent. I Trøndelag og Oslo er andelen på over 60 prosent. Blant lærere i Vestfold og Telemark er det lavest andel lærere uten studiepoeng i faget, med 46 prosent.

Vestfold og Telemark er også fylket hvor størst andel av lærerne som gir spesialundervisning har 60 studiepoeng eller mer i spesialpedagogikk, med 30 prosent. Andelen er også høy blant lærerne i Viken og Agder, med omkring 24 prosent. Ser vi på andelen lærere som har studiepoeng i spesialpedagogikk totalt sett, er det i størst andel blant lærerne i Vestfold og Telemark, men er også nær halvparten i Innlandet, Viken og Nordland.

Figur 7.3 Studiepoeng blant lærere som gir spesialundervisning, etter fylke, prosent. 2022

Note: 12 observasjoner har ukjent/uoppgitt studiepoeng, 7 observasjoner mangler fylke.

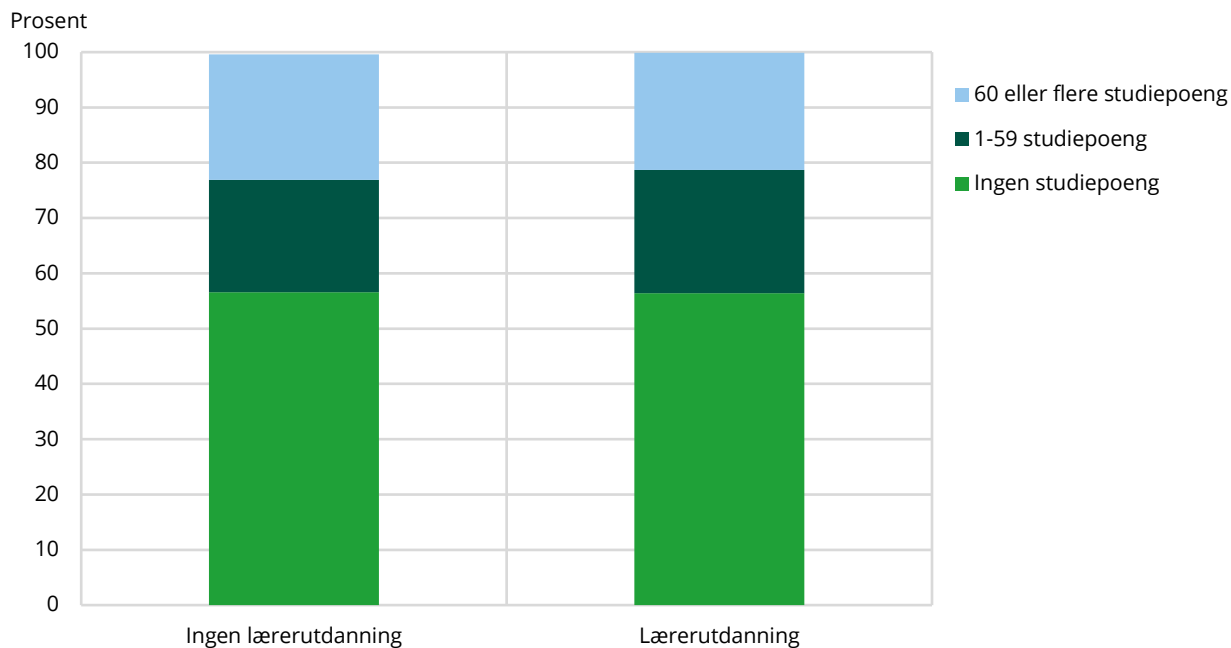
Kilde: Statistisk sentralbyrå

7.3. Formell fagkompetanse i spesialundervisning etter lærerutdanning

Figurene vi har sett på så langt i kapitlet inkluderer lærere med og uten studiepoeng i spesialpedagogikk. I figur 7.4 skiller vi mellom lærere som oppgir å ha studiepoeng i spesialpedagogikk, etter om de har lærerutdanning.

Fordelingen av avlagte studiepoeng i spesialpedagogikk er tilnærmet lik i de to gruppene. Både blant lærere som ikke har lærerutdanning og de som har lærerutdanning, mangler mellom 56 og 57 prosent av lærerne som gir spesialundervisning studiepoeng i spesialpedagogikk. Spesialpedagogiske utdanninger kategoriseres inn under annen pedagogisk utdanning, som vil trekke opp andelen som har fullført studiepoeng i gruppen uten lærerutdanning.

Figur 7.4 Studiepoeng blant lærere som gir spesialundervisning, etter studiepoeng i pedagogikk, prosent. 2022

Note: 13 observasjoner har ukjent/uoppgitt studiepoeng.
 Kilde: Statistisk sentralbyrå

8. Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning

I 2012 vedtok regjeringen nye kompetansekrav for lærere. Disse er presentert i delkapittel 2.1 og innebærer at for å bli tilsatt i en undervisningsstilling, må en ha en lærer-/yrkeslærerutdanning eller en universitets- og høyskoleutdanning og pedagogisk utdanning. Som vi så i kapittel 3.4, er det 5 722 lærere av alle 26 714 lærere (21 prosent) som ikke har pedagogisk utdanning eller som har en annen pedagogisk utdanning. Sistnevnte gruppe omfatter lærere som har avlagt en pedagogisk utdanning som ikke kvalifiserer som relevant pedagogisk utdanning for lærere.¹⁵

I dette kapitlet ser vi nærmere på gruppen lærere som ikke har kvalifiserende pedagogisk utdanning, altså lærere som ikke har pedagogisk utdanning og lærere som har annen pedagogisk utdanning. Vi skal belyse kjennetegn ved denne gruppen og deres kompetanse i felles- og programfagene de underviser.

8.1. Hvem er lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning?

Vedlegg D1 viser kjønnsfordelingen til lærere som ikke har fullført noe pedagogisk utdanning. Vi ser tydelige forskjeller mellom de uten pedagogisk utdanning og de med annen pedagogisk utdanning. Mens menn utgjør en overvekt av lærerne med ingen pedagogisk utdanning (55 prosent), er det størst andel kvinner blant de som har en annen pedagogisk utdanning (60 prosent).

Tabell 8.1 viser utdanningsbakgrunnen til lærere uten og med annen pedagogisk utdanning. Blant lærere uten pedagogisk utdanning er det 37 prosent som ikke har oppnådd en utdanning på universitets- og høyskolenivå. Henholdsvis 33 og 30 prosent av lærerne uten pedagogisk utdanning har universitets- og høyskoleutdanning på lavere og på høyere nivå.

Tabell 8.1 Utdanningsbakgrunn til lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter utdanningsnivå, prosent. 2022

	Antall	Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå	Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå	Ingen høyere utdanning
Ingen pedagogisk utdanning	3 605	32,5	30,5	37,0
Annen pedagogisk utdanning	2 117	61,5	38,0	0,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant lærere med annen pedagogisk utdanning ser vi større forskjeller. Her har nesten alle en universitets- og høyskoleutdanning. Utdanninger på lavere nivå er mest vanlig – 62 prosent av lærerne med annen pedagogisk utdanning har dette nivået som sin høyeste fullførte utdanning.

Hver tredje lærer uten pedagogisk utdanning er yngre enn 40 år. 24 prosent av lærerne uten pedagogikk er 40 – 49 år gamle, 28 prosent er i alderen 50 – 59 år og 15 prosent er 60 år eller eldre. Ser vi nærmere på gruppene, kommer det frem at andelen uten høyere utdanning varierer etter alder til lærerne. Blant lærere uten pedagogisk utdanning som har universitets- og høyskoleutdanning på lavere nivå, ligner aldersfordelingen på fordelingen til alle lærere uten pedagogisk utdanning. Ser vi derimot på de med universitets- og høyskoleutdanning på høyere nivå, utgjør lærere under 40 år kun 26 prosent. Lærere under 40 år skiller seg også ut ved å utgjøre den største andelen av lærere uten pedagogisk utdanning som ikke har høyere utdanning, med 39 prosent.

¹⁵ Se kapittel 2 for en definisjon av hvilke utdanninger som inngår i «annen pedagogisk utdanning».

Tabell 8.2 Utdanningsnivå blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter alder, prosent. 2022

	Antall	Under 40 år	40-49 år	50-59 år	60 år og eldre
Ingen pedagogisk utdanning					
Alle	3 605	32,7	24,0	28,0	15,3
Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå	1 171	31,5	20,6	30,0	17,9
Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå	1 101	25,7	26,3	32,0	16,0
Ingen høyere utdanning	1 333	39,4	25,1	22,9	12,5
Annen pedagogisk utdanning					
Alle	2 117	28,8	24,6	30,1	16,4
Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå	1 302	33,2	19,7	29,3	17,9
Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå	803	22,1	32,5	31,1	14,3
Ingen høyere utdanning	11	-	35,6	64,4	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

For de med annen pedagogisk utdanning ser vi at 29 prosent er yngre enn 40 år og 25 prosent er i 40-årene. Den største gruppen er lærere mellom 50 og 59 år, som utgjør 30 prosent av alle lærere uten pedagogisk utdanning. Skiller vi på om lærerne med annen pedagogisk utdanning har fullført universitets- og høyskoleutdanning på høyere eller lavere nivå, avviker fordelingen av lærerne under 50 år fra aldersfordelingen for hele gruppen. De under 40 år utgjør en mindre andel blant de med utdanning på høyere nivå, mens lærere i alderen 40 – 49 år utgjør en noe større andel. Hver tredje lærerne med annen pedagogisk utdanning som har fullført en utdanning på høyere nivå er 40 – 49 år, mot hver fjerde når vi ikke tar hensyn til utdanningsnivået.

I tillegg finner vi andre interessante forskjeller når vi ser nærmere på kjennetegn til lærere uten pedagogisk utdanning. Vedleggstabell D2 viser at det er forskjeller mellom fylker i andel lærere som ikke har pedagogisk utdanning eller som har annen pedagogisk utdanning. Fylket med lavest andel lærere uten pedagogisk utdanning er Agder, med 16 prosent. I Troms og Finnmark er tilsvarende andel 26 prosent, fordelt på 15 prosent uten lærerutdanning og elleve prosent med annen pedagogisk utdanning. Det er også forskjeller etter ansiennitet. Mens over halvparten av lærerne uten pedagogisk utdanning har jobbet i mer enn 5 år, gjelder dette over 70 prosent av lærerne med annen pedagogisk utdanning (vedleggstabell D3).

Forskjeller mellom lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser studieforberedende og yrkesfaglige utdanningsprogrammer

I kapittel 3 har vi sett at over 8 400 lærere underviser på studieforberedende (31 prosent), 9 000 på yrkesfag (34 prosent) og 8 300 underviser på begge utdanningsprogrammene (31 prosent). Når vi kun ser på de uten pedagogisk utdanning, underviser 32 prosent på studieforberedende, 43 på yrkesfag og 21 prosent på begge, som tabell 8.3 viser. Fordelingen er altså skjevare enn sammenlignet med alle lærere i videregående opplæring, med en overvekt av lærere uten pedagogisk utdanning som underviser yrkesfag.

For de med annen pedagogisk utdanning er fordelingen motsatt. Her er det 35 prosent som underviser på studieforberedende, mens 25 prosent av lærerne med annen pedagogisk utdanning underviser på yrkesfag og 36 på begge utdanningsprogrammene.

Tabell 8.3 Utdanningsnivå blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter om de underviser yrkesfag eller studieforberedende, prosent. 2022

	Antall	Yrkesfag	Studieforberedende	Mangler/ukjent	Studieforberedende og yrkesfag
Ingen pedagogisk utdanning	3605	42,6	32,1	4,5	20,8
Annen pedagogisk utdanning	2117	24,5	35,4	3,9	36,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det er i tillegg forskjell i hvorvidt lærerne uten pedagogisk utdanning som underviser på henholdsvis yrkesfaglige og studieforberedende utdanningsprogrammer har fullført universitets- og

høgskoleutdanning, se vedleggstabell D4. Blant lærere uten pedagogisk utdanning som underviser på yrkesfag, har 64 prosent ikke fullført universitets- og høgskoleutdanning. Denne andelen er markant høyere enn for andre grupper. Blant de som underviser på studieforbereende er tilsvarende andel 12 prosent og 16 prosent for de som underviser på begge utdanningsprogrammene. Blant de med annen pedagogisk utdanning er det mest vanlig å ha universitets- og høgskoleutdanning på lavere nivå. Størst andel med en universitets- og høgskoleutdanning på et høyere nivå finner vi blant de som underviser studieforbereende, med 48 prosent.

Utdanningsbakgrunnen til lærere uten pedagogisk utdanning og med annen pedagogisk utdanning varierer ytterligere når vi bryter ned på om de underviser på fellesfag eller programfag (vedleggstabell D5). Blant alle lærere uten pedagogisk utdanning som underviser programfag har 59 prosent ikke høyere utdanning. Andelen er betydelig større på yrkesfag, med 69 prosent, mens kun 16 prosent av lærerne som underviser programfag på studieforbereende ikke har høyere utdanning. Blant de som underviser i fellesfag er det større andel av lærerne på studieforbereende som ikke har høyere utdanning, 15 prosent, mot ti prosent av lærerne uten pedagogisk utdanning som underviser i fellesfag på yrkesfag.

Blant lærere med annen pedagogisk utdanning har 25 prosent av de som underviser programfag universitets- og høgskoleutdanning på høyere nivå. Andelen er betydelig større blant lærere som underviser i fellesfag. Igjen finner vi forskjeller mellom de som underviser på studieforbereende og yrkesfag, hvor lærere med annen pedagogisk utdanning som underviser på studieforbereende utdanningsprogrammer gjennomgående har større andel med universitets- og høgskoleutdanning på høyere nivå enn lærerne på yrkesfag, både når vi ser på om de underviser i fellesfag, programfag eller både fellesfag og programfag.

Lærere uten pedagogisk utdanning i midlertidige stillinger

Av alle lærere som jobber i videregående skole, har 8 prosent en midlertidig stilling. Andelen er vesentlig større blant de uten pedagogisk utdanning (17 prosent) og blant de med annen pedagogisk utdanning (12 prosent).

Tabell 8.4 Utdanningsnivå blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold, prosent. 2022

	Antall	Fast stilling	Midlertidig stilling
Ingen pedagogisk utdanning	3 605	83,3	16,7
Annen pedagogisk utdanning	2 117	88,4	11,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vedleggstabell D6 gir en mer utfyllende oversikt over andel lærere uten pedagogisk utdanning og med annen pedagogisk utdanning som har en midlertidig stilling. Blant lærere uten pedagogisk utdanning er midlertidige stillinger noe mer utbredt hos yrkesfaglærerne, mens det er mer vanlig med midlertidige stillinger på studieforbereende blant lærere med annen pedagogisk utdanning.

Hos lærere uten pedagogisk utdanning er midlertidige stillinger mer utbredt blant de som underviser i fellesfag og programfag og blant de som kun underviser programfag (vedlegg D7). I begge gruppene er det henholdsvis 17 og 18 prosent av lærerne uten pedagogisk utdanning som har midlertidige stillinger. Igjen er mønstret motsatt blant de med annen pedagogisk utdanning, hvor midlertidige stillinger er klart mest vanlig blant lærere i fellesfag, hvor 17 prosent har en midlertidig stilling.

Midlertidige stillinger er også klart mest utbredt blant lærerne under 40 år, både blant lærere uten pedagogisk utdanning og lærere med annen pedagogisk utdanning (vedlegg D8). I begge gruppene har rundt tre av ti lærere under 40 år en midlertidig stilling. Utover dette finner vi at andel lærere med midlertidige stillinger varierer mellom fylker. Mens 12 prosent av lærerne uten pedagogisk

utdanning som underviser i Vestland fylke har en midlertidig stilling, er tilsvarende andel 25 prosent i Oslo (vedlegg D10). Blant lærerne med annen pedagogisk utdanning er andel midlertidige stillinger også størst i Oslo, med 23 prosent, og lavest i Innlandet med fem prosent.

Blant lærerne uten pedagogisk utdanning finner vi ingen tydelige mønstre i fordelingen av midlertidige og faste stillinger når vi ser på lærernes høyeste fullførte utdanningsnivå, som tabell 8.5 viser. Blant lærerne med annen pedagogisk utdanning, derimot, er det tydelig at lærere med universitets- og høyskoleutdanning på lavere nivå utgjør en større andel av lærerne med midlertidig stilling enn blant de som har et fast ansettelsesforhold.

Tabell 8.5 Utdanningsnivå blant midlertidig ansatte uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, prosent. 2022

	Antall	Universitets- og høyskole- utdanning, lavere nivå	Universitets- og høyskole- utdanning, høyere nivå	Videregående eller lavere
Ingen pedagogisk utdanning				
Alle	3 605	32,5	30,5	37,0
Fast stilling	3 004	32	30,8	37,2
Midlertidig stilling	600	35,1	29,1	35,9
Annen pedagogisk utdanning				
Alle	2 117	61,5	38,0	0,5
Fast stilling	1 871	59,6	39,8	0,6
Midlertidig stilling	246	75,9	24,1	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

8.2. Formell fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning – fellesfag

I delkapittel 8.2 ser vi nærmere på fagkompetansen blant lærere som ikke har kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter fellesfag. Blant lærerne uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser i fellesfag, er det 89 prosent som har 60 eller flere studiepoeng som er relevante for faget de underviser i. På fagnivå varierer andelen med tilstrekkelig fagkompetanse fra 79 til 94 prosent. Den laveste andelen er blant lærere som underviser i samfunnskunnskap, mens den høyeste er blant lærere i kroppsøving. Andelen med tilstrekkelig fagkompetanse blant lærere i kroppsøving ligger betydelig lavere enn den nest laveste andelen, som er blant naturfagslærere. Denne andelen er på 85 prosent.

Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning

I dette delkapitlet omtaler vi lærere uten pedagogisk utdanning og lærere med annen pedagogisk utdanning som én gruppe og bruker betegnelsen «lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning» når vi omtaler denne gruppen.

Tabell 8.6 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Fellesfag	6 089	10,3	89,4
Engelsk	811	7,3	92,3
Geografi	174	14,5	85,5
Historie	483	11,7	88,1
Kroppsøving	721	5,4	94,1
Matematikk	888	12,8	87,1
Naturfag	556	14,3	85,3
Norsk	835	8,5	91,2
Religion og etikk	251	13,0	87,0
Samfunnskunnskap	680	20,8	78,7
Andre språkfag	690	8,8	90,8

Note: 80 observasjoner har ukjent/uoppgitt kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Videre viser tabell 8.7 fordelingen av lærere med og uten tilstrekkelig fagkompetanse innenfor utvalgte fellesfag, etter alder. Her inkluderes de seks fellesfagene som er felles for alle elever på videregående skole.

Tabellen viser at det er ulike fordelinger i andel med tilstrekkelig fagkompetanse i de forskjellige aldersgruppene innenfor fellesfagene og dermed ingen tydelige mønstre. Eksempelvis er det en høyere andel med tilstrekkelig fagkompetanse i de to yngste aldersgruppene for *naturfagslærerne*, mens de to eldste aldersgruppene av *matematikklærere* har en høyere andel enn den yngste. Et fellestrekk er likevel at lærerne i aldersgruppen 40-49 år har høyest andel tilstrekkelig fagkompetanse for de fleste fellesfagene. Unntaket er *kroppsøving*, hvor det er den yngste og eldste aldersgruppen som har høyest andel på 96 prosent. Den laveste andelen med tilstrekkelig fagkompetanse for lærere i *kroppsøving* er i aldersgruppen 50-59 år.

Tabell 8.7 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter fellesfag og alder, prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Norsk			
Under 40 år	247	9,2	90,5
40-49 år	226	4,0	95,0
50-59 år	241	8,8	91,2
60 år og eldre	120	14,9	85,1
Samfunnsfag			
Under 40 år	218	21,7	77,1
40-49 år	161	11,9	87,6
50-59 år	201	29,2	70,8
60 år og eldre	100	15,6	84,4
Engelsk			
Under 40 år	254	8,3	91,7
40-49 år	247	4,9	95,0
50-59 år	216	6,6	93,4
60 år og eldre	94	13,6	84,1
Matematikk			
Under 40 år	285	19,0	80,6
40-49 år	184	5,1	94,7
50-59 år	287	12,9	87,1
60 år og eldre	132	12,5	87,5
Naturfag			
Under 40 år	173	11,7	87,3
40-49 år	116	11,1	88,4
50-59 år	184	17,7	82,3
60 år og eldre	83	16,5	83,5
Kroppsøving			
Under 40 år	228	4,0	96,0
40-49 år	132	5,5	94,1
50-59 år	246	8,4	91,6
60 år og eldre	116	2,3	95,9

Note: 72 observasjoner har ukjent/uoppgitt kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I tabell 8.8 vises andel lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning etter fellesfag og kjønn. For mannlige lærere er den høyeste andelen blant kroppsøvlingslærere, som ligger på 94 prosent. Den laveste andelen er blant lærere i *samfunnskunnskap*, hvor andelen er 80 prosent. Blant kvinner er det også lærere i *kroppsøving* som har den høyeste andelen tilstrekkelig kompetanse, og andelen er den samme som blant mannlige *kroppsøvlingslærere*. I likhet med mannlige lærere, er det kvinnelige lærere i *samfunnskunnskap* som har den laveste andelen med tilstrekkelig fagkompetanse. Andelen er dog to prosentpoeng lavere for kvinnelige lærere og ligger på 78 prosent. Fordelingen av lærere med tilstrekkelig fagkompetanse blant de øvrige fellesfagene er tilnærmet like.

Tabell 8.8 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter fellesfag og kjønn. Prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Menn			
Alle	18 731	11,5	88,1
Norsk	2 134	12,7	87,1
Samfunnskunnskap	1 411	19,9	79,9
Engelsk	1 983	10,0	88,9
Matematikk	4 359	11,4	88,5
Naturfag	1 626	16,7	83,1
Kroppsøving	3 707	5,0	94,3
Kvinner			
Alle	24 227	9,3	90,4
Norsk	5 047	6,7	92,9
Samfunnskunnskap	1 297	21,7	77,5
Engelsk	5 010	6,3	93,7
Matematikk	3 297	14,5	85,1
Naturfag	1 691	11,9	87,5
Kroppsøving	2 249	6,1	93,9

Note: 138 observasjoner har ukjent/uoppgitt kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.9 viser lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter fellesfag og undervisningstimer. Her kan det ses et mønster blant fellesfagene ved at det er høyest andel med tilstrekkelig fagkompetanse blant lærerne som har 10 eller flere undervisningstimer. Den høyeste andelen er blant *naturfagslærerne*, hvor andelen er 95 prosent. Samtidig er det lærerne med færrest undervisningstimer som har den laveste andelen med tilstrekkelig kompetanse. Her er den laveste andelen blant *matematikklærerne*, som ligger på 38 prosent.

Tabell 8.9 Undervisningstimer blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter fellesfag, prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Norsk			
1 til 4	230	28,4	64,8
5 til 9	242	9,5	90,5
10 eller flere	362	5,1	94,5
Samfunnskunnskap			
1 til 4	487	28	68,6
5 til 9	169	12,6	87,4
10 eller flere	24	20,5	79,5
Engelsk			
1 til 4	154	31,6	64,2
5 til 9	308	7,9	92,1
10 eller flere	349	5,5	93,9
Matematikk			
1 til 4	196	55,2	37,6
5 til 9	329	16,9	83,1
10 eller flere	363	7,0	93,0
Naturfag			
1 til 4	183	42,5	52,6
5 til 9	298	12,1	87,9
10 eller flere	76	4,6	95,4
Kroppsøving			
1 til 4	314	14,7	83,7
5 til 9	163	5,9	94,1
10 eller flere	245	4,6	94,6

Note: 72 observasjoner har ukjent/uoppgitt kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.10 viser tilstrekkelig fagkompetanse etter fylke. Fylket med høyest andel lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, men tilstrekkelig fagkompetanse, er Innlandet. Der er andelen på 91 prosent. Andelen er omtrent like høy i Vestfold og Telemark. Den laveste andelen lærere med tilstrekkelig fagkompetanse ligger på 86 prosent, som er blant lærerne i Møre og Romsdal. Den nest laveste finnes i Viken, hvor andelen er 87 prosent.

Tabell 8.10 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i det fellesfaget de underviste mest i, etter fylke, prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Oslo	428	9,2	89,2
Rogaland	338	10,4	89,1
Møre og Romsdal	141	10,5	86,1
Nordland - Nordlândia	166	9,5	89,3
Viken	785	11,6	87,3
Innlandet	229	9,1	90,9
Vestfold og Telemark	254	8,0	90,8
Agder	175	9,7	89,5
Vestland	432	7,5	92,2
Trøndelag - Trööndelagen	234	10,0	90,0
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmarkku - Tromssan ja Finmarkun	203	10,7	89,3

Note: 30 observasjoner har ukjent/uoppgitt kompetanse.

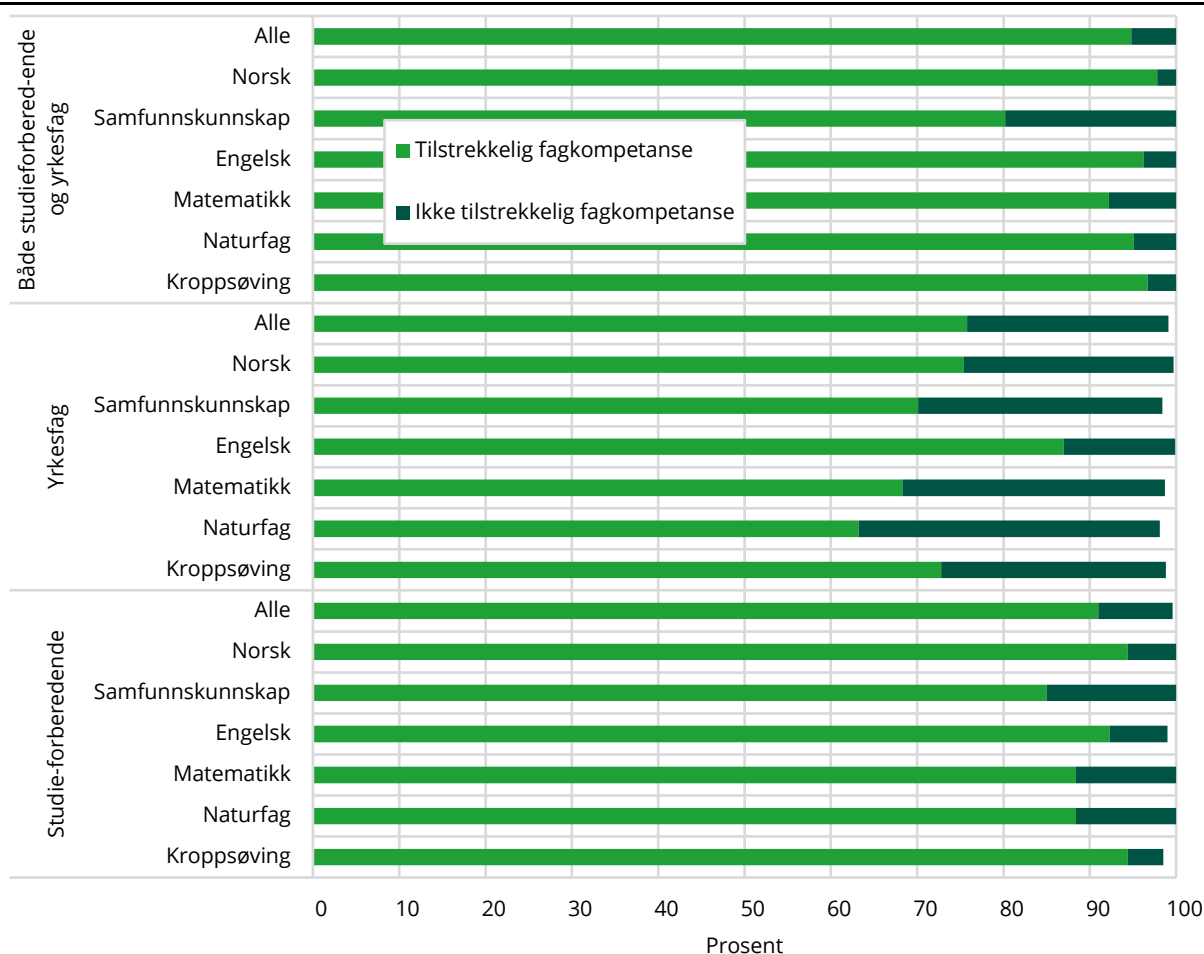
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Til slutt viser figur 8.1 fagkompetanse blant lærere i de ulike fellesfagene, etter studieretning. For yrkesfag er andelen med tilstrekkelig fagkompetanse stort sett lavere enn for lærerne som underviser i studieforberedende, og for lærerne som underviser for begge studieretningene. Lærergruppen på yrkesfag hvor andelen med tilstrekkelig fagkompetanse er høyest er imidlertid blant *engelsklærerne*, og ligger på 87 prosent. Tetttest følger *norsklærerne* med 75 prosent. Videre viser figuren at det er *naturfagslærerne* som har lavest andel med tilstrekkelig fagkompetanse, som er 63 prosent.

På studieforberedende er andelen med tilstrekkelig fagkompetanse betraktelig høyere. Her har *norsklærerne* og *kroppøvlingslærerne* den høyeste andelen, som ligger på 94 prosent for begge gruppene. Til sammenligning er dette syv prosentpoeng høyere enn lærergruppen med høyest andel på yrkesfag, som var for *engelsklærerne*. Den laveste andelen med tilstrekkelig fagkompetanse på studieforberedende er blant lærerne som underviser i *samfunnskunnskap*. Her er andelen på 85 prosent. Dette er 22 prosentpoeng høyere enn for naturfagslærerne på yrkesfag, som hadde den laveste andelen innenfor studieretningen.

For lærerne som underviser på både studieforberedende og yrkesfag, ligger andelen med tilstrekkelig fagkompetanse på et jevnt høyt nivå. Her er den høyeste andelen med tilstrekkelig fagkompetanse på 97 prosent, som er blant lærere i *kroppøving*. Den laveste andelen er for *samfunnskunnskapslærerne*, i likhet med på studieforberedende. For lærere i *samfunnskunnskap* som underviser på både studieforberedende og yrkesfag er andelen med tilstrekkelig fagkompetanse på 80 prosent, som er fem prosentpoeng lavere enn for lærerne i *samfunnskap* som kun underviser på studieforberedende.

Figur 8.1 Fagkompetanse blant lærere, etter utdanningsprogram, prosent. 2022

Note: 93 observasjoner har ukjent kompetanse.
 Kilde: Statistisk sentralbyrå.

8.3. Formell fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning - programfag

Delkapittel 8.3 ser nærmere på hvorvidt lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning har tilstrekkelig fagkompetanse i programfagene de underviser i. Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser på programfag på studieforberedende utdanningsprogrammer har i større grad tilstrekkelig fagkompetanse enn lærere på yrkesfag. Mens 91 prosent av lærere på studieforberedende har 60 eller flere studiepoeng relevante til faget de underviser, gjelder tilsvarende for kun 59 prosent av lærerne som underviser i programfag på yrkesfag.

Blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser programfag på studieforberedende, ligger andel lærere med tilstrekkelig fagkompetanse tett opp mot 90 prosent for de fleste fagene. Andelene varierer mellom 92 prosent blant lærere i *studiespesialisering* og 87 prosent blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser *idrettsfag*. Blant lærere som underviser på programfag på yrkesfaglige utdanningsprogrammer, er variasjonen i andel som har tilstrekkelig fagkompetanse større enn på studieforberedende utdanningsprogrammer. På yrkesfag varierer andelen mellom 45 prosent blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser i *frisør, blomster og eksponeringsdesign*, til hele 82 prosent på *helse- og oppvekstfag*. Merk at det er kun få lærere i de to sistnevnte programområdene som ikke har pedagogisk utdanning og at det er noe usikkerhet knyttet til resultatene.

Tabell 8.11 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Studieforberedende			
Alle	1 730	8,9	90,5
Idrettsfag	362	12,4	86,8
Kunst, design og arkitektur	:	:	:
Medier og kommunikasjon	:	:	:
Musikk, dans og drama	266	8,5	91,5
Studiespesialisering	982	7,8	92
Yrkesfag			
Alle	2 063	40,4	59,1
Bygg- og anleggsteknikk	305	45,7	53,6
Elektro og datateknologi	336	43,7	56,3
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	:	:	:
Helse- og oppvekstfag	377	18,2	81,8
Håndverk, design og produktutvikling	:	:	:
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	91	31,6	63,1
Naturbruk	215	50,1	49,9
Restaurant- og matfag	85	43,8	56,2
Salg, service og reiseliv	133	26,7	71,9
Teknologi- og industrifag	445	51,2	48,2

Note: Små tall undertrykkes. 20 observasjoner har ukjent kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.12 går nærmere inn på forskjellene i fagkompetansen til lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, fordelt etter lærernes alder. For noen programområder er det få lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som har svart på undersøkelsen og det er større usikkerhet knyttet til resultater fra utvalgsundersøkelser jo mindre analysegruppene er. Videre i dette kapitlet vil vi derfor ikke gå i detalj på forskjeller mellom ulike programfag, men presentere resultater for programområder på studieforberedende og yrkesfag samlet. Resultatene viser kun små forskjeller i andel lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som har tilstrekkelig fagkompetanse når vi ser på aldersforskjellene blant de som underviser i programfag på studieforberedende utdanningsprogrammer. Selv om forskjellene er små, ser vi at andel med tilstrekkelig fagkompetanse øker jo eldre lærerne er. Blant lærere som er 60 år eller eldre, har 91 prosent tilstrekkelig fagkompetanse, mot 89 blant lærere under 40 år. Blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser på yrkesfag, finner vi lignende resultater. Jo eldre lærerne er, jo større andel har tilstrekkelig fagkompetanse. Størst andel finner vi imidlertid i gruppen 50 – 59 år, hvor 64 prosent av lærerne uten kvalifiserende pedagogisk utdanning har tilstrekkelig fagkompetanse.

Tabell 8.12 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter utdanningsprogram og alder, prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Studieforberedende			
Under 40 år	447	10,6	88,5
40-49 år	434	9,1	90,9
50-59 år	550	8,4	91,0
60 år og eldre	298	7,3	92,2
Yrkesfag			
Under 40 år	747	43,1	56,1
40-49 år	461	42,3	57,7
50-59 år	537	35,0	63,9
60 år og eldre	318	40,2	59,8

Note: 21 observasjoner har ukjent kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I tabell 8.13 presenteres kjønnsforskjeller i andel med tilstrekkelig fagkompetanse blant lærerne uten kvalifiserende pedagogisk utdanning. Blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser i programfag på studieforbereidende utdanningsprogrammer, finner vi ingen kjønnsforskjeller og andel menn og kvinner med tilstrekkelig fagkompetanse er tilnærmet lik.

Blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser i programfag på yrkesfag, derimot, er forskjellene mer markert. Mens 68 prosent av de kvinnelige lærerne på programfag har tilstrekkelig fagkompetanse, er tilsvarende andel blant de mannlige lærerne uten pedagogisk utdanning kun 54 prosent.

Tabell 8.13 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter kjønn, prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Menn			
Studieforbereidende	803	9,6	90,2
Yrkesfag	1 322	45,2	54,4
Kvinner			
Studieforbereidende	927	8,4	90,8
Yrkesfag	741	31,7	67,5

Note: 21 observasjoner har ukjent kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det er ingen tydelige mønstre i andel lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som har tilstrekkelig fagkompetanse, etter hvor mange timer de underviser i programfaget i løpet av en uke. Blant lærere som underviser i et av programfagene på studieforbereidende utdanningsprogram, finner vi størst andel med tilstrekkelig fagkompetanse blant de som underviser 5 – 9 timer i uken, med 92 prosent. Også blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser i programfag på yrkesfag, er det lærere med 5 – 9 undervisningstimer som i størst grad oppfyller kompetansekravene. I denne gruppen er det 64 prosent som har tilstrekkelig fagkompetanse, mot 53 prosent blant de som underviser i 10 eller flere timer.

Tabell 8.14 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter undervisningstimer, prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Studieforbereidende			
1 til 4	363	12,3	86,8
5 til 9	1160	7,7	91,7
10 eller flere	207	9,7	90,3
Yrkesfag			
1 til 4	197	41,1	58,9
5 til 9	1014	34,7	64,2
10 eller flere	853	47,0	53,0

Note: 20 observasjoner har ukjent kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Hvorvidt lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning har tilstrekkelig fagkompetanse, varierer også mellom fylkene. Blant lærere som underviser i programfag på studieforbereidende, er det lærere i Trøndelag og Agder som har størst andel med tilstrekkelig fagkompetanse, med henholdsvis 96 og 95 prosent. Lavest andel lærere med tilstrekkelig fagkompetanse finner vi i Møre og Romsdal (91 prosent). Blant lærere som underviser i programfag på yrkesfag, er det Oslo og Møre og Romsdal som er ytterpunktene, hvor henholdsvis 83 og 67 prosent av lærerne har tilstrekkelig fagkompetanse.

Tabell 8.15 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter fylke, prosent, 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Oslo			
Alle	1 793	10,3	89,5
Studieforberedende	1 324	7,0	92,8
Yrkesfag	428	17,0	83,0
Rogaland			
Alle	1 798	18,3	81,4
Studieforberedende	777	7,5	92,3
Yrkesfag	1 006	26,4	73,3
Møre og Romsdal			
Alle	855	21,6	78,2
Studieforberedende	343	8,7	90,8
Yrkesfag	510	30,1	69,9
Nordland - Nordlândia			
Alle	922	22,3	77,7
Studieforberedende	378	6,7	93,3
Yrkesfag	531	32,6	67,4
Viken			
Alle	4 066	14,5	85,0
Studieforberedende	1 979	7,3	92,6
Yrkesfag	2 042	21,2	78,0
Innlandet			
Alle	1 381	15,4	84,0
Studieforberedende	603	7,4	92,0
Yrkesfag	772	21,3	78,0
Vestfold og Telemark			
Alle	1 437	16,7	83,0
Studieforberedende	672	7,2	92,6
Yrkesfag	743	24,8	75,0
Agder			
Alle	1 194	16,9	82,8
Studieforberedende	508	4,9	95,1
Yrkesfag	661	24,8	74,9
Vestland			
Alle	2 196	15,7	83,8
Studieforberedende	1 002	6,2	93,8
Yrkesfag	1 173	23,7	75,4
Trøndelag - Trööndelagen			
Alle	1 720	14,6	84,9
Studieforberedende	808	4,2	95,6
Yrkesfag	900	23,5	75,8
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkku - Tromssan ja Finmarkun			
Alle	886	16,5	83,2
Studieforberedende	377	4,7	95,3
Yrkesfag	504	24,6	74,8

Note: 70 observasjoner har ukjent kompetanse.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Avslutningsvis ser vi nærmere på utdanningsnivå til lærerne uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som underviser i programfag på studieforberedende og yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Tabell 8.16 viser tydelige forskjeller, både mellom utdanningsprogrammene og når vi sammenligner lærere med og uten tilstrekkelig fagkompetanse. Blant lærere uten pedagogisk utdanning som underviser i programfag på yrkesfaglige utdanningsprogrammer er det en større andel som ikke har fullført høyere utdanning enn blant lærere uten pedagogisk utdanning som underviser i programfag på studieforberedende. Lærere som ikke har tilstrekkelig fagkompetanse og som underviser på yrkesfag har størst andel uten høyere utdanning, med hele 73 prosent.

Tilsvarende andel blant lærere som underviser i programfag på studieforberevende utdanningsprogrammer er 20 prosent.

Blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning som har tilstrekkelig fagkompetanse og som underviser i programfag på studieforberevende, er det kun seks prosent som ikke har fullført en høyere utdanning.

Tabell 8.16 Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter utdanningsnivå, prosent. 2022

	Antall	Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå	Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå	Ingen høyere utdanning
Ikke tilstrekkelig fagkompetanse				
Studieforberevende	155	41,1	38,4	20,4
Yrkesfag	833	4,7	22,1	73,2
Tilstrekkelig fagkompetanse				
Studieforberevende	1 566	51,8	42,2	6,1
Yrkesfag	1 219	15,5	45,8	38,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

9. Videreutdanning

Videreutdanning for lærere i grunnopplæringen har vært et sentralt fokusområde i norsk skole det siste tiåret, særlig knyttet til opplæringslovens kompetansekrav for undervisning i fag. Strategien «Kompetanse for kvalitet» var i lys av kravene til faglig fordypning særlig innrettet mot studiepoeng-givende videreutdanning da strategien ble fornyet i 2015 (Kunnskapsdepartementet, 2015a), og dette er også gjeldende i den nye reviderte utgaven av strategien (Kunnskapsdepartementet, 2023). Sentralt for strategien er å legge rammene for en satsning på videreutdanning for å sikre fordypning i tråd med kompetansekrav. «Kompetanse for kvalitet» favner imidlertid også bredere enn mulighet for videreutdanning for lærere som mangler tilstrekkelig fagkompetanse. Rammene for satsingen er utviklet i et samarbeid mellom kommunesektorenes organisasjon (KS), arbeidstaker-organisasjonene, lærerutdanningene og Kunnskapsdepartementet.

Kompetanseutvikling i programfagene på yrkesfaglige utdanningsprogrammer er ikke en del av «Kompetanse for kvalitet», men det har også vært egne satsning på videreutdanning innenfor yrkesfagene, jevnfør «Yrkesfaglærerløftet» (Kunnskapsdepartementet, 2015b).

I motsetning til for grunnskolen har det ikke på videregående vært samme lovfestede krav til å skaffe seg faglig fordypning innen 2025 for de som før 1. januar 2014 oppfylte de dagjeldende kompetansekravene for tilsetning (se også kap. 2.1). Utvalget for etter- og videreutdanning i barnehage og skole trekker i sin utredning om et helhetlig system for kompetanse- og karriere-utvikling i barnehage og skole fram at «(d)et er færre lærere i videregående opplæring enn i grunnskolen som har deltatt i videreutdanning, siden deres søknader ikke har blitt prioritert i like stor grad hittil. Det er også en utfordring at tilbudene i Kompetanse for kvalitet ikke har vært godt nok tilpasset de behovene lærere i videregående opplæring har.» (NOU 2022:13, s.145). Utvalget trekker også fram at utvidet tilbud av relevante videreutdanninger innenfor høyere yrkesfaglige utdanninger vil kunne styrke videreutdanning for yrkesfaglærere: «Behovet for å utvikle relevante videreutdanninger innenfor høyere yrkesfaglige utdanninger har vært et stadig mer aktuelt tema i de senere årene, og fra neste studieår vil det være mulig for yrkesfaglærere å søke på studiepoenggivende fagskoletilbud.» (NOU 2022:13, s.145)

Følgende kartlegging baserer seg på svarene vi fikk på spørsmålene om videreutdanning i undersøkelser høsten 2022. Lignende spørsmål var ikke inkludert i kartleggingen i 2017. Spørsmålene for 2022 omhandler deltagelse i studiepoenggivende videreutdanning i hver av de ulike fagene lærerne underviser i, og ble kun stilt når læreren manglet formell fagkompetanse i faget. Dataene gir oss dermed mulighet til å besvare spørsmål knyttet til hvor mange av lærerne uten formell fagkompetanse som har begynt å bygge slik kompetanse gjennom videreutdanning. For lærerne som mangler formell fagkompetanse og *ikke* har tatt fått på studiepoenggivende videreutdanning er det blitt spurt om årsaker til manglende deltagelse.

Norsk tegnspråk og samisk er ikke inkludert i dette kapittelet grunnet lavt antall respondenter, og spørsmålet ble ikke stilt til lærere som oppga at de underviste i spesialundervisning eller særskilt norsk. Spørsmål om videreutdanning er stilt både for lærerne som underviser i fellesfag og i programfag, og nedenfor presenteres først resultater for videreutdanning fellesfagene og deretter programfagene.

9.1. Videreutdanning i fellesfag

Som det fremgår av tabell 9.1 er det knapt 3 000 lærere som har mindre enn 60 studiepoeng (mangler formell fagkompetanse) i minst ett av fellesfagene de underviser i. Dette utgjør vel 17 prosent av alle lærer som underviser i fellesfag. For fellesfagene der disse lærerne mangler formell fagkompetanse er det kartlagt om de har deltatt i studiepoenggivende videreutdanning eller ikke. Av

tabell 9.2 fremgår det at kun én av fem av lærerne uten formell fagkompetanse har deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag.

Tabell 9.1 Lærere som underviser i fellesfag, etter hvorvidt de har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i. 2022

	Antall	Prosent
I alt, lærere som underviser i fellesfag	17 100	100,0
Har 60 studiepoeng eller mer i hver av fellesfagene de underviser i	14 062	82,2
Har mindre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i	2 958	17,3
Uoppgitt	80	0,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 9.2 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i. 2022

	Antall	Prosent
I alt, lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i	2 958	100,0
Har deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag	646	21,8
Har ikke deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag	2 312	78,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er noe vanligere med deltagelse i formell videreutdanning blant eldre enn yngre fellesfaglærere, men også i aldersgruppen med høyest deltagelse, 50-59 år, har tre av fire ikke deltatt i videreutdanning i noen av fellesfagene der de mangler formell fagkompetanse. Det at deltagelsen er noe lavere blant lærerne under 40 år kan både skyldes at de har hatt mer begrenset tid til å ta videreutdanning.

Tabell 9.3 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter alder. 2022

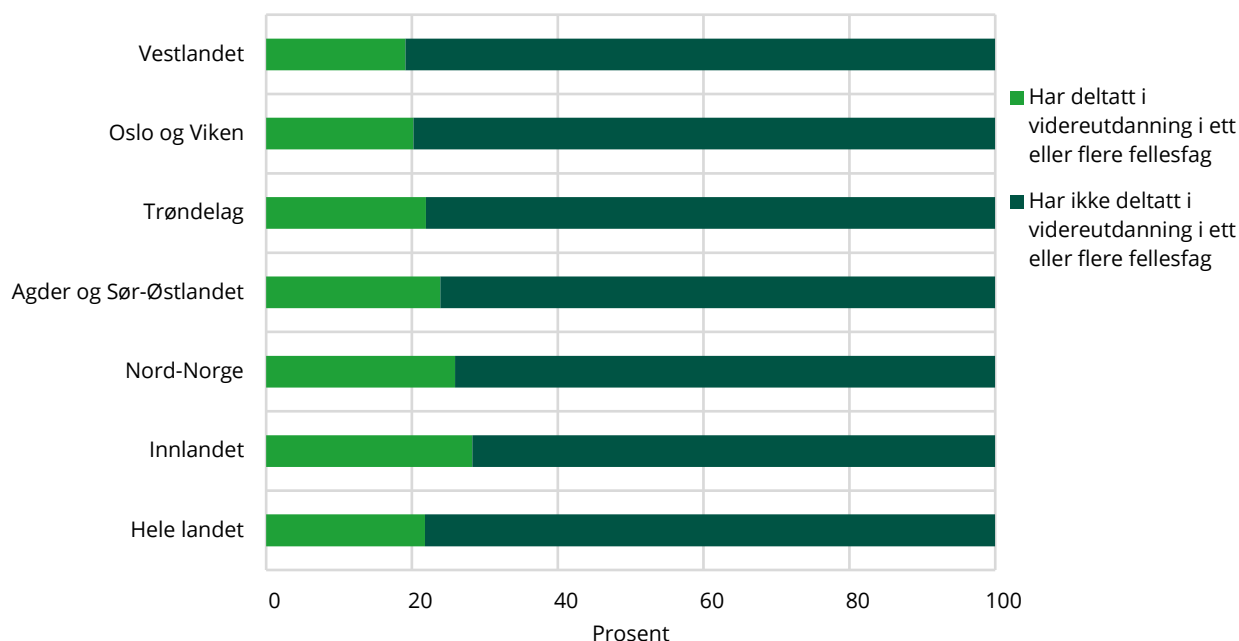
	I alt		Har ikke deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag		Har deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt, lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i	2 958	100,0	2 312	78,2	646	21,8
Under 40 år	959	100,0	784	81,7	176	18,3
40-49 år	691	100,0	546	79,0	145	21,0
50-59 år	918	100,0	684	74,5	234	25,5
60 år og eldre	390	100,0	299	76,6	91	23,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Deltagelsen i videreutdanning blant lærere uten formell fagkompetanse i minst ett av fellesfagene de underviser i er under 30 prosent i alle landsdeler, men som vist i figur 9.1 er det noen variasjoner med høyest deltagelse i Innlandet og lavest på Vestlandet og i Oslo og Viken. Noe av denne forskjellen henger sammen med forskjeller i aldersfordelingen mellom ulike landsdeler. For eksempel har Oslo og Viken en litt yngre lærerstab, noe som innebærer at en større andel av lærerne har hatt begrenset med år i skolen til å ta faglig fordypning gjennom videreutdanning. Vi har imidlertid også sett nærmere på videreutdanning innenfor ulike aldersgrupper krysset med region (tabell ikke gjengitt i detalj i rapporten) hvor det fremgår at deltagelse i videreutdanning innenfor aldersgruppene 50-59 år og 60 år eldre er høyere i Innlandet enn ellers i landet, på rundt 40 prosent.

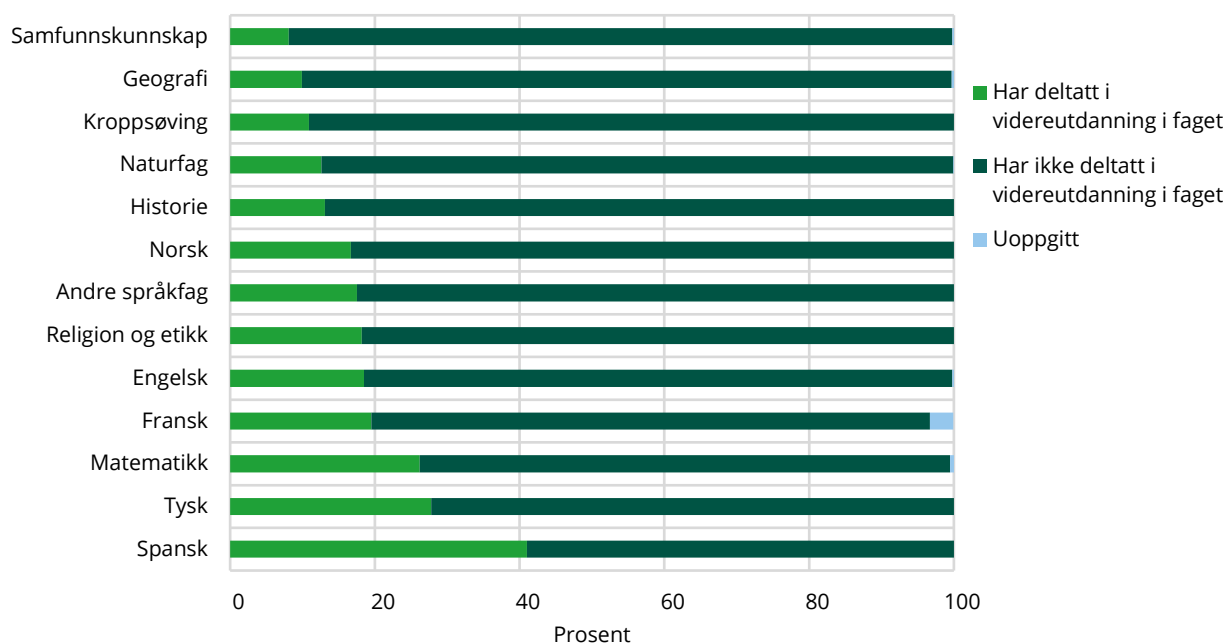
Figur 9.1 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter region. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er tydelige forskjeller mellom fag, men i alle fellesfagene har et klart flertall av lærerne som mangler formell fagkompetanse ikke deltatt i videreutdanning i faget. Høyeste deltagelse finner vi blant *spansklærerne*, med 41 prosent. Blant lærerne uten formell fagkompetanse i *matematikk* og *tysk* er også andelen som har deltatt i videreutdanning på over 25 prosent, men i alle de øvrige fagene er andelen som har deltatt i videreutdanning på under 20 prosent. Blant lærerne uten formell fagkompetanse i *samfunnskunnskap* har kun åtte prosent deltatt i videreutdanning i faget.

Figur 9.2 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter fag. 2022

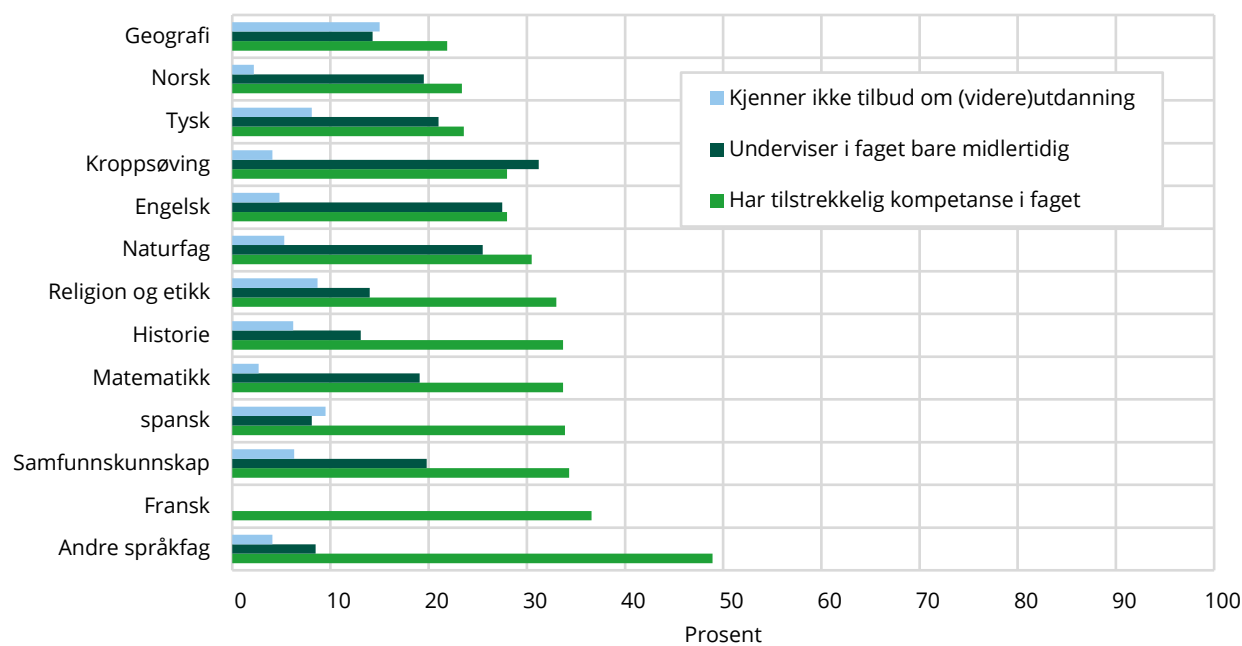
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I lys av at et klart flertall av lærerne uten formell fagkompetanse i fellesfag ikke har tatt videreutdanning i faget, samt at vi ser forskjeller mellom fag, er det interessant å se nærmere på årsaker til manglende deltagelse blant lærere innenfor hvert fag. I figur 9.3 har vi valgt å fremheve tre av de mest relevante årsakene som dekkes i undersøkelsen. Den fulle oversikten over ulike årsaker til manglende videreutdanning er å finne i tabell 9.4. Et fremtredende mønster er at det blant lærere innenfor de fleste fag er mest vanlig å oppgi tilstrekkelig kompetanse i faget som årsak til manglende videreutdanning. *Kroppsøving* er her et unntak ved at den vanligste årsaken til manglende videreutdanning er at man kun underviser i faget midlertidig. 31 prosent av *kroppsøvlingslærerne* oppga dette som årsak til manglende deltagelse. Midlertidighet er også en vanlig årsak blant lærere i flere andre fag som f.eks. *engelsk* og *naturfag*.

Det er interessant å merke seg i tabell 9.4 at nokså få lærere oppgir at det var for dyrt å ta videreutdanning. Det er mulig at dette reflekterer at permisjons- og stipendordningene som er etablert gjennom «Kompetanse for kvalitet» lykkes nokså godt med å redusere økonomiske barrierer for den enkeltes videreutdanning.

Trass i stort fokus på videreutdanning for lærere er det en del lærere som oppgir manglende kjennskap til utdanningstilbud som bidragende årsak til manglende videreutdanning. Dette er mest fremtredende blant *geografilærerne*, der 15 prosent oppgir denne årsaken. Blant lærerne i fag som *norsk* og *engelsk* er det imidlertid svært få som ikke har tatt videreutdanning på grunn av at de ikke kjenner til utdanningstilbud.

Figur 9.3 Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Utvalgte årsaker. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå

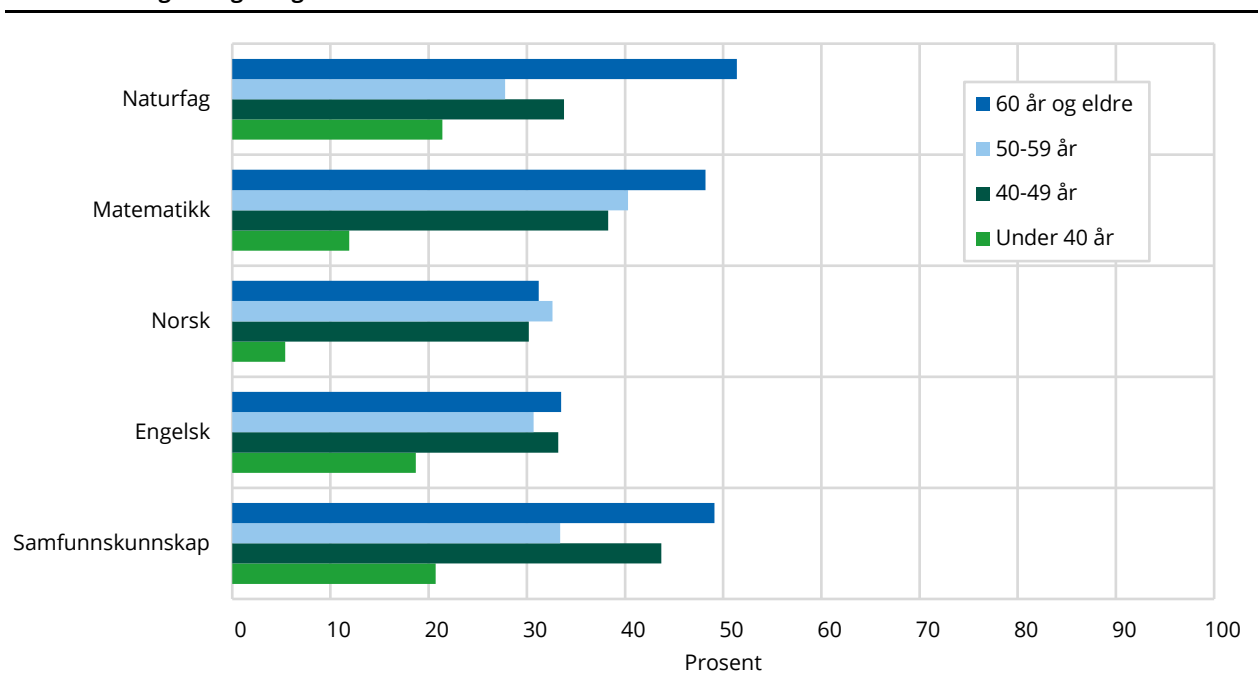
Tabell 9.4 Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning, prosent. 2022

	Antall	Har tilstrekkelig kompetanse i faget	Underviser i faget like eller bare midlertidige årsaker	Personlige eller familieressurser	Lang reisevei	For dyrt å ta utdanning	Timeplanen er ikke tilrettelagt	Planlegger å ta (videre)utdanning i framtida	Er nyutdannet	Kjenner ikke tilbud om (videre)utdanning	Har fått avslag fra skoleeier	Annet
Samfunnskunnskap	1 162	34,3	19,8	4,6	0,4	2,2	1,8	5,6	2,6	6,3	2,4	19,6
Engelsk	483	28,0	27,5	3,9	0,6	3,3	0,8	6,4	1,7	4,8	2,7	19,3
Norsk	698	23,4	19,5	12,0	-	5,4	2,1	5,7	1,2	2,2	2,1	25,8
Matematikk	1 430	33,7	19,1	7,9	0,8	2,3	2,8	11,9	0,9	2,7	2,0	15,4
Naturfag	841	30,5	25,5	5,1	-	3,7	2,5	4,7	2,5	5,3	3,6	15,5
Geografi	367	21,9	14,3	3,2	0,7	4,6	3,0	7,4	3,8	15,0	3,6	22,1
Kroppsøving	514	28,0	31,2	2,9	1,4	4,0	1,3	2,9	2,7	4,1	1,4	20,1
Historie	222	33,7	13,1	3,3	0,6	1,5	2,6	7,7	3,2	6,2	5,8	20,4
Religion og etikk	176	33,0	14,0	7,2	-	0,9	3,1	6,2	6,6	8,7	6,3	14,0
Tysk	51	23,6	21,0	20,1	-	7,8	-	-	2,6	8,1	5,8	11,0
Fransk	33	36,6	-	4,1	-	-	20,9	4,0	4,1	-	-	30,3
Spansk	55	33,9	8,1	5,1	-	5,2	2,4	22,9	5,8	9,5	-	7,2
Andre språkfag	33	48,9	8,5	-	-	-	5,0	-	16,6	4,1	8,9	7,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vi viste over at tilstrekkelig kompetanse i faget er en hyppig oppgitt årsak til manglende videreutdanning til tross for manglende formell fagkompetanse. Av figur 9.4 fremgår det at denne årsaken er vanligst blant de eldste lærerne og minst vanlig blant de yngste lærerne. Disse aldersforskjellene kan blant annet skyldes at de yngste lærerne i stor grad er ansatt etter 1. januar 2014 og i mindre grad omfattes av unntak fra kravet til minst 60 studiepoeng i fag de underviser i. Det er også mulig at en del av de eldre lærerne vektlegger lang praktisk erfaring med undervisning i faget og dermed anser realkompetansen de har opparbeidet som tilstrekkelig.

Figur 9.4 Tilstrekkelig kompetanse i faget som årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Etter alder og utvalgte fag. 2022

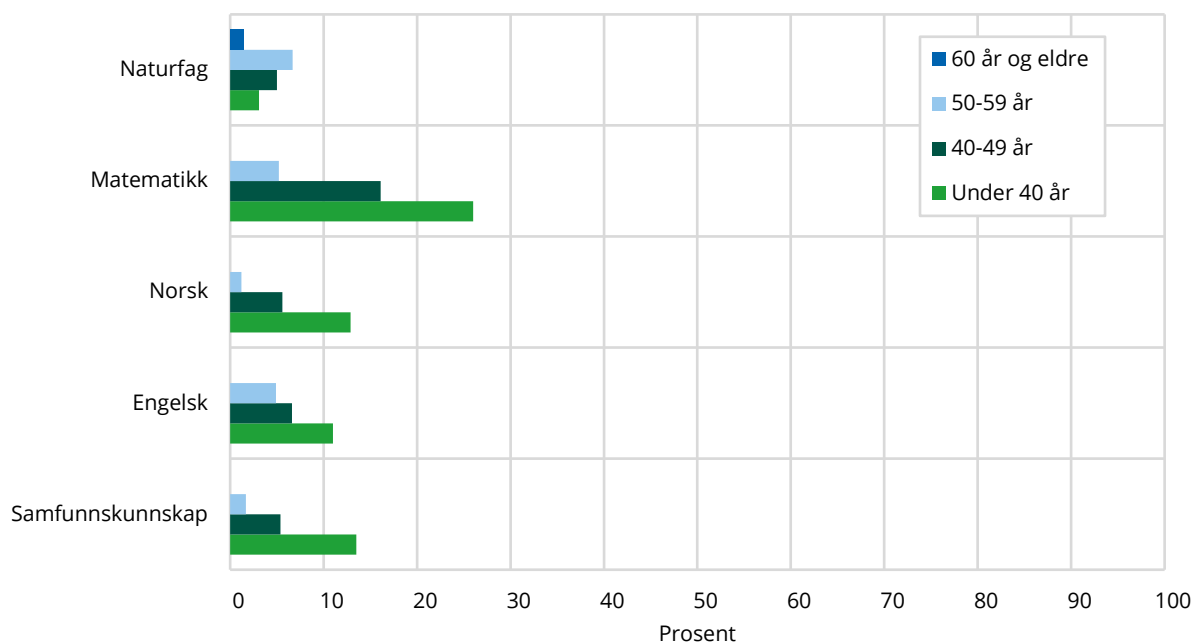

Note: Fag er i figuren valgt ut basert på at det er minst 40 respondenter innenfor hver aldersgruppe.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 9.3 viste at de yngste lærerne med manglende fagkompetanse i mindre grad har tatt videreutdanning enn øvrige lærere, og begrenset med år i skolen til å ta faglig fordypning gjennom videreutdanning ble pekt på som en bidragende faktor til dette. I tråd med dette vider figur 9.5 at det er klart vanligere blant de yngste lærerne enn lærere ellers å ikke ha deltatt i videreutdanning fordi man har planer om å ta (videre)utdanning i fremtiden.

Figur 9.5 Planer om å ta (videre)utdanning i fremtiden som årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Etter alder og utvalgte fag. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå

9.2. Videreutdanning i programfag

Som det fremgår av tabell 9.5 er det vel 3 700 lærere som har mindre enn 60 studiepoeng (mangler formell fagkompetanse) i minst ett av programfagene de underviser i. Dette utgjør nær 23 prosent av alle lærer som underviser i programfag. For programfagene der disse lærerne mangler formell fagkompetanse er det som for fellesfag kartlagt om de har deltatt i studiepoenggivende videreutdanning eller ikke. Av tabell 9.5 fremgår det at kun vel én av fem av lærerne uten formell fagkompetanse har deltatt i videreutdanning i ett eller flere programfag. Dette er på linje med det vi fant for fellesfagslærerne.

Tabell 9.5 Lærere som underviser i programfag, etter hvorvidt de har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i. 2022

	Antall	Prosent
I alt, lærere som underviser i programfag	16 378	100,0
Har 60 studiepoeng eller mer i hver av programfagene de underviser i	12 623	77,1
Har mindre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i	3 714	22,7
Uoppgitt	41	0,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 9.6 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i. 2022

	Antall	Prosent
I alt, lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i	3 714	100,0
Har deltatt i videreutdanning i ett eller flere programfag	794	21,4
Har ikke deltatt i videreutdanning i ett eller flere programfag	2 920	78,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som blant lærerne i fellesfag er det noe vanligere med deltagelse i videreutdanning hos eldre enn yngre programfagslærere. Hos programfagslærerne er deltagelsen omtrent like høy i aldersgruppene 50-59 år og 60 år eller eldre. Selv i disse gruppene har imidlertid tre av fire ikke deltatt i videreutdanning i noen av programfagene der de mangler formell fagkompetanse. Blant programfagslærere under 40 år med manglende fagkompetanse har kun 15 prosent deltatt i videreutdanning.

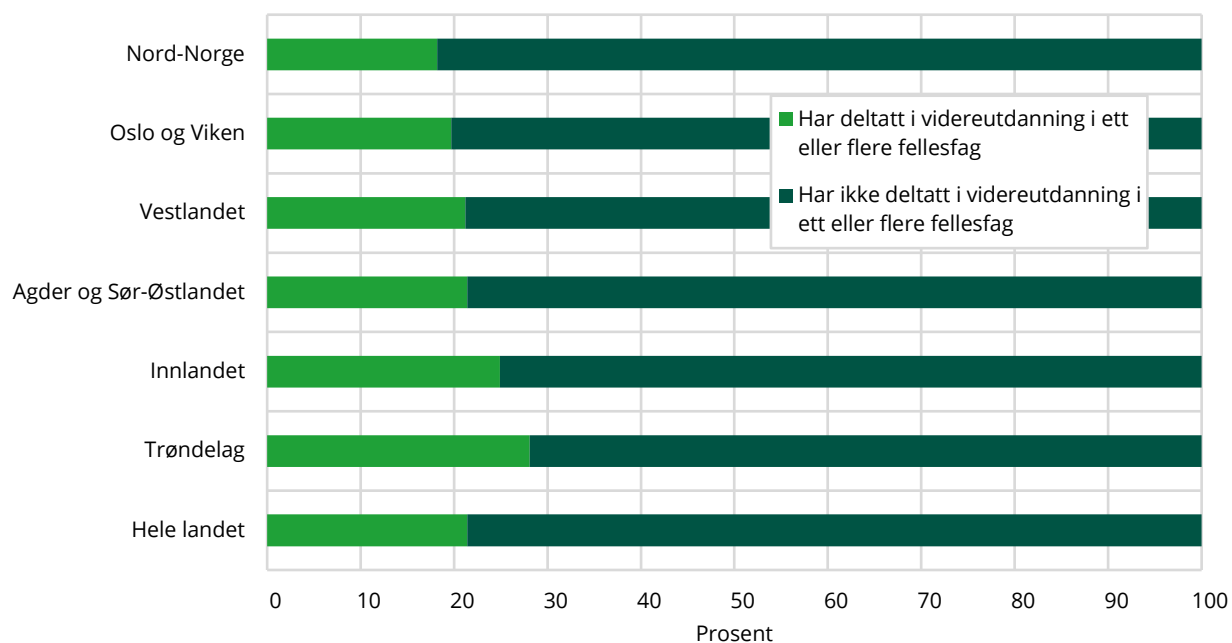
Tabell 9.7 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i, etter alder. 2022

	I alt		Har ikke deltatt i videreutdanning i ett eller flere programfag		Har deltatt i videreutdanning i ett eller flere programfag	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt, lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i	3 714	100,0	2 920	78,6	794	21,4
Under 40 år	928	100,0	788	85,0	139	15,0
40-49 år	878	100,0	686	78,2	191	21,8
50-59 år	1 254	100,0	950	75,8	303	24,2
60 år og eldre	655	100,0	494	75,5	160	24,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Deltagelsen i videreutdanning blant lærere uten formell fagkompetanse i minst ett av programfagene de underviser i er under 30 prosent i alle landsdeler, men som for fellesfagslærerne er det noen, om enn ikke store, variasjoner mellom landsdelene. Det er imidlertid ikke de samme landsdelene som har høyest og lavest deltagelse i videreutdanning blant programfagslærerne som det vi så for fellesfag. Programfagslærerne i Trøndelag har høyest deltagelse, mens lærerne i Nord-Norge deltar i minst grad.

Figur 9.6 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i, etter region. 2022

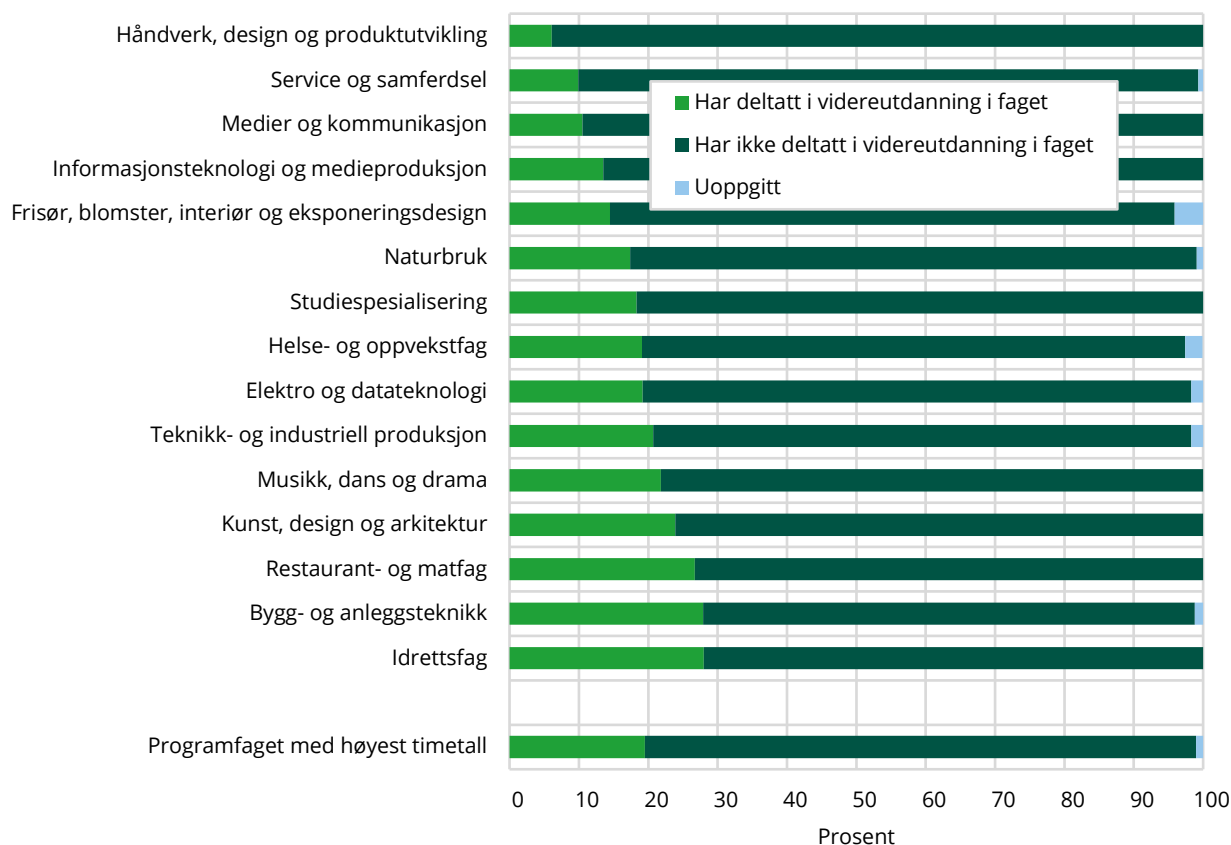

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I figur 9.7 går vi nærmere inn på videreutdanning blant programfagslærere innenfor hver av de ulike utdanningsprogrammene i videregående opplæring. I likhet med kapitlet om fagkompetanse i programfagene, fokuserer vi her på programfaget med høyest timetall (samlet sett og innenfor hvert utdanningsprogram). Deltagelsen i videreutdanning i programfaget lærerne underviser mest i på tvers av alle utdanningsprogram ligger på nær 20 prosent. Dette er kun marginalt under andelen programfagslærere i tabell 9.6 (21,4 prosent) som har deltatt i videreutdanning i minst ett av programfagene de mangler formell fagkompetanse i. Med andre ord har de fleste programfagslærere som har tatt videreutdanning blant annet gjort det innenfor programfaget de underviste mest i samlet sett.

Det er forskjeller mellom utdanningsprogrammene, men innenfor hver av dem har et klart flertall av lærerne som mangler formell fagkompetanse i deres mest underviste programfag ikke deltatt i videreutdanning i dette faget. Høyeste deltagelse finner vi blant programfagslærerne innenfor *idrettsfag* og bygg- og anleggsteknikk, med 28 prosent. Blant lærerne uten formell fagkompetanse i deres mest underviste programfag innenfor *håndverk, design og produktutvikling* har kun seks prosent deltatt i videreutdanning i faget. Det fremgår ikke et tydelig mønster mellom programfagslærere på studieforbereende og yrkesfaglige utdanningsprogrammer.

Figur 9.7 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall. 2022

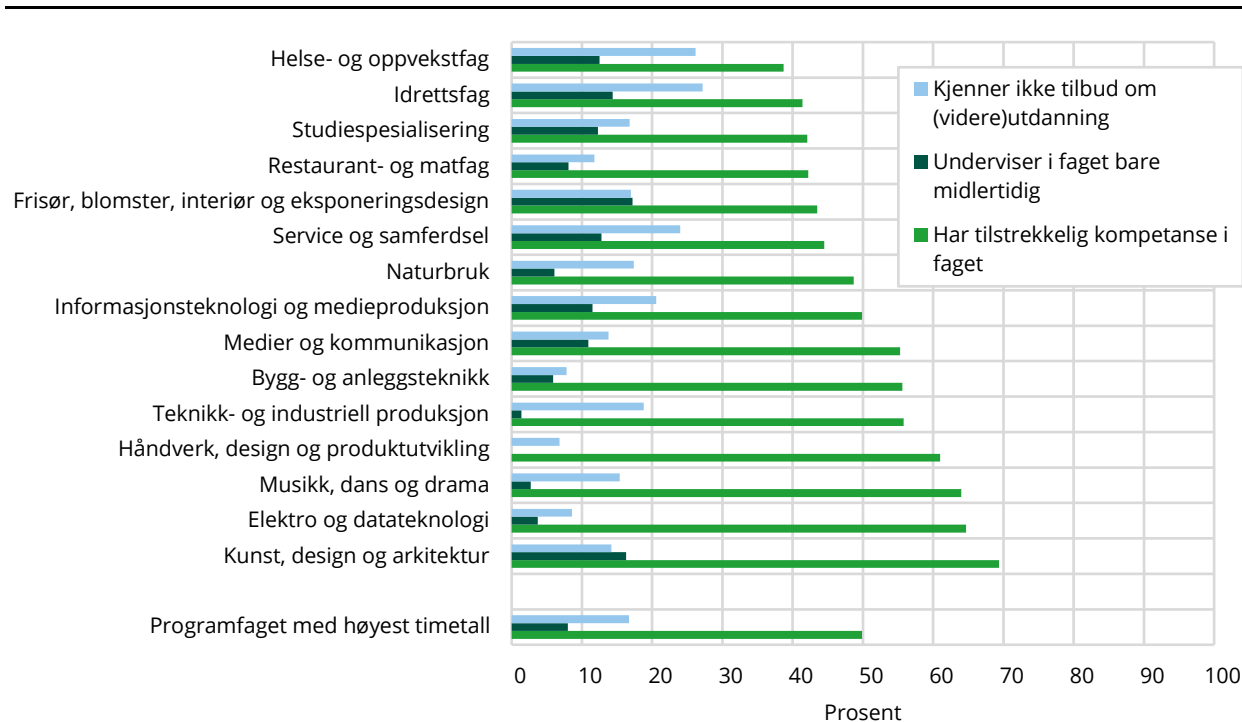

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som for fellesfag er vi for lærerne i programfag interessert i å se nærmere til at så mange lærere uten formell fagkompetanse i programfaget de underviser mest i (samlet sett og innenfor hvert utdanningsprogram) ikke har tatt videreutdanning i faget. I figur 9.8 har vi valgt å fremheve de samme tre årsakene som i tilsvarende figur for fellesfagslærerne. Denne fulle oversikten over ulike årsaker er å finne i tabell 9.8. Blant programfagslærerne er den klart hyppigste årsaken til manglende videreutdanning at læreren vurderer at hen har tilstrekkelig kompetanse i faget. Dette er enda tydeligere her enn vi så for fellesfag, men det er da også viktig å ha i mente at vi for programfagslærerne ser på programfaget de underviser mest i innenfor hvert utdanningsprogram.

I likhet fellesfagslærerne er det også blant programfagslærerne nokså få lærere som ser ut til å ha møtt på kostnadmessige hindringer for å ta videreutdanning. Programfagslærerne skiller seg imidlertid fra fellesfagslærerne ved at det hos førstnevnte er langt vanligere å oppgi manglende kjennskap til (videre)utdanningstilbud som en årsak til at de ikke har deltatt i videreutdanning. Blant lærerne som underviser i programfag på *idrettsfag* og *helse- og oppvekstfag* har hele én av fire ikke kjennskap til (videre)utdanningstilbud i programfaget de underviser mest i. Dette reflekterer trolig både mangler med tanke på informasjon om eksisterende tilbud, men også et mindre utbud av studiepoenggivende muligheter enn det man f.eks. finner knyttet til fellesfag.

Figur 9.8 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall. 2022

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 9.8 Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i programfag, har færre enn 60 studiepoeng i i programfaget med høyest timetall og ikke har tatt videreutdanning i dette faget, prosent. 2022

Programfag	I alt Antall	Har tilstrekkelig kompetanse i faget (%)	Underviser i faget bare midlertidig (%)	Personlige eller familiermessige årsaker	Lang reisevei	For dyrt å ta utdanning	Timeplanen er ikke tilrettelagt i framtida	Planlegger å ta (videre)utdanning	Kjenner ikke tilbud om (videre)utdanning	Har fått avslag fra skoleeier	Annet	
												Antall
Programfaget med høyest timetall	2 298	49,9	8,0	2,7	1,0	2,9	3,7	12,0	2,9	16,7	3,7	11,3
Utdanningsprogram:												
Bygg- og anleggsteknikk	222	55,6	5,9	2,0	1,0	3,3	2,2	20,8	1,8	7,8	2,2	4,0
Elektro og datateknologi	251	64,7	3,7	0,7	0,6	1,3	3,9	9,2	0,6	8,6	4,9	11,5
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	34	43,5	17,2	-	5,0	-	-	19,2	-	17,0	-	15,3
Helse- og oppvekstfag	215	38,7	12,5	2,0	0,6	2,6	0,6	6,7	6,6	26,2	4,4	11,2
Håndverk, design og produktutvikling	21	61,0	-	-	-	-	7,7	-	-	6,8	-	42,3
Idrettsfag	54	41,4	14,4	2,8	-	2,8	5,6	2,7	2,5	27,2	8,6	11,5
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	75	49,9	11,5	2,2	1,9	6,0	15,6	12,9	4,8	20,6	9,9	13,0
Kunst, design og arkitektur	18	69,4	16,3	-	-	-	-	8,0	-	14,2	-	14,2
Medier og kommunikasjon	52	55,3	10,9	2,6	-	2,7	8,7	12,6	-	13,8	5,8	10,5
Musikk, dans og drama	48	64,0	2,7	9,1	7,2	-	-	6,1	-	15,4	-	10,0
Naturbruk	206	48,7	6,1	7,4	0,7	0,7	1,9	16,2	2,1	17,4	0,7	11,7
Restaurant- og matfag	98	42,2	8,1	1,5	-	4,7	4,5	4,8	6,4	11,8	3,1	18,4
Service og samferdsel	166	44,5	12,8	1,7	-	1,9	3,6	3,9	3,3	24,0	3,5	12,8
Studiespesialisering	413	42,1	12,3	4,6	1,7	4,4	5,9	15,1	4,0	16,8	4,8	8,1
Teknologi- og industrifag	390	55,8	1,4	0,9	0,4	3,3	2,4	14,4	2,6	18,8	3,1	12,0
Uoppgitt	33	32,2	12,2	-	4,1	4,9	-	-	-	13,6	-	34,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 9.9 viser at tilstrekkelig kompetanse i faget er den vanligste årsaken til manglende deltagelse i videreutdanning for programfaglærere i alle aldre. Det er likevel en todeling der rundt 40 prosent oppgir denne årsaken i de to aldersgruppene under 50 år sammenlignet med 56 og 65 prosent innenfor de to eldste aldersgruppene. Det er nærliggende å anta at de samme forklaringsfaktorene som vi trakk fram for aldersmønstre i fellesfag også gjør seg gjeldene for programfaglærerne. En del av programfagene er også mer praktisk orientert enn fellesfagene, og det vil derfor kunne være flere programfaglærere som vektlegger praktisk yrkeserfaring også utenfor skoleverket i vurderingen av at egen kompetanse er tilstrekkelig i faget.

Tabell 9.7 viste at de yngste programfaglærerne med manglende fagkompetanse i mindre grad har tatt videreutdanning enn øvrige lærere, og som for de yngste fellesfaglærerne vil begrenset med år i skolen til å ta faglig fordypning gjennom videreutdanning være en bidragende faktor til dette. Det er derfor ikke overraskende at det klart vanligere blant de yngste lærerne enn programfaglærere ellers å ikke ha deltatt i videreutdanning fordi man har planer om å ta (videre)utdanning i fremtiden.

Tabell 9.9 Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i programfag, har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall og ikke har tatt videreutdanning i dette faget, etter alder, prosent. 2022

	Har til- strekke- lig kompe- tanse i faget	Under- viser i faget bare midler- tidig	Person- lige eller familie- messige årsaker	Lang reise- vei	For dyrt å ta ut- danning	Time- planen er ikke til rette- lagt	Plan- legger å ta (videre)ut- danning i framtid	Kjenner ikke Er tilbud (videre)ut- danning	Har fått avslag fra skole- eier	Annet		
Programfaget med høyest timetall	2 298	49,9	8,0	2,7	1,0	2,9	3,7	12,0	2,9	16,7	3,7	11,3
<i>Alder:</i>												
Under 40 år	617	40,4	12,2	2,4	0,5	2,0	3,8	25,9	7,5	15,3	3,2	11,1
40-49 år	546	41,0	9,1	2,5	1,8	3,9	4,9	12,6	2,3	19,7	5,3	11,1
50-59 år	733	56,2	6,0	3,6	1,4	3,3	3,0	5,8	1,2	16,4	3,4	12,0
60 år og eldre	403	65,0	3,8	1,6	-	2,0	3,3	0,9	-	15,5	2,5	10,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Referanser

- Arnesen, H., Steffensen, K., Foss, E., Lervåg, M., & Keute, A. (2022). *Lærerkompetanse i grunnskolen* (Rapporter 2022/50). Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/utdanning/grunnskoler/artikler/laererkompetanse-i-grunnskolen.hovedresultater-2021-2022/_attachment/inline/12e55903-5648-405c-b8f4-51b12f15f866:8d9d5ab98a629f8fcfef48756297a5a2ad7995bc/RAPP2022-50_NY%20VERJON%20feb23.pdf
- Bye, L. S. og Krawczynska, M. (2023). *Lærerkompetanse i videregående opplæring* (Notater 2023/40). Statistisk sentralbyrå.
- Ekren, R., Holgersen, H., & Steffensen, K. (2018). *Kompetanseprofil for lærere i videregående skole. Hovedresultater 2017* (Rapporter 2018/19). Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/352280?ts=163d96c1810
- Europakommisjonen (2013). *Supporting teacher competence development – for better learning outcomes*, European Commisjion - Education and Training, July 2013.
- Grande, S. Ø., Lyckander, R., Landro, J., & Rokkones, K. (2014). *Fram i lyset! En kartlegging av status og behov for lærerutdanning for yrkesfag*. Lillestrøm: Høgskolen i Oslo og Akershus.
- Kunnskapsdepartementet (2015a). *Kompetanse for kvalitet. Strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere frem mot 2025*.
https://www.regjeringen.no/contentassets/731323c71aa34a51a6febdeb8d41f2e0/kd_kompetanse-for-kvalitet_web.pdf
- Kunnskapsdepartementet. (2015b). *Yrkesfaglærerløftet*.
https://www.regjeringen.no/contentassets/18b2675273024ad3aaeae27ecc4159edc/kd_yrkesfaglærerløftet_web_01.10.pdf
- Kunnskapsdepartementet (2023). *Kompetanse for kvalitet. Revidert strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere frem mot 2025*.
https://www.regjeringen.no/contentassets/98420e01d3564a70b4b07e1e413ec962/no/pdfs/f-4485-b_kompetanse-for-kvalitet.pdf
- NOU 2022: 13. (2022). *Med videre betydning: Et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole*. Kunnskapsdepartementet.
<https://www.regjeringen.no/contentassets/4845f96e887444c98d7a102f1b00bca1/no/pdfs/nu202220220013000dddpdfs.pdf>
- Rådet for Den europeiske union (2021). *Council Resolution on the governance structure of the strategic framework for European cooperation in education and training towards the European Education Area and beyond (2021-2030) 2021/C 497/01*
- Sund, A. K. M., & Skulberg, H. (2011). *Dusinet fullt - tolv grep for en framtidig yrkesfaglærerutdanning (1 / 2011)*. <https://www.utdanningsforbundet.no/var-politikk/publikasjoner/2011/dusinet-fullt--tolv-grep-for-en-framtidig-yrkesfaglærerutdanning/>
- Turmo, A., & Aamodt, P. O. (2007). *Pedagogisk og faglig kompetanse blant lærere i videregående skole. En kartlegging* (NIFU STEP-rapport 29-2007). <http://hdl.handle.net/11250/280578>
- Statistisk Sentralbyrå (2022). *Tabell 13159: Elever, lærlinger og lære kandidater i videregående opplæring, etter statistikkvariabel, år, innvandringskategori, utdanningsprogram og kjønn*.
<https://www.ssb.no/statbank/sq/10084753>

Vedlegg A: Figurgrunnlag

Tabell A1 Grunnlag Figur 3.1 Lærere, etter utdanningsprogram og skolens eierforhold, antall og prosent. 2022

	Antall				Prosent			
	Alle	Offentlig	Privat	Både offentlig og privat	Alle	Offentlig	Privat	Både offentlig og privat
Alle	26 714	24 372	2162	179	100,0	91,2	8,1	0,7
Underviser på yrkesfag	9 069	8 620	412	36	100,0	95,1	4,5	0,4
Underviser på studieforberedende	8 412	7 029	1311	71	100,0	83,6	15,6	0,8
Underviser både på studieforberedende og yrkesfag	8 298	7 839	398	61	100,0	94,5	4,8	0,7
Annet	936	885	41	10	100,0	94,5	4,4	1,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A2 Grunnlag Figur 3.2 Lærere, etter type fag og utdanningsprogram, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Underviser både i fellesfag og programfag	Underviser fellesfag	Underviser programfag	Annet	Alle	Underviser både i fellesfag og programfag	Underviser fellesfag	Underviser programfag	Annet
Alle	26 714	7 515	9 549	8 825	826	100,0	28,1	35,7	33,0	3,1
Underviser på yrkesfag	9 069	755	1 432	6 882	-	100,0	8,3	15,8	75,9	-
Underviser på studieforberedende	8 412	3 342	3 558	1 512	-	100,0	39,7	42,3	18,0	-
Underviser både på studieforberedende og yrkesfag	8 298	3 416	4 492	389	-	100,0	41,2	54,1	4,7	-
Annet	936	1	67	42	826	100,0	0,1	7,1	4,5	88,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A3 Grunnlag Figur 3.3 Lærere etter antall fag de underviser i, fordelt på type fag, antall og prosent. 2022

	Antall						Prosent					
	Alle	1 fag	2 fag	3 fag	4 fag	5 fag eller flere	Alle	1 fag	2 fag	3 fag	4 fag	5 fag eller flere
Alle	26 714	4 507	7 539	7 892	4 502	2 274	100,0	16,9	28,2	29,5	16,9	8,5
Underviser både i fellesfag og programfag	7 515	-	1 199	2 814	2 133	1 368	100,0	-	16,0	37,4	28,4	18,2
Underviser fellesfag	9 549	2 646	4 374	1 932	427	170	100,0	27,7	45,8	20,2	4,5	1,8
Underviser programfag	8 825	1 138	1 863	3 146	1 942	735	100,0	12,9	21,1	35,7	22,0	8,3
Annet	826	723	103	-	-	-	100,0	87,6	12,4	-	-	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A4 Grunnlag Figur 3.5 Lærere som underviser i programfag, etter alder og utdanningsprogram, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Under 40 år	40-49 år	50-59 år	60 år og eldre	Alle	Under 40 år	40-49 år	50-59 år	60 år og eldre
Studieforberedende										
Alle	8 778	2 843	2 499	2 462	974	100,0	32,4	28,5	28	11,1
Idrettsfag	1 118	401	329	287	101	100,0	35,9	29,5	25,6	9,0
Kunst, design og arkitektur	337	68	97	113	59	100,0	20,2	28,9	33,5	17,4
Medier og kommunikasjon	471	123	156	132	60	100,0	26,0	33,2	28,1	12,7
Musikk, dans og drama	810	222	223	238	127	100,0	27,4	27,6	29,4	15,7
Studiespesialisering	6 042	2 029	1 693	1 692	628	100,0	33,6	28	28	10,4
Yrkesfag										
Alle	9 279	1 865	2 374	3 363	1 677	100,0	20,1	25,6	36,2	18,1
Bygg- og anleggsteknikk	1 072	225	227	396	224	100,0	21,0	21,2	36,9	20,9
Elektro og datateknologi	1 144	237	227	429	251	100,0	20,7	19,8	37,5	22,0
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	352	74	89	134	54	100,0	21,2	25,4	38,1	15,3
Helse- og oppvekstfag	2 464	449	769	826	420	100,0	18,2	31,2	33,5	17
Håndverk, design og produktutvikling	180	25	41	71	43	100,0	13,7	22,8	39,5	24
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	410	123	118	137	32	100,0	30,0	28,8	33,4	7,7
Naturbruk	751	219	183	238	111	100,0	29,2	24,3	31,7	14,8
Restaurant- og matfag	592	107	123	228	135	100,0	18,1	20,7	38,4	22,7
Salg, service og reiseliv	807	139	218	331	120	100,0	17,2	26,9	41,0	14,8
Teknikk- og industriell produksjon	1 508	267	379	573	288	100,0	17,7	25,2	38,0	19,1
Ukjent	207	45	52	84	25	100,0	22,0	25,2	40,8	11,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A5 Grunnlag Figur 3.6 Lærere i programfag, etter kjønn og utdanningsprogram, antall og prosent. 2022

	Antall			Prosent		
	Alle	Menn	Kvinner	Alle	Menn	Kvinner
Alle lærere	26 714	11 224	15 490	100,0	42,0	58,0
Bygg- og anleggsteknikk	1 072	964	107	100,0	90,0	10,0
Elektro og datateknologi	1 144	1 029	115	100,0	89,9	10,1
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	352	27	324	100,0	7,8	92,2
Helse- og oppvekstfag	2 464	200	2 264	100,0	8,1	91,9
Håndverk, design og produktutvikling	180	49	131	100,0	27,3	72,7
Idrettsfag	1 118	707	410	100,0	63,3	36,7
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	410	264	146	100,0	64,4	35,6
Kunst, design og arkitektur	241	42	199	100,0	17,6	82,4
Medier og kommunikasjon	471	215	256	100,0	45,6	54,4
Musikk, dans og drama	810	331	479	100,0	40,8	59,2
Naturbruk	751	406	345	100,0	54,0	46,0
Restaurant- og matfag	592	231	362	100,0	39,0	61,0
Salg, service og reiseliv	807	300	507	100,0	37,2	62,8
Studiespesialisering	6 042	2 513	3 529	100,0	41,6	58,4
Teknologi- og industrifag	1 508	1 349	159	100,0	89,5	10,5
Vet ikke	207	113	94	100,0	54,5	45,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A6 Grunnlag Figur 3.7 Lærere, etter type fag og ansiennitet, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Under 1 år	1 til 5 år	Mer enn 5 år	Ukjent/vil ikke svare	Alle	Under 1 år	1 til 5 år	Mer enn 5 år	Ukjent/vil ikke svare
Alle	26 714	1 400	19 339	5 974	2	100,0	5,2	72,4	22,4	0,0
Underviser både i fellesfag og programfag	7 515	234	6 022	1 259	-	100,0	3,1	80,1	16,8	-
Underviser fellesfag	9 549	551	6 817	2 180	2	100,0	5,8	71,4	22,8	0,2
Underviser programfag	8 825	559	5 928	2 337	-	100,0	6,3	67,2	26,5	-
Annet	826	56	572	198	-	100,0	6,8	69,2	24,0	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A7 Grunnlag Figur 3.8 Lærere, etter utdanningsprogram og ansettelsesforhold, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Fast deltidsstilling	Fast fulltidsstilling	Midlertidig stilling/vikariat	Ringevikar/timebasert vikar	Alle	Fast deltidsstilling	Fast fulltidsstilling	Midlertidig stilling/vikariat	Ringevikar/timebasert vikar
Alle	26 714	3 163	21 382	2 055	115	100,0	11,8	80,0	7,7	0,4
Underviser på yrkesfag	9 069	918	7 526	591	33	100,0	10,1	83,0	6,5	0,4
Underviser på studieforbereende	8 412	1 383	6 274	724	31	100,0	16,4	74,6	8,6	0,4
Underviser både på studieforbereende og yrkesfag	8 298	756	6 832	664	46	100,0	9,1	82,3	8,0	0,6
Annet	936	105	750	76	5	100,0	11,2	80,1	8,1	0,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A8 Grunnlag Figur 3.9 Andel pedagogiske utdanninger, prosent. 2017 og 2022

	Andel pedagogiske utdanninger (2022)	Andel pedagogiske utdanninger (2017)	Fellesfag på yrkesfag	Fellesfag på studieforbereende	Programfag på yrkesfag	Programfag på studieforbereende
«Praktisk-pedagogisk utdanning for universitets- og høyskolekandidater»	34,5	41,8	29,0	50,0	9,9	35,6
«Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfaglærere»	19,5	21,4	11,7	4,5	45,7	16,3
«Allmenn-/grunnskolelærerutdanning, inntil fire år»	7,1	6,7	19,6	9,1	1,5	4,3
«Fag- og yrkesfaglærerutdanning»	11,1	9,2	5,3	2,6	24,6	21,2
«Førskole-/barnehagelærerutdanning»	1,7	1,2	2,4	0,3	4,1	0,5
«Annen pedagogisk utdanning»	16,4	13,3	23,2	18,6	12,7	18,0
«Utdanning i spesialpedagogikk»	1,3	1,5	2,9	0,9	1,3	0,8
«Grunnskolelærerutdanning, master»	0,3	0,0	0,4	0,8	0,0	0,0
«Lektorutdanning for trinn 8-13 år og tilsvarende masterutdanninger»	8,1	4,8	5,5	13,3	0,2	3,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A9 Grunnlag Figur 4.1 Lærere med formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk, etter fylke og fellesfag, timevektet, prosent. 2022

	Norsk		Samfunns- og kropps- kunnskap			Historie		Religion og Etikk		Geografi	Språkfag
	Norsk	Engelsk	Mate- matikk	Sam- funns- kunnskap	Kropps- øving	Naturfag	Historie	Religion og Etikk	Geografi	Språkfag	
Oslo	91,6	85,6	79,6	77,5	70,7	82,0	86,6	86,7	75,8	80,1	
Rogaland	85,8	82,3	78,2	72,1	78,7	82,7	89,4	87,1	66,9	73,9	
Møre og Romsdal	88,0	83,0	77,4	79,2	81,1	80,4	87,8	84,8	82,1	79,7	
Nordland - Nordlândia	90,4	84,5	84,8	79,8	80,6	88,4	93,3	90	69,6	85,1	
Viken	89,6	79,5	79,2	76,7	70,9	79,9	85,2	81,7	67,6	74,3	
Innlandet	86,0	80,4	78,7	76,2	75,8	84,1	86,0	78,1	67,4	73,9	
Vestfold og Telemark	89,3	85,9	81,3	78,3	77,1	79,9	87,3	83,3	67,0	81,1	
Agder	92,1	90,0	82,7	81,4	75,5	85,6	89,7	80,9	74,0	84,0	
Vestland	90,6	89,7	78,2	80,2	78,4	78,5	91,7	85,6	75,0	80,8	
Trøndelag - Trööndelagen	91,7	85,0	83,2	80,3	84,9	84,8	90,5	84,9	81,2	82,9	
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkkku - Tromssan ja Finmarkun	84,6	87,7	77,4	79,4	68,5	83,4	92,3	86,4	70,5	75,1	

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A10 Grunnlag Figur 4.2 Lærere i samisk og norsk tegnspråk, etter alder, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Under 40 år	40-49 år	50-59 år	60 år og eldre	Alle	Under 40 år	40-49 år	50-59 år	60 år og eldre
		Alle	89	18	26		31	14	100,0	20,6
Norsk tegnspråk	36	7	9	13	8	100,0	18,9	24,1	36,2	20,9
Samisk	53	11	17	18	6	100,0	21,8	33,1	33,8	11,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A11 Grunnlag Figur 4.3 Lærere i samisk og norsk tegnspråk, etter kjønn, antall og prosent. 2022

	Antall			Prosent		
	Alle	Menn	Kvinner	Alle	Menn	Kvinner
Alle	89	15	74	100,0	17,1	82,9
Norsk tegnspråk	36	6	30	100,0	16,9	83,1
Samisk	53	9	43	100,0	17,3	82,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A12 Grunnlag Figur 4.4 Lærere, etter om de har en mastergrad relevant for ett eller flere fellesfag, antall og prosent. 2022

	Antall	Prosent
Har relevant mastergrad	9 837	57,5
Har ikke relevant mastergrad	7 263	42,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A13 Grunnlag Figur 4.5 Lærere, etter fellesfag og om de har en relevant mastergrad, antall og prosent. 2022

	Antall				Prosent			
	Alle	Relevant	Ikke relevant	Ukjent/ Under 60	Alle	Relevant	Ikke relevant	Ukjent/ Under 60
		mastergrad	mastergrad	studiepoeng		mastergrad	mastergrad	studiepoeng
Alle	32 927	12 733	18 319	1 875	100,0	38,7	55,6	5,7
Samfunns- kunnskap	4 312	1 444	2 575	293	100,0	33,5	59,7	6,8
Norsk	5 405	2 097	2 980	328	100,0	38,8	55,1	6,1
Engelsk	3 887	1 584	2 106	197	100,0	40,8	54,2	5,1
Geografi	1 126	454	637	35	100,0	40,3	56,5	3,1
Matematikk	4 942	1 762	2 721	459	100,0	35,7	55,1	9,3
Naturfag	3 688	1 957	1 496	235	100,0	53,1	40,6	6,4
Tysk	941	342	586	13	100,0	36,3	62,3	1,4
Kroppsøving	2 469	860	1 435	173	100,0	34,9	58,1	7,0
Spansk	984	344	620	19	100,0	35,0	63,0	2,0
Norsk tegnspråk	36	4	20	12	100,0	12,0	55,4	32,6
Historie	2 909	1 156	1 709	44	100,0	39,7	58,8	1,5
Religion og etikk	1 546	463	1 049	34	100,0	29,9	67,9	2,2
Fransk	490	192	281	17	100,0	39,3	57,3	3,4
Samisk	53	12	35	5	100,0	22,9	66,7	10,5
Andre språkfag	140	60	69	11	100,0	43,1	49,1	7,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A14 Grunnlag Figur 5.1 Andel lærere etter om de har en mastergrad relevant for ett eller flere programfag, prosent. 2022

	Antall	Prosent
Har relevant mastergrad	5 548	33,9
Har ikke relevant mastergrad	10 830	66,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A15 Grunnlag Figur 5.2 Andel lærere etter om de har mastergrad relevant for det programfaget de underviste mest i, etter utdanningsprogram, antall og prosent. 2022

	Antall				Prosent			
	Alle	Relevant	Ikke relevant	Ukjent/ Under 60	Alle	Relevant	Ikke relevant	Ukjent/ Under 60
		mastergrad	mastergrad	studiepoeng		mastergrad	mastergrad	studiepoeng
Alle	18 263	5 786	9 487	2 990	100,0	31,7	51,9	16,4
Bygg- og anleggsteknikk	1 072	84	642	346	100,0	7,9	59,9	32,3
Elektro og datateknologi	1 144	130	666	349	100,0	11,3	58,2	30,5
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	352	80	225	47	100,0	22,8	63,9	13,3
Helse- og oppvekstfag	2 464	402	1 807	255	100,0	16,3	73,3	10,3
Håndverk, design og produktutvikling	180	48	87	45	100,0	26,6	48,5	24,9
Ildrettsfag	1 118	435	590	92	100,0	39,0	52,8	8,2
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	410	98	215	96	100,0	24,0	52,5	23,5
Kunst, design og arkitektur	337	151	159	27	100,0	44,8	47,1	8,1
Medier og kommunikasjon	471	178	236	57	100,0	37,8	50,2	12,1
Musikk, dans og drama	810	429	317	65	100,0	52,9	39,1	8,0
Naturbruk	751	165	329	257	100,0	22,0	43,8	34,2
Restaurant- og matfag	592	68	378	146	100,0	11,5	63,8	24,7
Salg, service og reiseliv	807	202	425	180	100,0	25,0	52,7	22,3
Studiespesialisering	6 042	3 136	2 533	373	100,0	51,9	41,9	6,2
Teknikk- og industriell produksjon	1 508	122	823	562	100,0	8,1	54,6	37,3
Vet ikke	207	57	56	94	100,0	27,8	26,9	45,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A16 Grunnlag Figur 6.1 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter kjønn, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng	Ukjent/uoppgitt	Alle	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng	Ukjent/uoppgitt
Menn	707	443	164	97	3	100,0	62,7	23,2	13,7	0,5
Kvinner	2 278	1 128	782	364	3	100,0	49,5	34,3	16	0,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A17 Grunnlag Figur 6.2 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter alder, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng	Ukjent/uoppgitt	Alle	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng	Ukjent/uoppgitt
Under 40 år	932	492	311	129	-	100,0	52,8	33,4	13,9	-
40-49 år	781	406	250	123	2	100,0	52,0	32,0	15,7	0,3
50-59 år	885	482	271	129	3	100,0	54,5	30,7	14,5	0,4
60 år og eldre	387	192	113	80	2	100,0	49,6	29,2	20,8	0,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A18 Grunnlag Figur 6.3 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter fylke, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng	Ukjent/uoppgitt	Alle	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng	Ukjent/uoppgitt
Oslo	380	178	141	60	1	100,0	46,7	37,1	15,8	0,4
Rogaland	226	101	78	46	2	100,0	44,7	34,3	20,2	0,7
Møre og Romsdal	158	97	39	23	-	100,0	61,3	24,4	14,3	-
Nordland - Nordlånnda	164	89	55	20	-	100,0	54,4	33,5	12,1	-
Viken	654	326	215	111	2	100,0	49,9	32,8	17,0	0,3
Innlandet	187	109	45	33	-	100,0	58,5	23,9	17,7	-
Vestfold og Telemark	232	123	70	39	-	100,0	53,0	30,3	16,8	-
Agder	195	103	69	24	-	100,0	52,7	35,2	12,1	-
Vestland	340	188	110	40	2	100,0	55,4	32,3	11,9	0,5
Trøndelag - Trööndelage	256	154	76	27	-	100,0	60,0	29,6	10,4	-
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku - Tromssa ja Finmarkku	189	103	48	38	-	100,0	54,6	25,6	19,9	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A19 Grunnlag Figur 6.4 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter fullførte studiepoeng i pedagogikk, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng	Ukjent/uoppgitt	Alle	Ingen studiepoeng	1-59 studiepoeng	60 eller flere studiepoeng	Ukjent/uoppgitt
Ingen lærerutdanning	592	285	166	138	4	100,0	48,2	28,0	23,2	0,6
Lærerutdanning	2 392	1286	780	324	3	100,0	53,8	32,6	13,5	0,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A20 Grunnlag Figur 7.1 Studiepoeng i spesialpedagogikk blant lærere som gir spesialundervisning, etter kjønn, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Ingen studie-poeng	1-59 studie-poeng	60 eller flere studie-poeng	Ukjent/uoppgitt	Alle	Ingen studie-poeng	1-59 studie-poeng	60 eller flere studie-poeng	Ukjent/uoppgitt
Menn	2 975	1 815	627	522	11	100,0	61,0	21,1	17,5	0,4
Kvinner	4 747	2 545	1063	1138	1	100,0	53,6	22,4	24,0	0,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A21 Grunnlag Figur 7.2 Studiepoeng i spesialpedagogikk blant lærere som gir spesialundervisning, etter alder, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Ingen studie-poeng	1-59 studie-poeng	60 eller flere studie-poeng	Ukjent/Uoppgitt	Alle	Ingen studie-poeng	1-59 studie-poeng	60 eller flere studie-poeng	Ukjent/Uoppgitt
Under 40 år	1 927	1 454	240	232	-	100,0	75,5	12,5	12,0	-
40-49 år	1 951	1 160	391	398	1	100,0	59,5	20,1	20,4	0,1
50-59 år	2 649	1294	691	658	6	100,0	48,8	26,1	24,9	0,2
60 år og eldre	1 197	452	369	371	5	100,0	37,8	30,8	31,0	0,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A22 Grunnlag Figur 7.3 Studiepoeng blant lærere som gir spesialundervisning, etter fylke, antall og prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Ingen studie-poeng	1-59 studie-poeng	60 eller flere studie-poeng	Ukjent/uoppgitt	Alle	Ingen studie-poeng	1-59 studie-poeng	60 eller flere studie-poeng	Ukjent/uoppgitt
Oslo	677	438	100	140	-	100,0	64,6	14,7	20,7	-
Rogaland	693	402	160	128	4	100,0	57,9	23,0	18,4	0,6
Møre og Romsdal	472	335	70	67	-	100,0	71,0	14,8	14,2	-
Nordland - Nordlånnda	450	241	121	88	-	100,0	53,6	26,9	19,5	-
Viken	1 688	884	387	414	3	100,0	52,4	22,9	24,5	0,2
Innlandet	486	243	115	128	-	100,0	50,0	23,7	26,3	-
Vestfold og Telemark	531	246	127	158	-	100,0	46,4	23,9	29,7	-
Agder	565	308	120	137	-	100,0	54,5	21,2	24,3	-
Vestland	990	567	222	198	3	100,0	57,3	22,5	20,0	0,3
Trøndelag - Trööndelage	733	450	172	110	1	100,0	61,4	23,5	15,0	0,2
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku - Tromssa ja Finmarkku	430	243	96	90	1	100,0	56,5	22,2	20,9	0,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A23 Grunnlag Figur 7.4 Studiepoeng blant lærere som gir spesialundervisning, etter studiepoeng i pedagogikk, prosent. 2022

	Antall					Prosent				
	Alle	Ingen studie-poeng	1-59 studie-poeng	60 eller flere studie-poeng	Ukjent/uoppgitt	Alle	Ingen studie-poeng	1-59 studie-poeng	60 eller flere studie-poeng	Ukjent/uoppgitt
Ingen lærerutdanning	1 531	867	311	347	6	100,0	56,6	20,3	22,7	0,4
Lærerutdanning	6 192	3 494	1 380	1 312	7	100,0	56,4	22,3	21,2	0,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A24 Grunnlag Figur 8.1 Fagkompetanse blant lærere, etter utdanningsprogram, prosent. 2022

	Antall	Ikke tilstrekkelig fagkompetanse	Tilstrekkelig fagkompetanse
Studieforberedende			
Alle	11 902	8,6	91,0
Engelsk	1 746	6,7	92,3
Kroppsøving	1 498	4,1	94,4
Matematikk	3 293	11,6	88,4
Naturfag	1 170	11,6	88,4
Norsk	3 145	5,6	94,4
Samfunnskunnskap	1 050	15,0	85,0
Yrkesfag			
Alle	6 254	23,3	75,8
Engelsk	2 097	12,9	87,0
Kroppsøving	428	26,0	72,8
Matematikk	1 035	30,4	68,3
Naturfag	707	34,9	63,2
Norsk	1 159	24,3	75,4
Samfunnskunnskap	828	28,3	70,1
Både studieforberedende og yrkesfag			
Alle	15 429	5,2	94,8
Engelsk	3 134	3,8	96,2
Kroppsøving	4 007	3,3	96,7
Matematikk	3 305	7,8	92,2
Naturfag	1 418	4,9	95,1
Norsk	2 760	2,2	97,8
Samfunnskunnskap	805	19,8	80,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Note: 41 observasjoner har ukjent kompetanse.

Tabell A25 Grunnlag Figur 9.1 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter region, antall og prosent. 2022

	I alt		Har ikke deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag		Har deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt, lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i	2 958	100,0	2 312	78,2	646	21,8
Oslo og Viken	1 056	100,0	843	79,8	213	20,2
Vestlandet	718	100,0	581	80,9	137	19,1
Nord-Norge	344	100,0	255	74,1	89	25,9
Innlandet	233	100,0	167	71,7	66	28,3
Agder og Sør-Østlandet	399	100,0	304	76,1	95	23,9
Trøndelag	209	100,0	163	78,1	46	21,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A26 Grunnlag Figur 9.2 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter fag, antall og prosent. 2022

	I alt		Har ikke deltatt i videreutdanning i faget		Har delt i videreutdanning i faget		Ukjent/uoppgitt	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Samfunnskunnskap	1 267	100,0	1162	91,7	102	8,1	3	0,2
Engelsk	594	100,0	483	81,3	110	18,5	1	0,2
Spansk	94	100,0	55	59,0	38	41,0	-	-
Norsk	837	100,0	698	83,3	139	16,7	-	-
Matematikk	1 950	100,0	1430	73,3	511	26,2	10	0,5
Naturfag	963	100,0	841	87,3	121	12,6	1	0,1
Geografi	408	100,0	367	89,8	40	9,9	1	0,3
Kroppsøving	577	100,0	514	89,1	63	10,9	-	-
Historie	256	100,0	222	86,9	33	13,1	-	-
Religion og etikk	215	100,0	176	81,8	39	18,2	-	-
Tysk	71	100,0	51	72,2	20	27,8	-	-
Fransk	42	100,0	33	77,2	8	19,5	1	3,2
Andre språkfag	40	100,0	33	82,5	7	17,5	-	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A27 Grunnlag Figur 9.3 Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning, prosent. 2022

	Antall		Prosent										
	I alt	I alt	Har til- strekke- lig kompetanse i faget	Under- viser i faget tidlig	Person- bare familie- messige årsaker	Lang reise- vei	For dyrt å ta ut- danning	Time- planen er ikke tilrette- lagt	Plan- legger å ta utda- nning i framtida	Kjenner ikke til- bud om (videre) utdan- ning	Er (videre) nytt- dannet	Har fått avslag fra skole- eier	Annet
Samfunns- kunnskap	1 162	100,0	34,3	19,8	4,6	0,4	2,2	1,8	5,6	2,6	6,3	2,4	19,6
Engelsk	483	100,0	28,0	27,5	3,9	0,6	3,3	0,8	6,4	1,7	4,8	2,7	19,3
Norsk	698	100,0	23,4	19,5	12,0	-	5,4	2,1	5,7	1,2	2,2	2,1	25,8
Matematikk	1 430	100,0	33,7	19,1	7,9	0,8	2,3	2,8	11,9	0,9	2,7	2,0	15,4
Naturfag	841	100,0	30,5	25,5	5,1	-	3,7	2,5	4,7	2,5	5,3	3,6	15,5
Geografi	367	100,0	21,9	14,3	3,2	0,7	4,6	3,0	7,4	3,8	15,0	3,6	22,1
Kroppsøving	514	100,0	28,0	31,2	2,9	1,4	4,0	1,3	2,9	2,7	4,1	1,4	20,1
Historie	222	100,0	33,7	13,1	3,3	0,6	1,5	2,6	7,7	3,2	6,2	5,8	20,4
Religion og etikk	176	100,0	33,0	14,0	7,2	-	0,9	3,1	6,2	6,6	8,7	6,3	14,0
Tysk	51	100,0	23,6	21,0	20,1	-	7,8	-	-	2,6	8,1	5,8	11,0
Fransk	33	100,0	36,6	-	4,1	-	-	20,9	4,0	4,1	-	-	30,3
Spansk	55	100,0	33,9	8,1	5,1	-	5,2	2,4	22,9	5,8	9,5	-	7,2
Andre språkfag	33	100,0	48,9	8,5	-	-	-	5,0	-	16,6	4,1	8,9	7,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A28 Grunnlag Figur 9.4 Tilstrekkelig kompetanse i faget som årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Etter alder og utvalgte fag, prosent. 2022

	Under 40 år	40-49 år	50-59 år	60 år og eldre
Samfunnskunnskap	20,7	43,7	33,4	49,1
Engelsk	18,7	33,2	30,7	33,5
Norsk	5,4	30,2	32,6	31,2
Matematikk	11,9	38,3	40,3	48,2
Naturfag	21,4	33,8	27,8	51,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A29 Grunnlag Figur 9.5 Planer om å ta (videre)utdanning i fremtiden som årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Etter alder og utvalgte fag, prosent. 2022

	Under 40 år	40-49 år	50-59 år	60 år og eldre
Samfunnskunnskap	13,5	5,4	1,7	-
Engelsk	11,0	6,6	4,9	-
Norsk	12,9	5,6	1,2	-
Matematikk	26,0	16,1	5,2	-
Naturfag	3,1	5,0	6,7	1,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A30 Grunnlag Figur 9.6 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i, etter region, prosent. 2022.

	Har deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag	Har ikke deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag
Hele landet	21,4	78,6
Trøndelag	28,1	71,9
Innlandet	24,9	75,1
Agder og Sør-Østlandet	21,4	78,6
Vestlandet	21,2	78,8
Oslo og Viken	19,7	80,3
Nord-Norge	18,2	81,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A31 Grunnlag Figur 9.7 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall, prosent. 2022

	Har deltatt i videreutdanning i faget	Har ikke deltatt i videreutdanning i faget	Uoppgitt
Programfaget med høyest timetall	19,5	79,5	1,0
Idrettsfag	28,0	72,0	-
Bygg- og anleggsteknikk	27,9	70,9	1,2
Restaurant- og matfag	26,7	73,3	-
Kunst, design og arkitektur	23,9	76,1	-
Musikk, dans og drama	21,8	78,2	-
Teknikk- og industriell produksjon	20,7	77,6	1,7
Elektro og datateknologi	19,2	79,1	1,7
Helse- og oppvekstfag	19,1	78,3	2,5
Studiespesialisering	18,3	81,7	-
Naturbruk	17,4	81,7	0,9
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	14,5	81,4	4,1
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	13,5	86,5	-
Medier og kommunikasjon	10,5	89,5	-
Service og samferdsel	9,9	89,4	0,7
Håndverk, design og produktutvikling	6,1	93,9	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A32 Grunnlag Figur 9.8 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall, prosent. 2022

	Har tilstrekkelig kompetanse i faget	Underviser i faget bare midlertidig	Kjenner ikke tilbud om (videre)utdanning
Programfaget med høyest timetall	49,9	8,0	16,7
Kunst, design og arkitektur	69,4	16,3	14,2
Elektro og datateknologi	64,7	3,7	8,6
Musikk, dans og drama	64,0	2,7	15,4
Håndverk, design og produktutvikling	61,0	-	6,8
Teknikk- og industriell produksjon	55,8	1,4	18,8
Bygg- og anleggsteknikk	55,6	5,9	7,8
Medier og kommunikasjon	55,3	10,9	13,8
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	49,9	11,5	20,6
Naturbruk	48,7	6,1	17,4
Service og samferdsel	44,5	12,8	24,0
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	43,5	17,2	17,0
Restaurant- og matfag	42,2	8,1	11,8
Studiespesialisering	42,1	12,3	16,8
Idrettsfag	41,4	14,4	27,2
Helse- og oppvekstfag	38,7	12,5	26,2
Uoppgitt	32,2	12,2	13,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg B: Tilleggstabeller

Tabell B1 Lærer*fag-kombinasjoner, etter fylke, utdanningsprogram, formell fagkompetanse, og utdanning, timevektet, prosent. 2022

	Antall	Formell fagkompetanse				Ingen/lite formell fagkompetanse				Ukjent/ Uopp- gitt
		Høyere utdanning			Ikke høyere utdan- ning	Høyere utdanning			Ikke høyere utdan- ning	
		Med pedagogikk		Uten pedago- gikk		Med pedagogikk		Uten pedago- gikk		
		Lærer- utdan- ning	Annen pedago- gikk			Lærer- utdan- ning	Annen pedago- gikk			
Oslo										
Alle	11 833	72,8	3,8	8,1	4,2	6,8	0,6	1,8	1,7	0,2
Bygg- og anleggsteknikk	542	76,6	-	-	9,8	13,6	-	-	-	-
Elektro og datateknologi	802	62,7	-	2,2	25,2	2,4	-	-	7,5	-
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	352	96,7	3,3	-	-	-	-	-	-	-
Helse- og oppvekstfag	865	73,6	2,8	-	5,1	8,3	-	2,8	7,4	-
Håndverk, design og produktutvikling	223	72,9	-	9,2	-	17,9	-	-	-	-
Ildrettsfag	480	56,5	10,1	24,2	-	-	1,4	7,8	-	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	344	61,7	-	4,4	12,3	8,2	1,8	3,8	7,7	-
Kunst, design og arkitektur	483	73,7	1,4	14,9	-	4,6	-	1,8	-	3,7
Medier og kommunikasjon	395	62,2	6,4	5,9	16,8	4,8	-	3,9	-	-
Musikk, dans og drama	998	64,5	3,5	25,7	2,1	3,1	-	-	1,0	-
Naturbruk	93	65,9	-	-	-	34,1	-	-	-	-
Restaurant- og matfag	255	56,7	9,3	1,2	-	22,6	10,2	-	-	-
Salg, service og reiseliv	402	63,5	3,2	7,3	10,5	7,5	1,4	1,6	4,9	-
Studiespesialisering	5 139	79,9	4,9	7,8	0,4	5,0	0,4	1,6	-	-
Teknikk- og industriell produksjon	225	66,0	-	-	5,1	19,6	-	-	9,3	-
Vet ikke	236	48,0	3,2	-	-	33,2	2,3	12,8	-	0,6
Rogaland										
Alle	14 595	64,9	3,0	7,8	3,7	10,9	1,0	1,5	7,1	0,2
Bygg- og anleggsteknikk	1 484	52,9	-	4,4	6,4	14,1	0,6	5,7	15,9	-
Elektro og datateknologi	1 182	56,4	2,8	6,4	9,7	14,6	0,5	3,0	6,6	-
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	271	95,0	-	-	-	5,0	-	-	-	-
Helse- og oppvekstfag	2 242	83,2	2,6	6,0	2,0	4,4	1,0	0,4	-	0,4
Håndverk, design og produktutvikling	216	48,2	-	-	-	38,8	11,5	1,5	-	-
Ildrettsfag	448	75,1	4,5	15,5	-	-	-	0,4	4,5	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	221	77,1	-	-	5,2	10,7	-	7,0	-	-
Kunst, design og arkitektur	239	85,1	-	3,1	-	11,8	-	-	-	-
Medier og kommunikasjon	316	80,6	4,5	4,6	-	10,3	-	-	-	-
Musikk, dans og drama	539	60,0	5,8	21,8	-	9,8	-	1,7	-	0,9
Naturbruk	776	56,2	-	16,3	-	9,8	4,9	-	12,9	-
Restaurant- og matfag	814	57,8	-	-	6,8	19,2	-	5,0	11,3	-
Salg, service og reiseliv	664	57,2	3,3	6,4	-	25,9	5,5	0,5	-	1,3
Studiespesialisering	2 879	75,7	6,1	11,4	-	6,0	0,3	0,3	0,3	-
Teknikk- og industriell produksjon	2 239	44,5	3,7	7,1	9,2	13,1	0,3	-	22,1	-
Vet ikke	67	56,1	-	-	26,2	15,3	-	2,5	-	-
Møre og Romsdal										
Alle	6 558	59,3	5,3	7,0	4,2	12,2	1,0	1,5	9,5	0,1
Bygg- og anleggsteknikk	514	50,6	4,4	-	5,2	22,0	2,3	1,0	14,5	-
Elektro og datateknologi	967	44,9	-	13,3	7,2	20,4	-	-	14,2	-
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	139	73,3	10,0	-	16,7	-	-	-	-	-
Helse- og oppvekstfag	945	69,5	10,6	10,0	4,3	4,9	0,8	-	-	-

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse				Ukjent/ Uopp- gitt
	Høyere utdanning			Ikke høyere utdan- ning	Høyere utdanning			Ikke høyere utdan- ning		
	Med pedagogikk		Uten pedago- gikk		Med pedagogikk		Uten pedago- gikk			
	Lærer- utdan- ning	Annen pedago- gikk		Lærer- utdan- ning	Annen pedago- gikk					
Antall										
Håndverk, design og produktutvikling	131	55,1	-	-	-	-	-	-	44,9	-
Idrettsfag	249	68,1	19,0	2,4	-	7,4	-	-	1,7	1,4
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	132	46,2	-	-	-	51,5	2,3	-	-	-
Kunst, design og arkitektur	91	57,5	28,8	-	-	13,6	-	-	-	-
Medier og kommunikasjon	111	63,5	9,1	6,6	-	-	-	-	20,8	-
Musikk, dans og drama	135	73,1	4,9	10,5	7,5	4,0	-	-	-	-
Naturbruk	343	20,0	-	5,7	14,9	5,7	-	10,8	42,9	-
Restaurant- og matfag	391	71,0	4,7	-	-	12,5	3,3	-	8,4	-
Salg, service og reiseliv	190	73,8	4,0	5,9	-	9,1	-	-	7,2	-
Studiespesialisering	1 222	82,2	3,7	7,1	-	5,6	1,3	-	-	-
Teknikk- og industriell produksjon	998	42,2	5,1	8,9	5,5	18,6	1,2	5,6	12,9	-
Vet ikke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	-
Nordland - Nordlândia										
Alle	6 826	57,6	8,1	6,1	4,4	12,2	1,3	1,4	8,9	-
Bygg- og anleggsteknikk	566	44,7	8,9	3,6	17,1	9,7	-	1,7	14,3	-
Elektro og datateknologi	726	35,4	4,6	12,6	5,0	13,7	-	0,7	28,0	-
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	110	88,7	11,3	-	-	-	-	-	-	-
Helse- og oppvekstfag	1 066	70,2	10,3	2,8	2,4	12,0	0,8	-	1,4	-
Håndverk, design og produktutvikling	32	43,3	-	-	-	56,7	-	-	-	-
Idrettsfag	337	69,3	9,5	7,1	-	13,1	1,0	-	-	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	126	64,5	-	20,4	-	8,3	-	6,8	-	-
Kunst, design og arkitektur	71	89,5	10,5	-	-	-	-	-	-	-
Medier og kommunikasjon	58	90,5	-	-	-	9,5	-	-	-	-
Musikk, dans og drama	314	58,4	2,4	15,8	6,5	7,5	-	2,4	7,0	-
Naturbruk	725	32,5	12,6	3,9	4,7	22,4	2,0	2,8	19,1	-
Restaurant- og matfag	371	58,9	12,8	-	-	12,8	2,2	2,6	10,7	-
Salg, service og reiseliv	120	61,0	9,2	-	-	15,5	14,3	-	-	-
Studiespesialisering	1 308	80,5	9,3	5,0	0,8	3,1	1,1	-	-	-
Teknikk- og industriell produksjon	838	42,9	2,2	7,1	9,2	20,3	2,2	4,2	11,9	-
Vet ikke	59	11,9	14,0	41,1	-	15,0	2,3	-	15,7	-
Viken										
Alle	29 854	68,0	4,3	5,5	5,0	10,7	0,6	1,3	3,9	0,6
Bygg- og anleggsteknikk	2 575	51,2	-	-	16,2	15,5	1,0	1,9	10,9	3,5
Elektro og datateknologi	3 086	50,3	2,4	5,5	11,8	14,9	-	2,1	13,0	-
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	829	86,4	0,7	-	-	8,7	1,2	-	3,1	-
Helse- og oppvekstfag	4 593	79,1	4,2	1,9	1,7	7,1	1,3	2,8	1,5	0,3
Håndverk, design og produktutvikling	363	83,5	4,2	-	-	12,2	-	-	-	-
Idrettsfag	1 276	59,1	12,9	14,9	3,2	5,7	1,2	2,0	1,0	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	719	68,5	2,6	7,0	4,2	10,6	0,7	1,9	4,5	-
Kunst, design og arkitektur	480	82,2	2,1	5,3	2,0	8,4	-	-	-	-
Medier og kommunikasjon	670	74,1	5,7	4,7	0,3	15,1	-	-	-	-
Musikk, dans og drama	969	64,6	7,5	19,2	3,1	3,6	-	0,7	-	1,2
Naturbruk	907	46,5	3,2	7,2	8,5	30,9	-	1,3	2,3	-
Restaurant- og matfag	1 507	72,6	4,8	-	5,3	12,7	-	-	3,4	1,3
Salg, service og reiseliv	1 721	65,3	4,4	6,7	2,2	17,8	2,6	-	0,6	0,5
Studiespesialisering	7 596	77,7	6,5	8,4	1,1	4,9	0,4	1,1	-	-

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse					Ukjent/ Uopp- gitt
	Høyere utdanning				Ikke høyere utdan- ning	Høyere utdanning					
	Med pedagogikk		Uten pedago- gikk	Ikke høyere utdan- ning		Med pedagogikk		Uten pedago- gikk	Ikke høyere utdan- ning		
	Lærer- utdan- ning	Annen pedago- gikk				Lærer- utdan- ning	Annen pedago- gikk				
Antall											
Teknikk- og industriell produksjon	2 345	59,1	0,4	2,5	8,2	16,7	-	-	11,7	1,5	
Vet ikke	220	43,1	2,9	16,2	18,8	16,5	0,7	-	-	1,9	
Innlandet											
Alle	10 322	67,9	4,3	6,6	4,4	10,0	0,6	0,9	4,7	0,6	
Bygg- og anleggsteknikk	1 060	69,3	-	0,6	1,5	13,1	4,6	-	9,1	1,7	
Elektro og datateknologi	920	55,8	2,8	3,6	8,5	17,4	-	3,3	6,8	1,8	
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	245	67,6	3,2	2,7	-	7,0	-	-	19,5	-	
Helse- og oppvekstfag	1 544	74,4	9,3	4,7	1,7	7,9	-	-	2,0	-	
Håndverk, design og produktutvikling	126	82,7	-	12,3	-	3,3	-	-	1,7	-	
Idrettsfag	516	71,2	8,5	10,6	-	4,7	-	3,1	2,0	-	
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	158	62,4	-	8,6	8,3	15,1	-	-	-	5,6	
Kunst, design og arkitektur	130	88,2	-	5,0	-	-	-	-	-	6,8	
Medier og kommunikasjon	216	76,1	7,0	14,1	-	2,8	-	-	-	-	
Musikk, dans og drama	362	39,6	10,3	35,0	2,6	5,9	-	5,3	1,4	-	
Naturbruk	804	63,1	2,9	2,1	8,1	17,2	1,2	0,8	4,6	-	
Restaurant- og matfag	450	79,3	2,0	1,5	2,9	10,2	-	-	4,1	-	
Salg, service og reiseliv	311	77,7	-	10,5	-	8,5	-	-	3,3	-	
Studiespesialisering	2 130	79,3	2,7	11,3	0,6	4,2	0,3	0,8	0,4	0,4	
Teknikk- og industriell produksjon	1 338	48,2	5,9	1,6	16,7	16,1	-	-	11,4	-	
Vet ikke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
Vestfold											
Alle	10 914	70,1	5,3	5,8	1,7	10,6	0,5	1,1	4,7	0,3	
Bygg- og anleggsteknikk	1 233	65,0	1,1	4,9	-	18,4	-	2,0	8,6	-	
Elektro og datateknologi	911	61,9	1,9	-	7,1	23,2	-	1,4	4,5	-	
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	306	83,2	-	-	-	-	-	-	16,8	-	
Helse- og oppvekstfag	1 758	83,9	4,9	2,5	1,2	4,9	0,4	1,1	1,1	-	
Håndverk, design og produktutvikling	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
Idrettsfag	585	57,6	17,8	20,4	-	2,6	1,3	-	-	0,2	
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	217	69,6	8,3	-	-	15,0	-	7,1	-	-	
Kunst, design og arkitektur	174	87,9	8,7	3,4	-	-	-	-	-	-	
Medier og kommunikasjon	291	67,6	-	8,7	-	16,4	-	-	7,3	-	
Musikk, dans og drama	476	56,9	1,6	29,6	11,2	0,7	-	-	-	-	
Naturbruk	293	57,5	-	8,5	-	19,8	-	5,2	9,0	-	
Restaurant- og matfag	385	78,5	4,3	-	-	17,3	-	-	-	-	
Salg, service og reiseliv	620	60,8	9,5	3,3	-	16,8	4,5	-	5,2	-	
Studiespesialisering	2 345	78,9	7,6	7,7	0,4	4,3	0,3	0,8	-	-	
Teknikk- og industriell produksjon	1 148	57,4	2,4	-	3,2	15,7	-	1,2	17,6	2,6	
Vet ikke	154	49,5	20,5	4,3	-	16,7	-	-	8,3	0,9	
Agder											
Alle	8 856	71,4	4,6	5,3	1,4	12,6	0,6	0,7	3,2	0,1	
Bygg- og anleggsteknikk	1 095	60,6	-	9,9	1,8	19,8	-	3,3	4,6	-	
Elektro og datateknologi	542	52,4	-	5,1	-	31,6	-	1,7	7,1	2,1	
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	265	82,6	-	-	4,8	7,3	-	5,3	-	-	
Helse- og oppvekstfag	1 641	81,2	4,7	4,2	0,8	8,2	0,9	-	-	-	
Håndverk, design og produktutvikling	140	42,9	11,8	-	9,1	10,0	-	-	26,2	-	

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse				Ukjent/ Uopp- gitt
	Høyere utdanning			Ikke høyere utdan- ning	Høyere utdanning			Ikke høyere utdan- ning		
	Med pedagogikk		Uten pedago- gikk		Med pedagogikk		Uten pedago- gikk			
	Lærer- utdan- ning	Annen pedago- gikk		Lærer- utdan- ning	Annen pedago- gikk					
Antall										
Idrettsfag	452	61,8	25,6	6,6	-	1,8	4,3	-	-	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	220	64,0	-	16,9	3,1	16,0	-	-	-	-
Kunst, design og arkitektur	153	89,1	-	5,6	-	5,3	-	-	-	-
Medier og kommunikasjon	213	83,4	7,1	-	3,2	6,3	-	-	-	-
Musikk, dans og drama	297	85,3	2,0	12,7	-	-	-	-	-	-
Naturbruk	332	56,4	3,0	3,3	-	27,2	-	-	10,1	-
Restaurant- og matfag	437	91,1	-	-	-	8,9	-	-	-	-
Salg, service og reiseliv	402	63,6	3,1	3,8	3,8	15,1	-	-	10,6	-
Studiespesialisering	1 690	79,6	9,0	6,9	-	3,8	0,8	-	-	-
Teknikk- og industriell produksjon	896	60,3	-	0,9	4,3	25,2	-	-	9,3	-
Vet ikke	81	68,4	-	-	-	17,1	10,2	-	2,6	1,8
Vestland										
Alle	16 028	66,0	4,6	6,2	5,2	9,5	0,6	1,0	6,3	0,5
Bygg- og anleggsteknikk	1 805	45,2	1,8	3,6	21,0	11,4	0,8	2,6	13,6	-
Elektro og datateknologi	1 513	61,5	-	1,4	8,3	13,5	-	-	14,1	1,1
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	309	82,4	-	-	-	-	-	-	17,6	-
Helse- og oppvekstfag	2 415	82,3	4,8	6,0	1,6	5,3	-	-	-	-
Håndverk, design og produktutvikling	156	52,9	-	-	-	10,5	-	24,5	12,2	-
Idrettsfag	671	64,0	9,1	15,1	5,1	1,0	3,3	2,4	-	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	174	78,4	-	6,4	-	10,9	4,3	-	-	-
Kunst, design og arkitektur	153	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Medier og kommunikasjon	160	77,2	13,5	-	-	9,3	-	-	-	-
Musikk, dans og drama	421	65,4	9,1	16,6	-	6,8	1,6	-	0,5	-
Naturbruk	990	56,4	-	10,1	10,3	15,3	2,4	3,4	2,1	-
Restaurant- og matfag	680	63,7	4,2	1,9	-	26,1	-	-	4,1	-
Salg, service og reiseliv	479	79,3	3,8	6,6	-	10,3	-	-	-	-
Studiespesialisering	4 041	77,0	7,9	9,6	0,5	3,5	0,6	0,8	-	-
Teknikk- og industriell produksjon	1 966	42,9	5,2	2,3	5,8	18,6	-	-	22,1	3,1
Vet ikke	95	65,3	-	5,5	13,5	14,1	1,6	-	-	-
Trøndelag - Trööndelagen										
Alle	12 573	69,2	5,0	3,7	4,5	10,6	0,6	1,1	4,8	0,5
Bygg- og anleggsteknikk	1 471	50,9	6,0	-	13,5	25,4	-	-	4,2	-
Elektro og datateknologi	1 052	76,8	0,9	-	1,5	12,6	-	2,1	6,1	-
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	203	67,1	-	1,6	2,5	18,6	5,2	-	5,0	-
Helse- og oppvekstfag	1 941	83,0	4,3	2,2	4,6	3,9	-	0,6	0,4	0,9
Håndverk, design og produktutvikling	91	58,2	-	-	41,8	-	-	-	-	-
Idrettsfag	586	74,3	7,6	12,7	0,9	4,5	-	-	-	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	200	55,7	4,2	12,8	2,6	1,5	-	3,9	7,0	12,4
Kunst, design og arkitektur	158	58,4	33,2	5,2	3,2	-	-	-	-	-
Medier og kommunikasjon	328	76,0	9,6	12,9	1,6	-	-	-	-	-
Musikk, dans og drama	341	80,8	5,8	9,7	3,7	-	-	-	-	-
Naturbruk	988	55,9	4,3	2,8	0,5	10,1	2,3	7,9	16,1	-
Restaurant- og matfag	655	47,8	-	-	11,8	14,7	-	-	25,7	-
Salg, service og reiseliv	434	51,9	11,9	-	4,3	30,5	1,5	-	-	-
Studiespesialisering	2 921	80,7	6,5	6,6	0,9	4,0	0,5	0,7	-	0,1
Teknikk- og industriell produksjon	1 128	61,6	0,7	-	5,1	19,9	1,8	-	10,0	0,9

	Formell fagkompetanse					Ingen/lite formell fagkompetanse				
	Høyere utdanning				Ikke høyere utdanning	Høyere utdanning				Ukjent/ Uopp-gitt
	Med pedagogikk		Uten pedagogikk	Med pedagogikk		Uten pedagogikk	Ikke høyere utdanning			
	Lærer-utdanning	Annen pedagogikk		Lærer-utdanning				Annen pedagogikk		
Antall										
Vet ikke	77	51,7	-	26,9	-	21,5	-	-	-	-
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkkku - Tromssan ja Finmarkun										
Alle	6 275	60,5	6,7	9,8	4,3	11,5	1,2	1,0	4,3	0,6
Bygg- og anleggsteknikk	552	49,3	10,7	3,1	7,0	11,7	3,6	1,6	13,1	-
Elektro og datateknologi	493	47,0	-	13,4	8,2	15,3	-	-	16,1	-
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	192	75,6	-	-	13,2	11,1	-	-	-	-
Helse- og oppvekstfag	919	64,5	10,0	12,5	-	8,6	2,6	1,4	0,3	-
Håndverk, design og produktutvikling	97	81,2	-	15,9	-	2,8	-	-	-	-
Idrettsfag	255	63,7	15,7	12,5	-	-	-	-	8,2	-
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	134	44,8	4,2	8,3	-	31,6	11,2	-	-	-
Kunst, design og arkitektur	78	88,8	-	11,2	-	-	-	-	-	-
Medier og kommunikasjon	63	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikk, dans og drama	216	58,3	16,7	23,4	-	-	-	1,6	-	-
Naturbruk	410	48,7	1,6	10,1	7,5	16,8	1,8	5,2	8,2	-
Restaurant- og matfag	439	73,3	-	8,3	4,2	14,2	-	-	-	-
Salg, service og reiseliv	109	83,3	7,6	9,1	-	-	-	-	-	-
Studiespesialisering	1 444	74,6	7,7	12,1	0,8	4,0	0,8	-	-	-
Teknikk- og industriell produksjon	848	35,1	7,4	4,4	12,7	26,9	-	2,0	7,0	4,4
Vet ikke	26	26,0	-	-	-	74,0	-	-	-	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B2 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter region, antall og prosent. 2022

	I alt		Har ikke deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag		Har deltatt i videreutdanning i ett eller flere fellesfag	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt, lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i	2 958	100,0	2312	78,2	646	21,8
Oslo og Viken	1 056	100,0	843	79,8	213	20,2
Vestlandet	718	100,0	581	80,9	137	19,1
Nord-Norge	344	100,0	255	74,1	89	25,9
Innlandet	233	100,0	167	71,7	66	28,3
Agder og Sør-Østlandet	399	100,0	304	76,1	95	23,9
Trøndelag	209	100,0	163	78,1	46	21,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B3 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter fag, antall og prosent. 2022

	I alt		Har ikke deltatt i videreutdanning i faget		Har deltatt i videreutdanning i faget	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Samfunnskunnskap	1 267	100,0	1162	91,7	102	8,1
Engelsk	594	100,0	483	81,3	110	18,5
Spansk	94	100,0	55	59,0	38	41,0
Norsk	837	100,0	698	83,3	139	16,7
Matematikk	1 950	100,0	1430	73,3	511	26,2
Naturfag	963	100,0	841	87,3	121	12,6
Geografi	408	100,0	367	89,8	40	9,9
Kroppssøving	577	100,0	514	89,1	63	10,9
Historie	256	100,0	222	86,9	33	13,1
Religion og etikk	215	100,0	176	81,8	39	18,2
Tysk	71	100,0	51	72,2	20	27,8
Fransk	42	100,0	33	77,2	8	19,5
Andre språkfag	40	100,0	33	82,5	7	17,5

Note: Blant lærerne i noen fag har inntil maks ti lærere uoppgitt svar på spørsmål om videreutdanning. Prosentene og antall med uoppgitt er ikke eksplisitt vist i tabellen, men de inngår «I alt».

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B4 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i, etter region, antall og prosent. 2022

	I alt		Har ikke deltatt i videreutdanning i ett eller flere programfag		Har deltatt i videreutdanning i ett eller flere programfag	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt, lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i	3 714	100,0	2 920	78,6	794	21,4
Oslo og Viken	1 047	100,0	841	80,3	207	19,7
Vestlandet	1 074	100,0	846	78,8	228	21,2
Nord-Norge	434	100,0	355	81,8	79	18,2
Innlandet	271	100,0	204	75,1	68	24,9
Agder og Sør-Østlandet	547	100,0	430	78,6	117	21,4
Trøndelag	338	100,0	243	71,9	95	28,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell B5 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall, antall og prosent. 2022

	I alt		Har ikke deltatt i videreutdanning i faget		Har deltatt i videreutdanning i faget	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Programfaget med høyest timetall	2 891	100,0	2 298	79,5	564	19,5
Utdanningsprogram:						
Bygg- og anleggsteknikk	313	100,0	222	70,9	87	27,9
Elektro og datateknologi	318	100,0	251	79,1	61	19,2
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	41	100,0	34	81,4	6	14,5
Helse- og oppvekstfag	275	100,0	215	78,3	53	19,1
Håndverk, design og produktutvikling	23	100,0	21	93,9	1	6,1
Idrettsfag	74	100,0	54	72,0	21	28,0
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	87	100,0	75	86,5	12	13,5
Kunst, design og arkitektur	24	100,0	18	76,1	6	23,9
Medier og kommunikasjon	58	100,0	52	89,5	6	10,5
Musikk, dans og drama	62	100,0	48	78,2	13	21,8
Naturbruk	252	100,0	206	81,7	44	17,4
Restaurant- og matfag	133	100,0	98	73,3	36	26,7
Service og samferdsel	186	100,0	166	89,4	18	9,9
Studiespesialisering	506	100,0	413	81,7	92	18,3
Teknologi- og industrifag	503	100,0	390	77,6	104	20,7
Uoppgitt	36	100,0	33	91,6	3	8,4

Note: Blant lærerne i noen fag har inntil maks ti lærere uoppgitt svar på spørsmål om videreutdanning. Prosentene og antall med uoppgitt er ikke eksplisitt vist i tabellen, men de inngår «I alt».

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedlegg C: Regresjonsanalyse

Tabell C1. Logistisk regresjonsanalyse: sannsynligheten for å ha formell fagkompetanse. (N = 32 890 lærer*fag-kombinasjoner i fellesfag)

Parameter	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5	Modell 6	Modell 7	Modell 8
Undervisningstimer (ref, = 1 til 4 timer)								
5 til 9 timer	3,632***	3,195***	3,435***	3,426***	3,368***	3,367***	3,365***	3,37***
10 eller flere timer	7,779***	6,786***	7,93***	7,873***	7,798***	7,872***	7,901***	7,912***
Utdanningsprogram (ref, = studieforberedende)								
Yrkesfag		3,37***	2,975***	2,937***	2,781***	2,853***	2,888***	2,895***
Fellesfag (ref, = historie)								
Andre språkfag			0,195***	0,197***	0,216***	0,226***	0,225***	0,219***
Engelsk			0,561***	0,572***	0,576***	0,576***	0,577***	0,562***
Fransk			0,873	0,865	0,956	0,99	0,997	0,952
Geografi			0,298***	0,297***	0,3***	0,299***	0,298***	0,296***
Kroppøving			0,586***	0,593***	0,59***	0,587***	0,586***	0,592***
Matematikk			0,247***	0,251***	0,262***	0,264***	0,263***	0,262***
Naturfag			0,513***	0,523***	0,533***	0,537***	0,535***	0,53***
Norsk			0,545***	0,549***	0,572***	0,578***	0,574***	0,558***
Religion og etikk			0,708**	0,704**	0,702**	0,697***	0,691***	0,68***
Samfunnskunnskap			0,494***	0,496***	0,498***	0,501***	0,502***	0,496***
Spansk			0,657**	0,656**	0,679**	0,681**	0,676**	0,654**
Tysk			0,821	0,807	0,893	0,883	0,878	0,851
Ansiennitet (ref, = mer enn 5 år)								
Under 1 år				0,519***	0,384***	0,395***	0,485***	0,48***
1-5 år				0,801***	0,61***	0,626***	0,67***	0,667***
Alder (ref, = under 40 år)								
40 til 49 år					0,766***	0,767***	0,755***	0,753***
50 år eller eldre					0,523***	0,528***	0,522***	0,522***
Fylke (ref, = Viken)								
Agder						1,386***	1,397***	1,395***
Innlandet						1,033	1,04	1,04
Møre og Romsdal						1,374***	1,378***	1,375***
Nordland - Nordlândia						1,211*	1,212*	1,212*
Oslo						1,001	1,02	1,026
Rogaland						1,054	1,063	1,063
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkku - Tromssan ja Finmarkun						1,059	1,064	1,066
Trøndelag - Tröndelagen						1,615***	1,635***	1,63***
Vestfold og Telemark						1,307***	1,305***	1,303***
Vestland						1,606***	1,618***	1,623***
Stillingstype (ref, = fast fulltidsstilling)								
Fast deltidsstilling							1,086	1,076
Midlertidig stilling/vikariat/ringevikar							0,691***	0,695***
Kjønn (ref, = mann)								
Kvinne								1,128***
R square	0,0950	0,1374	0,1559	0,1595	0,1669	0,1709	0,1722	0,1726

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg D: Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning

Tabell D1 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter kjønn, prosent. 2022

	Antall	Menn	Kvinner
Ingen pedagogisk utdanning	3605	55,4	44,6
Annen pedagogisk utdanning	2117	39,8	60,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D2 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter fylke, prosent. 2022

	Antall	Ingen pedagogisk utdanning	Annen pedagogisk utdanning	Lærerutdanning
Alle	26 714	13,5	7,9	78,6
Oslo	2 827	12	8,3	79,7
Rogaland	2688	15,2	7,9	76,8
Møre og Romsdal	1 272	15,8	6,7	77,4
Nordland - Nordlândia	1 310	13,2	11,2	75,6
Viken	5 819	13,7	7,7	78,6
Innlandet	1 912	15,1	7,0	77,9
Vestfold og Telemark	2 089	12,1	7,2	80,8
Agder	1 652	8,8	7,6	83,5
Vestland	3 337	15,1	8,1	76,9
Trøndelag - Tröndelagen	2 394	11,1	6,7	82,2
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkku - Tromssan ja Finmarkun	1 386	15,5	10,6	73,9
Mangler	27	37,3	8,4	54,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D3 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansiennitet, prosent. 2022

	Antall	1-5 år	Mer enn 5 år	Under 1 år
Ingen pedagogisk utdanning	3 605	32,0	53,5	14,5
Annen pedagogisk utdanning	2 117	21,6	71,8	6,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D4 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter utdanningsnivå og utdanningsprogram, prosent. 2022

	Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå	Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå	Ingen høyere utdanning
Ingen pedagogisk utdanning			
Alle	32,5	30,5	37,0
Yrkesfag	26,5	9,2	64,3
Studieforberedende	37,0	50,8	12,2
Mangler/ukjent	28,2	20,6	51,2
Studieforberedende og yrkesfag	38,8	45,2	16,0
Annen pedagogisk utdanning			
Alle	61,5	38,0	0,5
Yrkesfag	76,1	22,6	1,3
Studieforberedende	52,2	47,8	-
Mangler/ukjent	71,9	24,7	3,4
Studieforberedende og yrkesfag	59,6	40,2	0,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D5 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter utdanningsnivå og type fag, prosent. 2022

			Antall	Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå	Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå	Ingen høyere utdanning
Ingen pedagogisk utdanning	Alle	programfag	1 716	27,3	13,7	59
		begge	731	36,3	53,6	10,1
		mangler/ukjent	163	28,2	20,6	51,2
		fellesfag	995	39,4	44,3	16,3
	yrkesfag	programfag	1 370	23,8	6,8	69,3
		begge	60	34,8	18,7	46,5
		fellesfag	108	55,8	34,7	9,6
	studieforberedende	programfag	318	41,6	42,7	15,8
		begge	345	35,6	60,0	4,4
		fellesfag	493	35,0	49,5	15,4
	mangler/ukjent	mangler/ukjent	163	28,2	20,6	51,2
	studieforberedende og yrkesfag	programfag	28	34,7	19,2	46,1
		begge	326	37,2	53,3	9,5
		fellesfag	394	40,3	40,4	19,3
	Annen pedagogisk utdanning	Alle	programfag	412	73,8	25,2
begge			562	54,5	45,5	-
mangler/ukjent			82	71,9	24,7	3,4
fellesfag			1 061	59,7	39,9	0,4
yrkesfag		programfag	291	82,1	16,4	1,5
		begge	56	84,3	15,7	-
		fellesfag	171	63,2	35,3	1,4
studieforberedende		programfag	104	52,7	47,3	-
		begge	252	47,8	52,2	-
		fellesfag	393	54,9	45,1	-
mangler/ukjent		mangler/ukjent	82	71,9	24,7	3,4
studieforberedende og yrkesfag		programfag	17	59,6	40,4	-
		begge	254	54,5	45,5	-
		fellesfag	497	62,2	37,4	0,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D6 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold, prosent. 2022

	Antall	Fast stilling	Midlertidig stilling
Ingen pedagogisk utdanning			
Studieforberedende	1 156	85,1	14,9
Både studieforberedende og yrkesfag	748	86,4	13,6
Yrkesfag	1 537	81,9	18,1
Mangler	163	70,4	29,6
Annen pedagogisk utdanning			
Studieforberedende	749	87,9	12,1
Både studieforberedende og yrkesfag	768	87,4	12,6
Yrkesfag	518	90,1	9,9
Mangler	82	91,1	8,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D7 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og type fag, prosent. 2022

	Antall	Fast stilling	Midlertidig stilling
Ingen pedagogisk utdanning			
Både programfag og fellesfag	731	89,6	10,4
Fellesfag	995	82,7	17,3
Programfag	1 716	82,3	17,7
Mangler/ukjent	163	70,4	29,6
Annen pedagogisk utdanning			
Både programfag og fellesfag	562	92,7	7,3
Fellesfag	1061	83,5	16,5
Programfag	412	94,6	5,4
Mangler/ukjent	82	91,1	8,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D8 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og alder, prosent. 2022

	Antall	Fast stilling	Midlertidig stilling
Ingen pedagogisk utdanning			
Alle	3 605	83,3	16,7
Under 40 år	1 177	70,2	29,8
40-49 år	866	83,5	16,5
50-59 år	1009	92,3	7,7
60 år og eldre	553	94,9	5,1
Annen pedagogisk utdanning			
Alle	2 117	88,4	11,6
Under 40 år	610	68,9	31,1
40-49 år	521	94,9	5,1
50-59 år	638	97,2	2,8
60 år og eldre	348	96,6	3,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D9 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og undervisningstimer, prosent. 2022

	Antall	1 til 4	5 til 9	10 eller flere
Ingen pedagogisk utdanning				
Fast stilling	3 004	6,7	8,3	85
Midlertidig stilling	600	19,2	15,3	65,5
Annen pedagogisk utdanning				
Fast stilling	1 871	8,1	8,3	83,6
Midlertidig stilling	246	13,7	18,6	67,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D10 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og fylke, prosent. 2022

	Antall	Fast stilling	Midlertidig stilling
Ingen pedagogisk utdanning			
Alle	3605	83,3	16,7
Oslo	340	75,1	24,9
Rogaland	410	83,4	16,6
Møre og Romsdal	201	83,0	17,0
Nordland - Nordlândia	173	85,3	14,7
Viken	799	85,6	14,4
Innlandet	289	84,5	15,5
Vestfold og Telemark	252	79,3	20,7
Agder	146	83,1	16,9
Vestland	503	87,9	12,1
Trøndelag - Trööndelagen	267	83,7	16,3
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkku - Tromssan ja Finmarkun	215	80,6	19,4
Mangler/ukjent	:	:	:
Annen pedagogisk utdanning			
Alle	2117	88,4	11,6
Oslo	235	77,1	22,9
Rogaland	213	82,9	17,1
Møre og Romsdal	86	93,6	6,4
Nordland - Nordlândia	147	92,5	7,5
Viken	448	91,5	8,5
Innlandet	133	94,6	5,4
Vestfold og Telemark	150	89,1	10,9
Agder	126	85,4	14,6
Vestland	269	89,2	10,8
Trøndelag - Trööndelagen	161	92,2	7,8
Troms og Finnmark - Romssa ja Finnmárkku - Tromssan ja Finmarkun	147	88,1	11,9
Mangler/ukjent	:	:	:

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D11 Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og undervisningstimer, prosent. 2022

	Antall	1 til 4	5 til 9	10 eller flere
Fast stilling				
Alle	4 875	7,2	8,3	84,4
Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå	2 076	8,0	8,4	83,7
Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå	1 670	5,2	9,4	85,4
Videregående eller lavere	1 129	9,0	6,6	84,4
Midlertidig stilling				
Alle	846	17,6	16,3	66,1
Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå	397	21,6	16,9	61,5
Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå	234	17,2	17,9	64,9
Videregående eller lavere	215	10,5	13,3	76,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

Figur 3.1	Lærere, etter utdanningsprogram og skolens eierforhold, prosent. 2022	15
Figur 3.2	Lærere, etter type fag og utdanningsprogram, prosent. 2022	16
Figur 3.3	Lærere etter antall fag de underviser i, fordelt på type fag, antall. 2022	16
Figur 3.4	Aldersfordeling blant lærere på yrkesfag og studieforberedende utdanningsprogram. 2022	17
Figur 3.5	Lærere som underviser i programfag, etter alder og utdanningsprogram, prosent. 2022	18
Figur 3.6	Lærere i programfag, etter kjønn og utdanningsprogram, prosent. 2022	18
Figur 3.7	Lærere, etter type fag og ansiennitet, prosent. 2022	19
Figur 3.8	Lærere, etter utdanningsprogram og ansettelsesforhold, prosent. 2022	20
Figur 3.9	Andel pedagogiske utdanninger, prosent. 2017 og 2022.....	22
Figur 3.10	Andel pedagogiske utdanninger blant lærere som underviser i fellesfag, prosent. 2022	22
Figur 3.11	Andel pedagogiske utdanninger blant lærere som underviser i programfag, prosent. 2022	23
Figur 4.1	Lærere med formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk, etter fylke og fellesfag, timevektet, prosent. 2022.....	35
Figur 4.2	Lærere i samisk og norsk tegnspråk, etter alder, prosent. 2022.....	36
Figur 4.3	Lærere i samisk og norsk tegnspråk, etter kjønn, prosent. 2022.....	36
Figur 4.4	Lærere, etter om de har en mastergrad relevant for ett eller flere fellesfag, prosent. 2022	40
Figur 4.5	Lærere, etter fellesfag og om de har en relevant mastergrad, prosent. 2022	40
Figur 5.1	Andel lærere etter om de har en mastergrad relevant for ett eller flere programfag, prosent. 2022	55
Figur 5.2	Andel lærere etter om de har mastergrad relevant for det programfaget de underviste mest i, etter utdanningsprogram, prosent. 2022	56
Figur 6.1	Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter kjønn, prosent. 2022	59
Figur 6.2	Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter alder, prosent. 2022	60
Figur 6.3	Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter fylke, prosent. 2022.....	61
Figur 6.4	Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter fullførte studiepoeng i pedagogikk, prosent. 2022.....	62
Figur 7.1	Studiepoeng i spesialpedagogikk blant lærere som gir spesialundervisning, etter kjønn, prosent. 2022.....	63
Figur 7.2	Studiepoeng i spesialpedagogikk blant lærere som gir spesialundervisning, etter alder, prosent. 2022.....	64
Figur 7.3	Studiepoeng blant lærere som gir spesialundervisning, etter fylke, prosent. 2022	65
Figur 7.4	Studiepoeng blant lærere som gir spesialundervisning, etter studiepoeng i pedagogikk, prosent. 2022	66
Figur 8.1	Fagkompetanse blant lærere, etter utdanningsprogram, prosent. 2022	74
Figur 9.1	Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter region. 2022	81
Figur 9.2	Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter fag. 2022	81
Figur 9.3	Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Utvalgte årsaker. 2022	82

Figur 9.4	Tilstrekkelig kompetanse i faget som årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Etter alder og utvalgte fag. 2022	83
Figur 9.5	Planer om å ta (videre)utdanning i fremtiden som årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Etter alder og utvalgte fag. 2022	84
Figur 9.6	Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i, etter region. 2022	86
Figur 9.7	Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall. 2022	87
Figur 9.8	Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall. 2022	88

Tabellregister

Tabell 3.1	Lærere med pedagogisk utdanning, etter utdanningsprogram og type fag, prosent. 2017 og 2022	21
Tabell 3.2	Lærere med pedagogisk utdanning, etter utdanningsprogram og type fag, prosent. 2022	24
Tabell 3.3	Lærere, etter fylke, utdanningsnivå, og pedagogisk utdanning, prosent. 2022	25
Tabell 4.1	Lærer*fag-kombinasjoner, etter undervisningstimer og studiepoeng relevant for faget, prosent. 2022	26
Tabell 4.2	Lærere, etter fellesfag og studiepoeng relevant for faget, timevektet, prosent. 2022	27
Tabell 4.3	Lærere, etter fellesfag, formell fagkompetanse og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, timevektet, prosent. 2022	28
Tabell 4.4	Lærere med formell fagkompetanse, etter fellesfag, utdanningsnivå, og pedagogisk utdanning, timevektet, prosent. 2022	29
Tabell 4.5	Lærere i fellesfag, etter alder, utdanningsnivå, og pedagogisk utdanning, prosent. 2022	29
Tabell 4.6	Lærere, etter fellesfag, alder, formell fagkompetanse og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, timevektet, prosent. 2022	30
Tabell 4.7	Lærere, etter fellesfag, utdanningsprogram og formell fagkompetanse, timevektet, prosent. 2022	32
Tabell 4.8	Lærere, etter fellesfag, utdanningsprogram, formell fagkompetanse, og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, timevektet, prosent. 2022	33
Tabell 4.9	Lærere, etter fylke og kompetanse i fellesfaget de underviser mest i, prosent. 2022	34
Tabell 4.10	Lærere, etter fylke, formell fagkompetanse i det fellesfaget de underviser mest i og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, prosent. 2022	34
Tabell 4.11	Logistisk regresjonsanalyse: sannsynligheten for å ha formell fagkompetanse. (N = 32 890 lærer*fag-kombinasjoner i fellesfag)	38
Tabell 4.12	Lærere i fellesfag med relevant mastergrad i faget, etter mastergradens fagfelt, prosent. 2022	41
Tabell 4.13	Andel lærere under 40 år i utvalgte fellesfag som har minst 15 avlagte studiepoeng innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, prosent. 2022	43
Tabell 4.14	Andel lærere under 40 år i norsk innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022	44
Tabell 4.15	Andel lærere under 40 år i engelsk innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022	44
Tabell 4.16	Andel lærere under 40 år i samfunnsfag innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022	45
Tabell 4.17	Andel lærere under 40 år i matematikk innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022	45
Tabell 4.18	Andel lærere under 40 år i naturfag innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022	46
Tabell 4.19	Andel lærere under 40 år i kroppsøving innenfor spesifikke fagfelt/faggrupper, etter antall avlagte studiepoeng, prosent. 2022	46
Tabell 5.1	Lærere, etter utdanningsprogram og formell fagkompetanse i det programfaget de underviser mest i innenfor hvert utdanningsprogram, prosent. 2022	47
Tabell 5.2	Lærere, etter utdanningsprogram, fagkompetanse i det programfaget de underviser mest i og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, prosent. 2022	48
Tabell 5.3	Lærere i programfag, etter alder og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, prosent. 2022	49
Tabell 5.4	Lærere i programfag, etter alder og utdanningsnivå med/uten pedagogikk, prosent. 2022	49

Tabell 5.5	Lærere i programfag som var i gang med en utdanning i 2022, etter alder. Utvalgte utdanningsprogram, prosent. 2022	52
Tabell 5.6	Lærere, etter utdanningsprogram, programområder og formell fagkompetanse i det programfaget de underviser mest i, prosent. 2022	53
Tabell 5.7	Lærere i programfag med relevant mastergrad i programfaget de underviste mest i innenfor ulike utdanningsprogram, fordelt etter mastergradens fagfelt, prosent. 2022	57
Tabell 8.1	Utdanningsbakgrunn til lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter utdanningsnivå, prosent. 2022	67
Tabell 8.2	Utdanningsnivå blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter alder, prosent. 2022	68
Tabell 8.3	Utdanningsnivå blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter om de underviser yrkesfag eller studieforbereende, prosent. 2022	68
Tabell 8.4	Utdanningsnivå blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold, prosent. 2022	69
Tabell 8.5	Utdanningsnivå blant midlertidig ansatte uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, prosent. 2022	70
Tabell 8.11	Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, prosent. 2022	75
Tabell 8.12	Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter utdanningsprogram og alder, prosent. 2022	75
Tabell 8.13	Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter kjønn, prosent. 2022	76
Tabell 8.14	Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter undervisningstimer, prosent. 2022	76
Tabell 8.15	Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter fylke, prosent. 2022	77
Tabell 8.16	Fagkompetanse blant lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning i programfag, etter utdanningsnivå, prosent. 2022	78
Tabell 9.1	Lærere som underviser i fellesfag, etter hvorvidt de har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i. 2022	80
Tabell 9.2	Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i. 2022	80
Tabell 9.3	Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter alder. 2022	80
Tabell 9.4	Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning, prosent. 2022	83
Tabell 9.5	Lærere som underviser i programfag, etter hvorvidt de har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i. 2022	84
Tabell 9.6	Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i. 2022	85
Tabell 9.7	Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i, etter alder. 2022	85
Tabell 9.8	Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i programfag, har færre enn 60 studiepoeng i i programfaget med høyest timetall og ikke har tatt videreutdanning i dette faget, prosent. 2022	88
Tabell 9.9	Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i programfag, har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall og ikke har tatt videreutdanning i dette faget, etter alder, prosent. 2022	89
Tabell A1	Grunnlag Figur 3.1 Lærere, etter utdanningsprogram og skolens eierforhold, antall og prosent. 2022	91

Tabell A2	Grunnlag Figur 3.2 Lærere, etter type fag og utdanningsprogram, antall og prosent. 2022	91
Tabell A3	Grunnlag Figur 3.3 Lærere etter antall fag de underviser i, fordelt på type fag, antall og prosent. 2022	91
Tabell A4	Grunnlag Figur 3.5 Lærere som underviser i programfag, etter alder og utdanningsprogram, antall og prosent. 2022	92
Tabell A5	Grunnlag Figur 3.6 Lærere i programfag, etter kjønn og utdanningsprogram, antall og prosent. 2022	92
Tabell A6	Grunnlag Figur 3.7 Lærere, etter type fag og ansiennitet, antall og prosent. 2022	93
Tabell A7	Grunnlag Figur 3.8 Lærere, etter utdanningsprogram og ansettelsesforhold, antall og prosent. 2022	93
Tabell A8	Grunnlag Figur 3.9 Andel pedagogiske utdanninger, prosent. 2017 og 2022	93
Tabell A9	Grunnlag Figur 4.1 Lærere med formell fagkompetanse og høyere utdanning med pedagogikk, etter fylke og fellesfag, timevektet, prosent. 2022	94
Tabell A10	Grunnlag Figur 4.2 Lærere i samisk og norsk tegnspråk, etter alder, antall og prosent. 2022	94
Tabell A11	Grunnlag Figur 4.3 Lærere i samisk og norsk tegnspråk, etter kjønn, antall og prosent. 2022	94
Tabell A12	Grunnlag Figur 4.4 Lærere, etter om de har en mastergrad relevant for ett eller flere fellesfag, antall og prosent. 2022	94
Tabell A13	Grunnlag Figur 4.5 Lærere, etter fellesfag og om de har en relevant mastergrad, antall og prosent. 2022	95
Tabell A14	Grunnlag Figur 5.1 Andel lærere etter om de har en mastergrad relevant for ett eller flere programfag, prosent. 2022	95
Tabell A15	Grunnlag Figur 5.2 Andel lærere etter om de har mastergrad relevant for det programfaget de underviste mest i, etter utdanningsprogram, antall og prosent. 2022	95
Tabell A16	Grunnlag Figur 6.1 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter kjønn, antall og prosent. 2022	96
Tabell A17	Grunnlag Figur 6.2 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter alder, antall og prosent. 2022	96
Tabell A18	Grunnlag Figur 6.3 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter fylke, antall og prosent. 2022	96
Tabell A19	Grunnlag Figur 6.4 Studiepoeng i andrespråkspedagogikk blant lærere som gir særskilt språkopplæring, etter fullførte studiepoeng i pedagogikk, antall og prosent. 2022	96
Tabell A20	Grunnlag Figur 7.1 Studiepoeng i spesialpedagogikk blant lærere som gir spesialundervisning, etter kjønn, antall og prosent. 2022	97
Tabell A21	Grunnlag Figur 7.2 Studiepoeng i spesialpedagogikk blant lærere som gir spesialundervisning, etter alder, antall og prosent. 2022	97
Tabell A22	Grunnlag Figur 7.3 Studiepoeng blant lærere som gir spesialundervisning, etter fylke, antall og prosent. 2022	97
Tabell A23	Grunnlag Figur 7.4 Studiepoeng blant lærere som gir spesialundervisning, etter studiepoeng i pedagogikk, prosent. 2022	97
Tabell A24	Grunnlag Figur 8.1 Fagkompetanse blant lærere, etter utdanningsprogram, prosent. 2022	98
Tabell A25	Grunnlag Figur 9.1 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter region, antall og prosent. 2022	98
Tabell A26	Grunnlag Figur 9.2 Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter fag, antall og prosent. 2022	99

Tabell A27	Grunnlag Figur 9.3 Årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning, prosent. 2022.....	99
Tabell A28	Grunnlag Figur 9.4 Tilstrekkelig kompetanse i faget som årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Etter alder og utvalgte fag, prosent. 2022	99
Tabell A29	Grunnlag Figur 9.5 Planer om å ta (videre)utdanning i fremtiden som årsak til manglende deltagelse i videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag, har færre enn 60 studiepoeng i faget og ikke har tatt videreutdanning. Etter alder og utvalgte fag, prosent. 2022	100
Tabell A30	Grunnlag Figur 9.6 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i, etter region, prosent. 2022.	100
Tabell A31	Grunnlag Figur 9.7 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall, prosent. 2022	100
Tabell A32	Grunnlag Figur 9.8 Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall, prosent. 2022	101
Tabell B1	Lærer*fag-kombinasjoner, etter fylke, utdanningsprogram, formell fagkompetanse, og utdanning, timevektet, prosent. 2022	102
Tabell B2	Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter region, antall og prosent. 2022	106
Tabell B3	Videreutdanning blant lærere som underviser i fellesfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av fellesfagene de underviser i, etter fag, antall og prosent. 2022	107
Tabell B4	Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i minst ett av programfagene de underviser i, etter region, antall og prosent. 2022	107
Tabell B5	Videreutdanning blant lærere som underviser i programfag og har færre enn 60 studiepoeng i programfaget med høyest timetall. Programfaget med høyest timetall, antall og prosent. 2022	108
Tabell C1.	Logistisk regresjonsanalyse: sannsynligheten for å ha formell fagkompetanse. (N = 32 890 lærer*fag-kombinasjoner i fellesfag).....	109
Tabell D1	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter kjønn, prosent. 2022	110
Tabell D2	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter fylke, prosent. 2022.....	110
Tabell D3	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansiennitet, prosent. 2022 ...	110
Tabell D4	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter utdanningsnivå og utdanningsprogram, prosent. 2022	110
Tabell D5	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter utdanningsnivå og type fag, prosent. 2022	111
Tabell D6	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold, prosent. 2022	111
Tabell D7	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og type fag, prosent. 2022	111
Tabell D8	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og alder, prosent. 2022	112
Tabell D9	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og undervisningstimer, prosent. 2022	112

Tabell D10	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og fylke, prosent. 2022	112
Tabell D11	Lærere uten kvalifiserende pedagogisk utdanning, etter ansettelsesforhold og undervisningstimer, prosent. 2022	113